

1977
HÖGSKOLAN
I SKÖVDE

DNR HS 2019/747

ÅRSREDOVISNING 2019

Årsredovisning 2019

Årsredovisningen är fastställd av styrelsen 2020-02-07

Dnr HS 2019/747

Väsentliga uppgifter – Högskolan i Skövde

Utbildning och forskning	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal helårsstudenter ¹	3 722	3 492	3 404**	3 696**	4 030**
-varav andel kvinnor/män	54/46	54/46	52/48	54/46	55/45
Kostnad per helårsstudent	92 085	101 815	95 075	91 261	86 134
Totalt antal helårsprestationer ¹	2 842	2 759	2 868**	3 020**	3 251**
-varav andel kvinnor/män	55/45	55/45	55/45	56/44	57/43
Kostnad per helårsprestation	120 605	128 860	112 832	111 903	106 772
Totalt antal studieavgiftsskyldiga studenter (hst) ²	83	57	47	40	53
-varav andel kvinnor/män (%)	45/55	46/54	36/64	35/65	32/68
Totalt antal nyantagna doktorander ³	7	15	17	16	11
-varav andel kvinnor/män (%)	86/14	20/80	47/53	31/69	18/82
Totalt antal doktorander med någon aktivitet ⁴	64	66	76	72	68
-varav andel kvinnor/män (%)	33/67	33/67	38/62	35/65	38/62
Totalt antal doktorander med doktorandanställning (årsarb)	32	34	32	24*	21
-varav andel kvinnor/män (%)	37/63	35/65	34/66	29/71*	33/67
Totalt antal doktorander med utbildningsbidrag (årsarb)	-	-	-	-	-
Genomsnittlig studietid för licentiatexamen ⁵	7	5,5	1,1	3,5	2,5
Genomsnittlig studietid för doktorsexamen ⁶	5	5	7,5	7	7,8
Totalt antal doktorsexamina ⁷	5	10	5	9	5
-varav andel kvinnor/män (%)	40/60	30/70	20/80	22/78	40/60
Totalt antal licentiatexamina ⁸	1	2	2	4	2
-varav andel kvinnor/män (%)	100/0	100/0	50/50	50/50	100/0
Totalt antal referegranskade vetenskapliga publikationer	280	302	262	280	252
Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation	539 839	508 509	536 589	448 550	424 079

¹Exkl. uppdragsutbildning och beställd utbildning

²Exkl. beställd utbildning

³Varav 2 i egen regi 2019, 12 i egen regi 2018 samt 10 i egen regi 2017 till och med 2015

⁴Varav 40 i egen regi 2019, 46 i egen regi 2018, 47 i egen regi 2017, 41 i egen regi 2016 samt 33 i egen regi 2015

⁵Varav 7 år i egen regi 2019, 5,5 år i egen regi 2018 – Uppgifter för tidigare år saknas

⁶Varav 6,8 år i egen regi år 2019, 5 år i egen regi 2018 – Uppgifter för tidigare år saknas

⁷Varav 2 i egen regi 2019, 8 i egen regi 2018, 1 i egen regi 2017 samt 3 i egen regi 2016

⁸Varav 1 i egen regi 2019, 1 i egen regi 2018 och 2017, 3 i egen regi 2016 samt 2 i egen regi 2015

*Uppgifterna är rättade i årsredovisning 2017

**Uppgifterna är rättade i årsredovisning 2018

Personal	2019	2018	2017	2016	2015
Totalt antal årsarbetskrafter	467	456	458	454	445
-varav andel kvinnor/män (%)	51/49	50/50	49/51	47/53	47/53
Medeltal anställda	552	542	540	538	526
-varav andel kvinnor/män (%)	51/49	50/50	49/51	48/52	48/52
Totalt antal lärare (årsarb)	251	256	270	276	258
-varav andel kvinnor/män (%)	43/57	43/57	43/57	41/59	40/60
Antal disputerade lärare (årsarb)	167	174	177	188	173
-varav andel kvinnor/män (%)	41/59	42/58	43/57	40/60	39/61
Antal professorer (årsarb)	28	29	25	24	25
-varav andel kvinnor/män (%)	28/72	36/64	37/63	34/66	32/68
Ekonomi	2019	2018	2017	2016	2015
Intäkter totalt (mnkr), varav	507	470	459	460	466
utbildning på grundnivå och avancerad nivå (mnkr)	351	326	321	333	354
- andel anslag	91 %	93 %	92 %	92 %	92 %
- andel externa intäkter	9 %	7 %	8 %	8 %	8 %
forskning och utbildning på forskarnivå (mnkr)	156	143	138	127	112
- andel anslag	34 %	35 %	34 %	37 %	37 %
- andel externa intäkter	66 %	65 %	66 %	63 %	63 %
Kostnader totalt (mnkr)	502	490	474	463	454
- andel personal	73 %	71 %	72 %	71 %	70 %
- andel lokaler	12 %	12 %	12 %	12 %	13 %
Lokalkostnader per kvm (kr) ⁹	1 591	1 653	1 705	1 730	1 649
- andel av justerade totala kostnader (%)	13 %	13 %	13 %	14 %	14 %
Balansomslutning (mnkr)	280	262	275	300	269
- varav oförbrukade bidrag	45	57	51	42	31
- varav årets kapitalförändring	5	-21	-15	-3	12
- varav myndighetskapital (inkl. årets kapitalförändring) ¹⁰	98	93	114	129	133
- i) myndighetskapital inom utbildning grundnivå och avancerad nivå	94	93	101	113	118
- ii) myndighetskapital forskning och utbildning på forskarnivå	4	0	13	16	15

⁹Redovisas i enlighet med SUHF:s rekommendationer om lokalkostnader i den del som avser sammanställning av lokalkostnader, se bilaga 2 till rekommendationerna (REK2014:1, Dnr 14/069).

¹⁰För stiftelsehögskolorna avses eget kapital och årets resultat

Rektor har ordet

År 2019 var på många sätt ett mycket bra år för Högskolan i Skövde.

Under året fortsatte den ökning av antalet studenter på Högskolan i Skövde som inleddes förra året. Därmed framstår det som allt klarare att vi nu är ur den period av minskande utbildningsvolym som Högskolan i princip har befunnit sig i sedan 2011. Vändningen visar att det profileringsarbete som initierades 2015 och det utvecklingsarbete som genomförts under 2018 och 2019 nu börjar ge resultat, genom att vi upplever ett ökande intresse för de utbildningar vi erbjuder. Sammantaget betyder detta att Högskolan står väl rustad för att möta den ökande efterfrågan på utbildning som ökande ungdomskullar, en vikande konjunktur samt ökat behov av livslångt lärande medför.

På utbildningssidan innebar 2019 – förutom ett ökat antal studenter på campus – också att vi inrättade flera nya utbildningsprogram. Vi har skapat ett nytt program på grundnivå med inriktning mot molekylär bioinformatik. Vi har också kompletterat vårt utbildningsutbud inom dataspelsområdet genom att inrätta två program på avancerad nivå: Games User Experience och ett masterprogram för spelutveckling. Sist men inte minst har vi också inrättat ett masterprogram med inriktning mot digital hälsa och kommunikation som stärker det hälsovetenskapliga profilområdet.

Under åren har vi blivit vana vid att den forskning våra forskare bedriver utvecklas positivt, och 2019 var inget undantag. Det svårt att framhålla enskilda insatser men två framgångar kan komma att ha särskilt stor betydelse i framtiden. För det första vill jag nämna invigningen av forskningsmiljön DHEAR (Digital HEAlth Research). Invigningen av miljön var ett viktigt led i arbetet med att på sikt ge Högskolan en egen forskarutbildning inom de hälsovetenskapliga områdena. För det andra vill jag framhålla det positiva besked vi fick i december 2019. Då godkände KK-stiftelsen vår ansökan om att starta forskarskolan Smart Industry Sweden. Forskarskolan är en unik satsning där vi, i samarbete med flera andra lärosäten och företag, har ambitionen att bygga en av Sveriges största företagsforskarskolor riktad mot att utveckla svensk tillverkningsindustri.

År 2019 innebar också att vi reviderade det ramverk som beskriver Högskolans kvalitetssystem. Styrelsen tog beslut om vår nya kvalitetspolicy i oktober och i december fattade jag som rektor beslut om de delar av ramverket som ligger på nivån under policyn. Besluten föregicks av hårt arbete och vi har nu stärkt våra förutsättningar att även i framtiden kunna leverera utbildning och forskning av hög kvalitet och relevans till vårt samhälle.

Vi hade budgeterat för att gå med ekonomiskt underskott 2019 men det ekonomiska resultatet för året visar på ett överskott. Resultatet beror på ökade finansiella intäkter och ett ökat inflöde av betalande internationella studenter samtidigt som våra kostnader har blivit något lägre än förväntat.

Vår nuvarande utvecklingsplan började gälla 1 januari 2017 och sträcker sig fram till 31 december 2022. När tre år har gått och tre år återstår av planens löptid kan jag konstatera att vi närmar oss de flesta av målen i planen. Vi är en god bit på väg mot att verkligen etablera *digitalisering för hållbar utveckling* som ett högskoleövergripande tema. Vi är också en god bit på väg mot att bygga det profilerade, excellenta lärosätet som visar omtanke om medarbetarna, studenterna och samhället. Kort sagt: Våra engagerade medarbetare och studenter utvecklar enträget Högskolan i Skövde till det vi har sagt att lärosätet ska vara i framtiden.

Lars Niklasson

Rektor

Studentkåren har ordet

Under åren som gått har Studentkåren märkt hur viktigt och betydelsefullt studentinflytandet är för Högskolan. Vi möter stor lyhördhet för de problem som studenterna ställs inför tillsammans med det stöd Högskolan ger oss för att bedriva arbetet med studentinflytande i flera delar av verksamheten. Dialogmöten sker kontinuerligt och skapar den direkta och öppna dialog som vi eftersökt. Förståelsen för varandra växer och kontaktvägarna stärks, vilket påverkar det arbete och resultat som blir.

Föregående år genomfördes en studentbarometer som har legat till underlag för flera av de förändringar som skett. Detta arbete har möjliggjort för studenterna att vara delaktiga i Högskolans utveckling vilket leder till den positiva effekt ett studentinflytande ger. Däremot möter Studentkåren fortfarande svårigheter med att engagera studenterna och att nå ut med betydelsen av studentinflytande. Högskolan visar ett stort engagemang att hjälpa oss att nå ut till studenterna men det behövs att budskapet av att engagera sig sprids naturligt i utbildningen. Vi behöver tillsammans fortsätta arbeta för att integrera studentinflytandet med utbildningen, om hur studenterna kan påverka och uppmuntra dem till detta.

I det studieövervakande arbete Studentkåren bedriver är vi fortsatt starkt representerade i flera delar av Högskolans verksamhet. Målet att studenter ska finnas i nämnder, råd och beslutande organ där utbildningen kan påverkas uppfylls väl. Högskolan är mån om att representationen genomförs kontinuerligt men svårigheter kvarstår att motivera nya studenter att ta över. Arbeta pågår både lokalt som nationellt att hitta lösningar till detta problem. Studenternas möjlighet att anpassa representationsuppdraget med utbildningen behöver ses över så att den tid som uppdraget innebär inte negativt påverkar studenternas förutsättningar att genomföra sin utbildning.

I slutet på året skickade vi i Studentkåren en skrivelse över det vi uppmärksammat gällande utbildningskvalité till Högskolan. Denna "Studentkårsskrivelse" sammanfattar de ärenden vi hanterat med syftet att belysa vilka frågor vi önskar se Högskolan arbeta med. Målet är att denna skrivelse ska bli en viktig och innehållsrik del för Högskolans kvalitetsarbete inom studentinflytande och utbildning. Studentkåren har därför varit mycket positiv till det systematiska kvalitetsarbete som Högskolan fastställt under året. Det har tydliggjort processerna för det kvalitetsarbete som sker och kommer underlätta vår förmåga att samverka med Högskolan.

Arbetet med att förbättra studenternas situation på Högskolan behöver fortsätta. Studenterna har svårigheter att lösa bostad innan utbildningsstarten. Den psykiska ohälsan hos studenterna uppmärksammas mera och det rapporteras att upplevelsen av stress kopplat till studierna är högt. Under de kommande åren är prognosen att Högskolans verksamhet kommer att växa. Det innebär att antalet studenter ökar och med det ett större krav på att dessa behov kan hanteras. Vi som Studentkår vill styrka vikten av att arbeta med denna fråga och börja förebygga de risker som finns gällande studenternas välmående och förutsättningar för att kunna genomföra sin utbildning.

I det arbete som skett gällande betänkandet av Styr- och resursutredningen (SOU 2019:6) har Högskolan visat stort intresse för Studentkårens funderingar. Frågor över vad effekten av förslaget blir och vilka risker som finns för studenterna och utbildningskvalitén har hanterats med beröm där studenternas bästa tydligt varit i fokus.

Vi i Studentkåren är glada för den lyhördhet Högskolan visat för studenternas synpunkter samt den vilja de visat för att studenter ska finnas representerade. Omtanken från Högskolan fortsätter att vara stor och vi som Studentkår uppskattar allt det stöd som erbjudits för att kunna verka för ett starkare studentinflytande.

Studentkåren i Skövde genom

Henrik Bergström

Kårordförande 2019

Innehållsförteckning

Väsentliga uppgifter – Högskolan i Skövde	2
Rektor har ordet	4
Studentkåren har ordet	5
Årsredovisningens utformning	8
Kortfattat om Högskolan 2019	9
Resultatredovisning	10
Vision och tema	11
Vision om profilering, excellens och omtanke	11
Profilering	11
Excellens	11
Omtanke	12
Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema	13
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	15
Volym, utbud, fördelning och genomströmning	15
Studentvolym och anslagsutnyttjande	15
Utbildningsutbud	17
Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar	18
Högskoleingenjörsutbildning och vårdutbildning	19
Studenternas fördelning	23
Genomströmning och examina	27
Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning	30
Studentinflytande	30
Pedagogisk utveckling	31
Breddad rekrytering	32
Internationalisering inom utbildning	34
Forskning och utbildning på forskarnivå	37
Publicering	37
Utbildning på forskarnivå	39
Forskningsfinansiering	41
Samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation	44
Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning	45
Uppdragsutbildning	46
Bibliotek	47
Lika villkor	48
Jämställdhet	49

Medarbetare	51
Personalstruktur	51
Kompetensförsörjning	53
Arbetsmiljö	55
Bisysslor	56
Ekonomiskt resultat och prestationer	57
Ekonomiskt resultat	57
Samlad verksamhet	57
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	58
Forskning och utbildning på forskarnivå	59
Kostnad per prestation	61
Kostnad för prestationer avseende samverkan	62
Finansiell redovisning	63
Resultaträkning	64
Balansräkning	65
Anslagsredovisning 2019-12-31	67
Tilläggsupplysningar	68
Notupplysningar	70
Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet	78
Redovisning av takbelopp	79
Underskrifter	81

Årsredovisningens utformning

I årsredovisningen lämnas en redogörelse för verksamheten vid Högskolan i Skövde under 2019. Redovisning görs såväl mot nationella som lokala mål för verksamheten. De nationella målen återfinns främst i högskolelagen (1992:1434) och i regleringsbrevet för 2019 medan de lokala målen anges i Högskolans utvecklingsplan för 2017-2022. Målen och åiterrapporteringskraven som gäller för de olika delarna av verksamheten återges i rutor i de olika avsnitten.

Under 2019 reviderades Högskolans utvecklingsplan och vissa av planens kvantitativa indikatorer uppdaterades. Denna revidering trädde i kraft 1 januari 2020. Som en följd av ikraftträdandedatumet utgår årsredovisningen för 2019 från det värde indikatorerna hade innan revideringen trädde i kraft.

Högskolan redovisar verksamhetens prestationer och kostnad per prestation enligt kraven på väsentliga uppgifter i det gemensamma regleringsbrevet för universitet och högskolor. Enligt förordningen om årsredovisning och budgetunderlag, 3 kap 1 §, ska myndigheter från 2019 redovisa antal och styckkostnad för handläggning av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. Högskolan bedömer att lärosätet, utöver det som redan redovisas, inte har ärendeslag med stort antal ärenden som kan betraktas som verksamhetens prestationer eller vars antal och styckkostnad för handläggning är väsentliga för regeringens bedömning av myndighetens resultat och genomförande av verksamheten. Men i den mån det är tillämpligt med styckkostnader hänvisar Högskolan till väsentliga uppgifter, sid 2-3.

Högskolans årsredovisning består av två huvuddelar - *resultatredovisning* och *finansiell redovisning*. Högskolans kärnverksamhet *utbildning på grundnivå och avancerad nivå* samt *forskning och utbildning på forskarnivå* redovisas i resultatredovisningen.

I resultatredovisningen finns även:

- *samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation*
- *bibliotek*
- *lika villkor*
- *jämställdhet*
- *medarbetare*
- *ekonomiskt resultat och prestationer*

Den finansiella redovisningen består av:

- *resultaträkning*
- *balansräkning*
- *anslagsredovisning*
- *tilläggsupplysningar*
- *notupplysningar*
- *redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet*
- *redovisning av takbelopp*

Ledorden för Högskolan i Skövde är *profilering, excellens* och *omtanke* och lärosätets samlande tema är *digitalisering för hållbar utveckling*. En fördjupning av ledorden och temat återfinns i början av resultatredovisningen.

Kortfattat om Högskolan 2019

Under året har en ny utbildning på grundnivå inom bioinformatik, två nya utbildningar på avancerad nivå inom informationsteknologi och en ny utbildning på avancerad nivå inom folkhälsovetenskap inrättats. En reviderad kvalitetspolicy beslutades av styrelsen. Rektor har därefter fattat beslut om riktlinjer för kvalitetsarbete inom utbildning, forskning, högskoleövergripande lednings- och styrprocesser samt för verksamhets- och ledningsstöd.

Utbildning

Utbyggnad av utbildningen sker inom fem profilerade utbildnings- och forskningsområden i syfte att skapa kompletta akademiska miljöer. Utbildningsvolymen har ökat inom såväl anslags- som avgiftsfinansierad utbildning vilket beror bland annat på den satsningen som gjorts på fristående kurser. Alla nya program som startats under året har utvecklats i samverkan med arbetsmarknaden.

Utbildningsvolymen utgjorde 102 % av takbeloppet, motsvarande 3 639 helårsstudenter, vilket är 204 anslagsfinansierade helårsstudenter fler än föregående år. Andelen studenter var störst inom utbildningsområdet teknik (41 %) följt av medicin och vård (20 %). Av helårsstudenterna var 81 % programstudenter. Antalet avgiftsskyldiga studenter ökade från 109 under 2018 till 159 för 2019 (motsvarande 83 avgiftsfinansierade helårsstudenter). Andelen studenter i nätbaserad utbildning ökade från 21 % till 22 %. Den totala studentpopulationen, omfattande 9 009 individer, utgjordes av 57 % kvinnor och 43 % män. Antalet studenter (individer) som tog ut examen minskade marginellt, från 843 studenter 2018 till 816 studenter under 2019, varav kvinnor utgjorde 61 % och männen 39 %.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Högskolans intäkter för forskning uppgick till 156 miljoner kronor och 66 % av dessa utgjordes av externa medel. Andelen EU-medel av Högskolans totala forskningsintäkter var 16 %, vilket är samma nivå som 2018. Största externa forskningsfinansiär var KK-stiftelsen som stod för 42 % av forskningsbidragsintäkterna. Antalet vetenskapliga publikationer minskade, från 302 under 2018 till 280 år 2019. Andelen publikationer i de mest ledande och prestigefyllda kanalerna minskade från 32 % 2018 till 26 % 2019.

Fem forskarstuderande avlade doktorsexamen, varav två inom Högskolans eget examenstillstånd i informationsteknologi. En licentiatexamen genomfördes inom det egna examenstillståndet. Antalet forskarstuderande uppgick till 64 personer. 40 av dessa var antagna till Högskolans egen forskarutbildning inom informationsteknologi. Det totala antalet forskarstuderande minskade med två personer i jämförelse med 2018.

Personal och ekonomi

I december 2019 hade Högskolan totalt 555 personer anställda, en ökning med 13 personer jämfört med 2018, 51 % var kvinnor och 49 % män. 88 % utgjordes av tillsvidareanställningar och genomsnittsåldern var 46 år. Av de 317 anställda lärarna hade 218 doktorsexamen. Antalet professorer uppgick till 46, varav 34 män och 12 kvinnor.

Högskolans totala intäkter för året uppgick till 507 miljoner kronor, vilket var 37 miljoner kronor mer än för föregående år. Verksamheten resulterade i ett överskott på 5 miljoner kronor. Myndighetskapitalet uppgick till 98 miljoner kronor vid årsskiftet.

Resultatredovisning

Vision och tema

Vision om profilering, excellens och omtanke

Vision för år 2022 i Högskolans utvecklingsplan:

- *Högskolan i Skövde är en profilerad högskola, där utbildning och forskning samlas i utvalda och excellenta miljöer. Verksamheten bedrivs i en akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle.*

Profilering

Högskolan i Skövdes vision är att lärosätet ska vara profilerat. I praktiken innebär detta att Högskolan ska samla sin verksamhet inom noggrant utvalda utbildnings- och forskningsmiljöer, inom de ämnesområden där lärosätet verkar. Idag utgörs dessa av områdena biovetenskap, handel och företagande, hälsovetenskaper, informationsteknologi samt ingenjörsvetenskap. Över dessa områden spänner det samlande temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

Under 2019 har Högskolan fortsatt att skärpa den valda profilen genom att inrätta ett nytt utbildningsprogram på grundnivå med inriktning mot molekylär bioinformatik, för att komplettera utbildningen på avancerad nivå inom området. Inom samma profilområde har även en biovetenskaplig basutbildning inrättats.

Högskolan strävar också efter att balansera förhållandet mellan utbildningar på grundnivå respektive avancerad nivå. Som ett led i detta arbete har tre utbildningar på avancerad nivå inrättats under 2019. Profilområdet informationsteknologi har kompletterats med såväl ett magisterprogram som ett masterprogram inom spelutveckling. Vidare har ett program som stärker det hälsovetenskapliga profilområdet inrättats, ett magisterprogram med inriktning mot digital hälsa och kommunikation.

Arbetet med en ansökan om examenstillstånd för utbildning på forskarnivå inom området hälsa och digitalisering för hållbar utveckling, som tidigare har inletts, har fortsatt under 2019. Högskolan har idag examenstillstånd för utbildning på forskarnivå inom området informationsteknologi, vilket även inkluderar stora delar av området ingenjörsvetenskap.

Som helhet är Högskolans forskning profilerad mot de områden där utbildning bedrivs. Forskningen är också inriktad mot områden där samhället har stort behov av ny kunskap och där Högskolan har goda möjligheter att utveckla vetenskaplig excellens. Liksom tidigare år har en stor del av den profilerade forskningen utförts i samproduktion med näringslivet, främst inom ramen för forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT (INnovationsdriven Forskning i INdustrisamverkan med stöd av IT). Inom det hälsovetenskapliga profilområdet fick Högskolan under 2019 en ny forskningsmiljö, med namnet Hälsa, hållbarhet och digitalisering (DHEAR -Digital HEAlth Research).

Excellens

Mål i högskolelagen (1992:1434) om kvalitet:

- *Verksamheten skall anpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet. De tillgängliga resurserna skall utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten. Kvalitetsarbetet är en gemensam angelägenhet för högskolornas personal och studenterna (1 kap 4 §).*

All utbildning och forskning – samt all verksamhet som stödjer utbildning och forskning – ska vara excellent, dvs. ha mycket hög kvalitet. Ett väl utvecklat kvalitetsarbete är en förutsättning för att nå detta mål.

Samlat kvalitetsarbete

Under år 2019 har flera styrdokument som beskriver Högskolans kvalitetsarbete omarbetats eller nyskapats. I oktober reviderades kvalitetspolicyn av styrelsen och i december fastställde rektor riktlinjer för kvalitetsarbete inom olika delar av verksamheten: utbildning, forskning, verksamhets- och ledningsstöd samt högskoleövergripande lednings- och styrprocesser. Kvalitetspolicyn och de olika riktlinjerna för kvalitetsarbete utgör grund och ramverk för Högskolans kvalitetssystem. Ett och samma kvalitetssystem gäller för all verksamhet. Kvalitetsarbetet sker med utgångspunkt i förbättringscykler, den centrala komponenten i kvalitetssystemet.

Arbetet med styrdokumenterna har ingått som en del i det uppföljningsarbete som genomförts som en förberedelse för Universitetskanslersämbetets kommande granskning av Högskolans kvalitetssäkringsarbete. Som stöd för Högskolans samlade kvalitetsarbete – och för förberedelse och samordning av externa granskningar – har under året en omstrukturering gjorts av rektors kvalitetsråd. Rådet har fått en bredare sammansättning, med tillägg av representanter från varje institutions ledningsgrupp. Sedan tidigare ingick dekan, högskoledirektör och studentkårsrepresentant. Kvalitetsrådet, som leds av prorektor, har träffats månadsvis år 2019.

Som framgår har det under året bedrivits ett aktivt kvalitetsarbete inom de olika delarna av Högskolans verksamhet. Nedan beskrivs mer specifikt den utveckling som skett vad gäller kvalitetsarbetet inom utbildning och forskning.

Kvalitetsarbete inom utbildning

De olika aktiviteter för uppföljning av utbildning som startade under år 2018 har fortsatt och utvecklats under året. Den sexårsuppföljning av ämnen och utbildningsprogram som fakultetsnämnden genomför har 2019 omfattat utbildningar på grundnivå och avancerad nivå inom vård, ekonomi och bioteknik samt utbildning på forskarnivå inom informationsteknologi. Rapporter från utbildningarna inom vård, informationsteknologi och ekonomi har fastställts, de två förstnämnda i februari och den sistnämnda i september. I rapporterna lyfts utbildningarnas styrkor och utvecklingsområden fram. Under hösten hölls uppstartsmöte för uppföljning av utbildningen inom bioteknik. Alla ämnen och utbildningsprogram vid Högskolan, inklusive utbildningen på forskarnivå, kommer på detta sätt att följas upp under en sexårsperiod.

Den årliga uppföljningen av utbildningsprogram med digitalt systemstöd (KUpp) – som genomförs av ämnesföreträdare och programansvariga lärare vid institutionerna – har också fortsatt. Sammantaget fungerar programuppföljningen väl men visst behov av utvecklingsarbete har uppmärksamats under året. Implementeringen kommer att fortsätta år 2020.

Kvalitetsarbete inom forskning

Under 2019 har ett högskoleövergripande kvalitetsarbete inom forskning formerats för att ge verktyg för ett systematiskt och kontinuerligt arbete med kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskningen vid Högskolan. Kvalitetsarbetet inom forskning utgår från ett ramverk av fyra fokusområden: 1) Kvalitetssäkring av forskningsansökningar och pågående projekt, 2) Forskningen bygger forsknings- och utbildningsmiljön, 3) Rekrytering av personal, karriärvägar och kompetensutveckling samt 4) Forskningsetiska frågor och forskningens ansvar för samhällsutvecklingen. Ramverket beskrivs i de riktlinjer för kvalitetsarbete inom forskning som fastställts under året.

I riktlinjerna anges även att aktiviteter för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning ska ske dels på årlig basis genom uppföljning av forskningsprojekt, dels genom en uppföljning som görs vart sjätte år av forskning, samverkan och nyttiggörande. Uppföljningsaktiviteterna ska, enligt planeringen, starta under år 2020.

Omtanke

I utvecklingsplanen för åren 2017-2022 uttrycks att Högskolans verksamhet ska bedrivas i en

akademisk kultur som präglas av omtanke om studenter, medarbetare och samhälle. Denna kultur ska i sin tur vila på den gemensamma värdegrunden för statsanställda men även på det högskoleövergripande temat *digitalisering för hållbar utveckling*.

En kultur präglad av omtanke skapas i första hand av Högskolans medarbetare som utövar sitt arbete med ett omtänksamt förhållningssätt till lärosätets studenter såväl som till sina kollegor. Förhoppningen är då att medarbetarnas förhållningssätt bidrar till att kulturen fortplantas bland studenterna och att samarbete därmed präglar Högskolans lärmiljöer.

En akademisk kultur präglad av omtanke är en miljö där jämställdhet och lika villkor råder. År 2019 har ett aktivt arbete bedrivits inom dessa områden vilket beskrivs i särskilda avsnitt. Omtanken om studenterna har under året också resulterat i planering och genomförande av ett antal studentstödande åtgärder, se avsnittet om Studentinflytande.

Omtanken om vår omvärld märks även i den utbildning och forskning som bedrivs vid Högskolan, kopplat till temat *digitalisering för hållbar utveckling*. Aktiviteter som under året genomförts inom detta område beskrivs i särskilt avsnitt.

Digitalisering för hållbar utveckling – ett samlande tema

Mål i högskolelagen (1992:1434) om hållbar utveckling:

- *Högskolorna skall i sin verksamhet främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd och rättvisa (1 kap 5 §).*

Tema i Högskolans utvecklingsplan:

- *Digitalisering för hållbar utveckling ska vara ett samlande tema för Högskolan i Skövde. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i lärosätets verksamhet. Främst handlar detta om att digitaliseringens möjligheter att bidra till ett hållbart samhälle ska tas tillvara.*

Digitalisering för hållbar utveckling ska, enligt Högskolans utvecklingsplan, vara ett samlande tema för lärosätet. Detta innebär att perspektiv som rör digitalisering och hållbarhet på olika sätt ska integreras i verksamheten.

Särskilda medel för integrering av temat har avsatts i ett strategiskt investeringsprogram som styrelsen har beslutat om. Programmet omfattar 20 Mkr som har fördelats till projekt som pågår under perioden 2018-2020. Exempel på projekt i programmet där verksamhet bedrivits under året är *Big data och dess etiska konsekvenser*, *Systemstöd för kursföreläsning* samt *Äldre och digital inkludering*.

Vidare har en serie med öppna seminarier kring temat *digitalisering för hållbar utveckling* initierats under året. Syftet med seminarierna, som vänder sig såväl till offentlig sektor som näringslivet, är att synliggöra temat samt skapa möjligheter att identifiera ytterligare externa samarbetspartners inom området. Information om seminarierna samt olika aktiviteter och projekt som rör temat finns på en särskild webbsida som har lanserats under hösten 2019.

Nätverket DEOM (digitaliserings etik och moral) – där Högskolans forskare identifierar och diskuterar etiska dilemman kopplat till digitalisering – har också varit aktivt under året. Bland annat anordnades i november seminariet ”Genuin eller naiv digitalisering”. Seminariet leddes av en extern föreläsare med bred kunskap inom området.

En viktig del av arbetet med integrering av temat inom utbildning utgörs av utvecklingsplanens mål att varje utbildningsprogram senast år 2022 ska ha ett lokalt mål som rör digitalisering för hållbar utveckling. Av den uppföljning som gjorts framgår att knappt hälften, 47 %, av de program som erbjöds under år 2019 har ett lokalt mål där temat är integrerat.

Temat stöds även av Högskolans samlade kvalitetssystem. Exempel från kvalitetsarbetet inom utbildning är att *digitalisering för hållbar utveckling* beaktas som en viktig aspekt vid såväl inrättande som uppföljning av utbildningsprogram. När det gäller kvalitetsarbetet inom forskning kommer temat integreras i den sexårsuppföljning som ska ske av forskning, samverkan och nyttiggörande.

Under året har en särskild satsning på temat skett vid institutionen för hälsovetenskaper. En nedbrytning har där skett i det institutionsspecifika temat hälsa och digitalisering för hållbar utveckling. Arbetet har resulterat i dels en sammanställning av nuläget vad gäller implementering av temat, dels en övergripande plan för hur temat ska utvecklas framåt inom utbildning och forskning vid institutionen.

Infrastruktur

Under året har det bedrivits ett arbete för ökad digitalisering av den interna infrastrukturen. En rad nya system har implementerats i verksamheten där beslutsstödsystem, lärplattform och studentportal särskilt kan nämnas. Systemen förväntas ge förbättrad service till studenter, medarbetare och allmänhet. Utöver detta har även större projekt påbörjats för att förbättra den tekniska infrastrukturen.

Under året har ett nytt råd, rådet för digitalisering, inrättats. Rådets uppgift är att, på högskoleövergripande nivå, leda och samordna digitalisering av verksamhetsprocesser och infrastruktur samt säkerställa att kraven på informationssäkerhet och offentlighet uppfylls. I rådet, som leds av högskoledirektören, ingår dataskyddsombud, informationssäkerhetssamordnare samt representanter för institutioner, verksamhets- och ledningsstöd samt Studentkåren.

Förordning om miljöledning i statliga myndigheter:

- *En myndighet [...] ska inom ramen för sitt ordinarie uppdrag ha ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet så att man tar hänsyn till verksamhetens direkta och indirekta miljöpåverkan på ett systematiskt sätt (3 §).*

Arbetet med att minska den direkta negativa miljöpåverkan är ett ständigt pågående förbättringsarbete. Ett exempel på detta är att belysning, värme och ventilation har setts över i vissa av Högskolans byggnader, i syfte att skapa ett lägre klimatavtryck. Översynen har gjorts i samband med olika lokalanpassningar som skett under året.

År 2019 har Högskolan har även anslutit sig till det gemensamma klimatramverket som finns inom universitets- och högskolesektorn. Ramverkets syfte är bidra till klimatomställningen i linje med samhällets nationella och internationella åtaganden.

En detaljerad beskrivning av Högskolans systematiska arbete med miljöledning lämnas varje år i februari till Naturvårdsverket, Energimyndigheten och Utbildningsdepartementet.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utvecklingen av utbildning på grundnivå och avancerad nivå under 2019 presenteras i två avsnitt. Det första avsnittet rör *volym, utbud, fördelning och genomströmning* medan det andra avsnittet behandlar *aspekter som rör kvalitet i högre utbildning*. Indelningen grundar sig på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan 2017–2022 samt de mål och återrapporteringskrav som anges i högskolelagen (1992:1434) och i regleringsbrevet för budgetår 2019.

Volym, utbud, fördelning och genomströmning

I detta avsnitt redogörs för ett antal faktorer som främst rör utbildningens utveckling under året mätt i kvantitativa tal.

Studentvolym och anslagsutnyttjande

Takbeloppet för ramanslaget till grundutbildning för Högskolan i Skövde enligt regleringsbrevet för budgetår 2019 är:

- 313 775 tkr

Antalet helårsstudenter vid Högskolan i Skövde år 2019 uppgår till 3 722. Motsvarande siffra föregående år var 3 492 helårsstudenter vilket innebär en ökning med 230 helårsstudenter. Ökningen gäller såväl anslags- som avgiftsfinansierad utbildning. Den avgiftsfinansierade utbildningen presenteras mer ingående i avsnittet om internationalisering.

Volymen inom den anslagsfinansierade utbildningen uppgår under året till 3 639 helårsstudenter, en ökning med 204 helårsstudenter. Ramanslaget utnyttjas till 102 %, vilket framgår av tabell 1.

Tabell 1: Anslagsutnyttjande

	2019	2018	2017
Ramanslag i tkr	313 775	309 935	296 793
Utfall i tkr	321 184	304 900	297 501
Andel anslagsutnyttjande i procent	102	98	100

Källa: Regleringsbrev 2019, Ladok

De olika satsningar som gjorts under de två senaste åren, bland annat ökningen av antalet fristående kurser, har inneburit att studentvolymen successivt har ökat under jämförelseperioden. Högskolans mål är att utbildningsvolymen ska fortsätta att öka, främst beroende på de behov av utbildning som finns i närregionen. Enligt den planering som finns ska anslagsutnyttjandet ligga på 103 %.

I tabell 2 presenteras utvecklingen under åren 2017-2019 av helårsstudenter, helårsprestationer och personer registrerade i någon form av utbildning. Som framgår ovan redovisas en markant ökning av antalet helårsstudenter.

Mätt i antal registrerade studenter är ökningen också märkbar. År 2019 registrerades 9 009 personer i utbildning, jämfört med 8 418 föregående år. Detta innebär att de personer som under året studerade vid Högskolan, på heltid eller deltid, var knappt 600 fler än år 2018.

Tabell 2: Antalet helårsstudenter, helårsprestationer och registrerade

	2019	2018	2017
Antalet helårsstudenter totalt	3 722	3 492	3 404
-varav andelen kvinnor/män (%)	54/46	54/46	52/48
varav anslagsfinansierade helårsstudenter totalt	3 639	3 435	3 357
-varav andelen kvinnor/män (%)	54/46	54/46	53/47
varav helårsstudenter som finansieras via studieavgifter totalt	83	57	47
-varav andelen kvinnor/män (%)	45/55	46/54	36/64
Antalet helårsprestationer totalt	2 842	2 759	2 868
-varav andelen kvinnor/män (%)	55/45	55/45	55/45
varav prestationer från anslagsfinansierade studenter totalt	2 790	2 716	2 832
-varav andelen kvinnor/män (%)	56/44	55/45	55/45
varav prestationer från studenter som finansieras via studieavgifter totalt	52	42	36
-varav andelen kvinnor/män (%)	47/53	50/50	39/61
Antalet personer registrerade i utbildning totalt*	9 009	8 418	7 361
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	58/42	53/47
varav anslagsfinansierade studenter totalt	8 850	8 309	7 283
-varav andelen kvinnor/män (%)	58/42	58/42	53/47
varav studenter som finansieras via studieavgifter totalt	159	109	78
-varav andelen kvinnor/män (%)	42/58	46/54	36/64

Källa: Ladok. *Varje person räknas bara en gång. Värdena för 2019 och 2018 är inte helt jämförbara med värdet för 2017. Skälet är att metoden för framtagna uppgifter ändrades år 2018 p.g.a. nya Ladok.

Volymen av helårsprestationer har ökat med knappt 100 prestationer, från 2 759 år 2018 till 2 842 år 2019. Som angetts tidigare är ökningen av helårsstudenter drygt 200 studenter, dvs. en ökning som är avsevärt större. Skillnaden beror främst på att det finns en viss eftersläpning vad gäller prestationer. En stor del av prestationerna från helårsstudenterna hösten 2019 registreras inte förrän i januari 2020.

Ytterligare en orsak till att prestationerna inte ökat mer är att en större andel av studenterna nu läser på fristående kurs (se avsnittet om studenternas fördelning på sid 23). Genomströmningen är lägre för dessa studenter jämfört med programstudenter.

Könsfördelning

Inom den samlade gruppen av studenter inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå är könsfördelningen relativt jämn, dock med något fler kvinnor än män bland studenterna. År 2019 utgjorde kvinnorna 54 % av det totala antalet helårsstudenter och 58 % av det totala antalet registrerade personer i utbildning. Könsfördelningen var i stort sett densamma år 2018.

Utbildningsutbud

Mål i regleringsbrevet för 2019 om utbildningsutbudet:

- *Utbudet vid universitet och högskolor ska svara mot studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.*
- *Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa vilka bedömningar, prioriteringar och behovsanalyser som ligger till grund för beslut om utbildningsutbudet. Ett universitets eller en högskolas avvägningar när det gäller t.ex. fördelningen mellan program och kurser på olika nivåer och med olika förkunskapskrav samt fördelningen mellan campus och nätbaserad undervisning ska redovisas. Därutöver ska en redovisning lämnas över hur lärosätet möter det omgivande samhällets behov av utbildning.*

Mål i högskolelagen (1992:1434) om forskningsanknytning:

- *Staten ska som huvudman anordna högskolor för*
  - 1. utbildning som vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet, och*
  - 2. forskning och konstnärligt utvecklingsarbete samt annat utvecklingsarbete.**(1 kap 2 §).*
- *Verksamheten skall bedrivas så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning (1 kap 3 §).*

Utbildningsutbudet under år 2019 speglar resultatet av den inriktning som anges i Högskolans utvecklingsplan.

De prioriteringar som gjorts grundas på utvecklingsplanens mål om stark forskningsanknytning och nära koppling mellan utbildning och forskning – som i sin tur grundas på kravet i högskolelagen om forskningsanknytning av utbildningen. Andra vägledande mål i utvecklingsplanen är en ökad andel utbildning på avancerad nivå samt en hög grad av samverkan med det omgivande samhället. Det samlande temat för all verksamhet vid Högskolan, *digitalisering för hållbar utveckling*, har också i hög grad påverkat utbudet av utbildning 2019.

Som framgår av tabell 3 erbjöds under året 55 program. Av dessa var 22 magister- eller masterprogram eller yrkesprogram på avancerad nivå. Av redovisningen framgår att antalet program är detsamma som föregående år, med oförändrat antal på både grundnivå och avancerad nivå. Då det i uppgifterna för år 2018 kan ha ingått något eller några program som ställts in i sent skede, se not i tabell 3, kan volymen av program ändå ha ökat något. Vid jämförelse med antalet program år 2017 – som då var 50 till antalet – märks också en viss ökning.

Högskolans mål att öka den totala volymen av utbildning syns dock främst i ökningen av antalet fristående kurser under de senaste åren. Antalet kurser som erbjuds har ökat med drygt 100 sedan år 2017. År 2019 ingick 302 fristående kurser i Högskolans utbud, jämfört med 201 kurser år 2017.

Tabell 3: Utbud av program och kurser

	2019*	2018	2017
Utbildningsprogram totalt	55	55	50
Basutbildningar	2	2	2
Utbildningsprogram på grundnivå	31	31	28
-varav program om 180 hp	28	28	26
-varav program om 120 hp	3	3	2
-varav med internationell antagning	1	2	2
Utbildningsprogram på avancerad nivå	22	22	20
-varav magisterprogram	13	11	10
-varav masterprogram	6	7	6
-varav yrkesprogram inom vårdområdet	3	4	4
-varav med internationell antagning	17	16	14
Fristående kurser	302	266	201
-varav med internationell antagning	-	-	-

Källa: KursInfo. *Mätmetoden har justerats för år 2019. Endast de utbildningsprogram som faktiskt har erbjudits ingår i redovisningen. I uppgifterna för åren 2017 och 2018 kan program som ställts in i ett sent skede ingå.

Det omgivande samhällets behov av utbildning

Analysen sker ständigt för att, inom ramen för ovan angivna förutsättningar, anpassa utbudet av program och kurser till studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov. Efterfrågan och behov i det omgivande samhället är – tillsammans med det fokus på profilering och excellens som framgår av utvecklingsplanen – den viktigaste grunden för Högskolans beslut om utbildningsutbud.

De nya program som startade 2019 har alla utvecklats i samverkan med arbetsmarknaden. Programmen finns inom områdena biovetenskap, informationsteknologi och vård. Under året har ytterligare beslut fattats om nya program inom bioinformatik, biovetenskap, folkhälsovetenskap samt informationsteknologi. Även dessa utbildningar har en stark koppling till det omgivande samhällets behov.

Den ökning som skett av de fristående kurserna, se tabell 3, syftar till att möta det behov av fortbildning som finns i samhället.

Kvalitetsförstärkning av vissa utbildningar

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2019 om kvalitetsförstärkning:

- Den särskilda höjning av ersättningsbeloppen för utbildningsområdena humaniora, teologi, juridik, samhällsvetenskap, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning som inleddes 2016 ska användas för kvalitetsförstärkande åtgärder. Medlen avsatta för humaniora, teologi, juridik och samhällsvetenskap ska i första hand användas för att öka andelen lärarledd tid på utbildningar inom dessa områden.
- Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa och analysera hur de höjda ersättningsbeloppen har bidragit till högre kvalitet och hur medlen har bidragit till att öka den lärarledda tiden inom berörda utbildningar.

Åtgärder har under 2019 vidtagits för att stärka kvaliteten i Högskolans utbildningar inom humaniora, juridik och samhällsvetenskap. Exempel på sådana åtgärder är att antalet lärarledda timmar har ökat på flera av kurserna som ges inom ramen för Socialpsykologiskt program. Kurserna i fråga är klassificerade i utbildningsområdet samhällsvetenskap. Motsvarande satsning på fler lärarledda timmar gjordes 2018 inom två av de grundläggande kurser som ges på samtliga ekonomprogram vid Högskolan.

De åtgärder som anges har främst skett genom interna omfördelningar vid berörda institutioner. Den mindre höjning av ersättningsbeloppet 2016 har endast i liten grad kunna bidra till kvalitetsförstärkning av utbildningarna.

Då endast en mindre del av Högskolans utbildningsvolym är klassificerad i aktuella utbildningsområden (knappt en femtedel, se sid 24) blir tillskottet också begränsat, relaterat till de samlade resurserna för utbildning. Det har därför inte varit möjligt att med stöd av medlen göra några mer genomgripande åtgärder för att stärka kvaliteten i utbildningarna.

Högskoleingenjörsutbildning och vårdutbildning

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2019 om uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina samt utbyggnad av vissa utbildningar:

Uppföljning av utbildningar som leder till vissa yrkesexamina

Universitet och högskolor ska i årsredovisningen redovisa uppgifter om antalet programnybörjare, antalet helårsstudenter samt antalet examinerade de senaste tre åren på utbildningar som leder till följande examina:

- barnmorskeexamen
- högskoleingenjörsexamen
- sjuksköterskeexamen
- specialistsjuksköterskeexamen

Utbyggnad av högskoleingenjörsutbildning 2019

Antalet helårsstudenter respektive nybörjare ska vid universitet och högskolor öka på de utbildningar som framgår av bilaga 8. Utbyggnaden som inleddes 2018 ska genomföras under 2019 och redovisas i årsredovisningen.

- Utbyggnad högskoleingenjörsutbildning - Beräknat antal (nya) helårsstudenter 2019, jämfört med utgångsvärdet 2017: $10 (148 + 10 = 158 \text{ helårsstudenter totalt})$
- Utbyggnad samhällsbyggnadsutbildning – högskoleingenjörsutbildning - Beräknat antal (nya) helårsstudenter 2019, jämfört med utgångsvärdet 2017: $5 (0 + 5 = 5 \text{ helårsstudenter totalt})$

Utbyggnaden av hälso- och sjukvårdsutbildningar

Universitet och högskolor ska verka för att de mål avseende utbyggnad av vissa hälso- och sjukvårdsutbildningar som anges i bilaga 7 till regleringsbrevet för budgetåret 2016 avseende universitet och högskolor uppnås eller upprätthålls under 2019. I årsredovisningen ska lärosätena rapportera hur utbyggnaden fortlöper samt kommentera utbyggnadens omfattning i förhållande till de uppsatta målen.

I de fall något lärosäte har svårt att nå målen för utbyggnaden ska lärosätet analysera hinder och skäl till varför målen inte uppnås. Vidare ska lärosätet redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att uppnå målen samt kommentera vilka eventuella ytterligare åtgärder som bör vidtas för att målen ska uppnås.

Om målen för en utbildning inte kan nås ska de medel som tidigare tillförts för denna utbildning användas i första hand för utbyggnad av andra hälso- och sjukvårdsutbildningar som omfattas av utbyggnaden. I andra hand ska medel användas för andra utbildningar och kurser som riktar sig till samma målgrupper. Detta ska särskilt kommenteras i årsredovisningen.

- Barnmorska: Mål att utöka med 15 utbildningsplatser till och med 2016
- Sjuksköterska: Mål att utöka med 22 utbildningsplatser till och med 2017
- Specialistsjuksköterska: Mål att utöka med 18 utbildningsplatser till och med 2016

Högskoleingenjörsutbildning

Inom högskoleingenjörsutbildningen ges program inom integrerad produktutveckling, maskinteknik och produktionsteknik. I tabell 4 redovisas samlade uppgifter om nybörjare, helårsstudenter och examina för programmen.

Tabell 4: Uppföljning av utbildning som leder högskoleingenjörsexamen

Högskoleingenjörsexamen	2019	2018	2017
Antalet programnybörjare*	54	67	61
-varav andelen kvinnor/män (%)	30/70	30/70	21/79
Antalet helårsstudenter	152	130	148
-varav andelen kvinnor/män (%)	27/73	25/75	27/73
Antalet uttagna examina	44	53	36
-varav andelen kvinnor/män (%)	30/70	9/91	50/50

Källa: Ladok. *Uppgiften om antalet programnybörjare 2017 har justerats i förhållande till den uppgift som lämnades i årsredovisningen för 2017. Vissa studenter hade registrerats som nybörjare två gånger, vid start av högskoleingenjörsprogrammet med bred ingång år ett och vid övergång till specifikt program år två. Uppgifter för studenterna inom programmet Byggingenjör ingår i redovisningen av antal helårsstudenter under år 2017 och 2018. De ingår dock inte i redovisningen av antalet programnybörjare då några nya studenter inte antagits sedan år 2016. Byggingenjörsstudenterna ingår inte heller i redovisningen av antal examinerade då examen har utfärdats av Jönköping University.

Både positiva och negativa trender för högskoleingenjörsutbildningen framgår av tabell 4. Antalet programnybörjare och antal uttagna examina är färre än föregående år medan antalet helårsstudenter har ökat. Det sistnämnda kan delvis förklaras av en högre genomströmning men också av den övergång som tidigare skett till högskoleingenjörprogrammets tredje år från tvååriga teknikerprogram. Modellen för övergång har ändrats under år 2019. Studenterna får nu, under teknikerprogrammets första år, möjlighet att läsa kurser som ger dem behörighet att söka till högskoleingenjörprogrammen. Teknikerprogrammen utgör på detta sätt en viktig rekryteringsbas för högskoleingenjörsutbildningen.

Trots att antalet helårsstudenter har ökat nås inte målet om 158 helårsstudenter år 2019 (tio fler än utgångsvärdet 148 år 2017). En orsak till detta är att satsningen på ny utbildning inom byggproduktion inte lyckades, se nedan. Minskningen av antalet programnybörjare följer även den nationella trenden med färre sökande till högskoleingenjörstudier. För att främja rekryteringen har berörd institution under året planerat aktiviteter som syftar till att tydliggöra vad som gör Högskolans ingenjörstudier unika. Aktiviteterna påbörjas år 2020.

Samhällsbyggnad

Det första året då området samhällsbyggnad skulle särredovisas, år 2018, var antalet helårsstudenter inom området sju. Dessa studenter ingick i den sista kullen på det numera avvecklade byggingenjörsprogrammet. De avslutande studierna för dessa studenter bedrevs vid Jönköping University vilket innebär att inga helårsstudenter inom området registrerades vid Högskolan i Skövde år 2019.

Enligt en tidigare planering skulle byggingenjörsprogrammet, som bedrevs i samverkan med Jönköping University, ersättas av programmet byggproduktionsingenjör. Det nya programmet erbjöds också inför höstterminen 2018 men fick ställas in på grund av för få sökande. Då brist på lärarkompetens inom området byggproduktion sedan uppstod har även detta program avvecklats. Den ambition som fanns rörande högskoleingenjörstudier inom området samhällsbyggnad – för att möta samhällsbehov och uppsatt mål – har därför inte kunnat fullföljas. Detta innebär att Högskolan inte längre bedriver utbildning inom samhällsbyggnadsområdet. De medel som Högskolan fått för utbyggnad av samhällsbyggnadsutbildning har till viss del använts för den satsning som inte gett resultat, se ovan. Resterande medel har förts över till övrig högskoleingenjörstudier.

Könsfördelning inom högskoleingenjörstudier

Andelen kvinnor bland årets nybörjare utgör, liksom år 2018, nästan en tredjedel. En viss variation finns mellan de olika inriktningarna på högskoleingenjörstudier, vilket dock kan skilja sig åt mellan åren. Hösten 2019 fanns flest kvinnor bland de nya studenterna på inriktningen designingenjör. Två tredjedelar av dessa nybörjare var kvinnor.

En stor variation märks under 2017-2019 när det gäller andelarna kvinnor och män som tagit ut en högskoleingenjörsexamen. Detta beror främst på att könsfördelningen är olika inom olika inriktningar och att antalet examina inom olika inriktningar varierar mellan åren. Ökningen de senaste två åren av andelen kvinnor bland de nya högskoleingenjörstudenterna förväntas bidra till att könsfördelningen framöver blir jämnare även för uttagna examina.

Trots att andelen kvinnor ökat inom ingenjörutbildningen behövs fler åtgärder för att nå upp till det mål på minst 40 % kvinnor inom teknisk utbildning år 2022 som anges i Högskolans utvecklingsplan. Under året har flera åtgärder planerats i detta syfte, bland annat ska ett nätverk för kvinnor inom ingenjörutbildningen åter aktualiseras.

Vårdutbildning

Inom vårdområdet erbjuds ett sjuksköterskeprogram, ett barnmorskeprogram samt flera specialistsjuksköterskeprogram. Samlade uppgifter för nybörjare, helårsstudenter och examina inom program som leder till yrkesexamina inom vårdområdet redovisas i tabell 5. Då utbyggnaden under 2015-2017 kommenteras inkluderar tabellen uppgifter för sex år, med start år 2014 som var utgångsläget för utbyggnaden. I de redovisade uppgifterna för specialistsjuksköterskeprogram ingår uppgifter för programmen diabetessjuksköterska, distriktssköterska samt skolsköterska.

Tabell 5: Uppföljning av utbildningar som leder till yrkesexamina inom vårdområdet

	2019	2018	2017	2016	2015	2014
<i>Sjuksköterskeexamen</i>						
Antal programnybörjare	175	183	195	194	186	180
-varav andel kvinnor/män (%)	82/18	84/16	85/15	85/15	87/13	90/10
Antal helårsstudenter	437	462	435	428	438	417
-varav andel kvinnor/män (%)	84/16	86/14	86/14	88/12	89/11	88/12
Antal uttagna examina	151	123	115	132	113	98
-varav andel kvinnor/män (%)	87/13	88/12	90/10	90/10	89/11	84/16
<i>Barnmorskeexamen</i>						
Antal programnybörjare	26	20	25	20	27	25
-varav andel kvinnor/män (%)	96/4	95/5	100/0	100/0	100/0	100/0
Antal helårsstudenter	30	31	34	33	32	30
-varav andel kvinnor/män (%)	95/5	99/1	100/0	100/0	100/0	100/0
Antal uttagna examina	24	22	21	21	17	21
-varav andel kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0	100/0
<i>Specialistsjuksköterskeexamen</i>						
Antal programnybörjare*	64	86	76	77	68	57
-varav andel kvinnor/män (%)	100/0	95/5	97/3	99/1	99/1	100/0
Antal helårsstudenter	57	60	64	59	52	46
-varav andel kvinnor/män (%)	98/2	97/3	97/3	98/2	98/2	98/2
Antal uttagna examina	44	54	37	51	48	54
-varav andel kvinnor/män (%)	98/2	98/2	97/3	96/4	100/0	96/4

Källa: Ladok. *Uppgiften inkluderar nya studenter som fått den första programkursen tillgodoräknad (gäller programmet för diabetessjuksköterska).

Sjuksköterskeutbildning

Programnybörjarna inom sjuksköterskeprogrammet ökade fram till 2017. Målet för utbyggnaden – 202 nya studenter på sjuksköterskeprogrammet detta år – nåddes dock inte. Möjligheten att utöka

antalet platser i sjuksköterskeprogrammet har begränsats av tillgången till verksamhetsförlagd utbildning. Jämfört med utgångsläget 2014 har antalet tillgängliga platser i verksamhetsförlagd utbildning minskat. Detta beror främst på att antalet platser för verksamhetsförlagd utbildning inom framförallt den landstingsdrivna delen av sjukvården minskat. Den volymökning som ändå skett har möjliggjorts genom en nära dialog med vårdverksamheterna i frågan om verksamhetsförlagd utbildning.

Under 2018 och 2019 har en minskning av antalet nya studenter på sjuksköterskeprogrammet noterats. Söktrycket till programmet har minskat under de senaste åren, något som främst gett utslag vid vårantagningarna till programmet.

Den volymökning av sjuksköterskeutbildningen som skett under perioden 2014-2018 har resulterat i en kraftig ökning av antalet examina. År 2019 utfärdades 151 sjuksköterskeexamina, jämfört med 98 examina år 2014. En bidragande orsak till att fler examina utfärdas är också att de studenter som påbörjar programmet i hög grad stannar kvar och fullföljer sin utbildning.

Barnmorskeutbildning och specialistsjuksköterskeutbildning

Barnmorskeprogrammet hade 26 programnybörjare 2019, en ökning med sex studenter jämfört med året innan. Trots ökningen är antalet nya studenter på utbildningen avsevärt mindre än det mål om 40 programnybörjare som fanns för år 2018. Orsaken till att målet inte kunnat nås är till viss del brist på platser för verksamhetsförlagd utbildning. Det antal platser som finns på programmet fylls heller inte, trots att söktrycket är högt. Ett antal av de studenter som antas kommer inte till programstarten.

Antalet programnybörjare inom specialistsjuksköterskeutbildningen ökade fram till år 2018. Jämfört med 2014 skedde en ökning med 29 programnybörjare vilket innebär att målet att öka med 18 programnybörjare jämfört med 2014 uppnåddes. År 2019 minskade dock antalet nya studenter på specialistsjuksköterskeprogrammen. Ett skäl till detta är att programmet för diabetessjuksköterska fick ställas in. Orsaken var brist på lärarkompetens. Inställande skedde även av programmet för äldresjuksköterska. Detta program har utannonserats vid ett flertal tillfällen men inte kunna startas då söktrycket varit för lågt.

Under året har också specialistsjuksköterskeutbildning inom inriktningarna anestesi och operation bedrivits som uppdragsutbildning, i samverkan med Skaraborgs sjukhus. Tjugo specialistsjuksköterskor, varav tio inom vardera inriktning, har genomgått utbildningen.

När det gäller rekrytering till såväl barnmorske- som specialistsjuksköterskeutbildningen har Högskolan sedan år 2018 använt den nya antagningsomgången med tidigare anmälningssdag (15 mars istället för 15 april). Universitets- och högskolerådet har, i samråd med ett antal lärosäten, skapat antagningsomgången med syfte att underlätta planeringen av vidare studier för yrkesverksamma personer. Antagningsbeskedet för höstterminen i denna omgång skickas ut redan i april, i stället för i juli. Målgruppen har främst varit sjuksköterskor som vill vidareutbilda sig till barnmorska eller specialistsjuksköterska. Högskolans bedömning är att den nya antagningsomgången är väl fungerande och att den bör finnas kvar. Några tydliga resultat vad gäller antal nya studenter på berörda program syns dock ännu inte.

Könsfördelning inom vårdutbildningarna

Sett över hela perioden 2014-2019 syns en ökning av antalet män inom vårdutbildningarna. Exempelvis var 18 % av nybörjarna på sjuksköterskeprogrammet män 2019, jämfört med 10 % år 2014. Positivt är också att män påbörjat barnmorskeutbildning, såväl vid programstarten hösten 2018 som hösten 2019. Tidigare var samtliga barnmorskestudenter kvinnor. Fördelningen mellan kvinnor och män relaterat till uttagna examina stämmer överens med den fördelning som gäller för programnybörjare. Könsfördelningen inom vårdutbildningarna är fortfarande mycket sned och behov finns av olika åtgärder för att attrahera fler män. Högskolans mål för år 2022 är att minst 20 % av studenterna inom vårdområdet är män.

Satsning på utbildning inom folkhälsovetenskap

Då utbyggnad av sjuksköterske-, barnmorske- och specialistsjuksköterskeutbildningen inte kunnat ske i tillräcklig omfattning har en satsning gjorts på utbildning inom folkhälsovetenskap. Sedan några år tillbaka ges såväl ett treårigt kandidatprogram som ett magisterprogram inom området. Magisterprogrammet har inriktning mot smittskydd och vårdhygien vilket innebär att den främsta målgruppen för programmet är sjukvårdspersonal som önskar vidareutbildning. Ytterligare ett magisterprogram inom folkhälsovetenskap inrättades år 2019, med planerad programstart höstterminen 2020.

Studenternas fördelning

Program och fristående kurser samt campus- och nätbaserad utbildning

Det ökade antalet fristående kurser i utbildningsutbudet medför att andelen studenter inom denna utbildningsform har ökat. Tabell 6 visar att andelen studenter inom fristående kurser under året utgjorde 19 %, en ökning med två procentenheter sedan föregående år. Jämfört med år 2017 syns en ökning med fem procentenheter.

Tabell 6: Andelen helårsstudenter inom program och fristående kurser

	2019	2018	2017
Andelen helårsstudenter inom program (%)	81	83	86
-varav andelen kvinnor/män (%)	53/47	54/46	54/46
Andelen helårsstudenter inom fristående kurser (%)	19	17	14
-varav andelen kvinnor/män (%)	57/43	57/43	44/56

Källa: Ladok

Då fristående kurser i högre grad än program ges nätbaserat har även andelen studenter inom nätbaserad utbildning ökat under jämförelseperioden, från 18 % till 22 %, vilket framgår av tabell 7.

Tabell 7: Andelen helårsstudenter inom campusutbildning och nätbaserad utbildning

	2019	2018	2017
Andelen helårsstudenter inom utbildning på campus (%)	78	79	82
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	50/50	48/52
Andelen helårsstudenter inom nätbaserad utbildning (%)	22	21	18
-varav andelen kvinnor/män (%)	67/33	70/30	71/29

Källa: Ladok

I tabell 8 anges antal helårsstudenter inom de olika utbildnings- och distributionsformerna, dvs. program och fristående kurs samt campus- och nätbaserad utbildning.

Tabell 8: Antal helårsstudenter inom program och fristående kurser samt campusutbildning och nätbaserad utbildning

	2019	2018	2017
Antal helårsstudenter totalt	3 722	3 492	3 404
Antal helårsstudenter inom program	3 027	2 904	2 920
-varav inom nätbaserad utbildning	311	317	385
Antal helårsstudenter inom fristående kurser	695	588	484
-varav inom nätbaserad utbildning	514	412	219

Källa: Ladok

Könsfördelning

Av tabellerna 6 och 7 framgår könsfördelningen inom de olika utbildnings- och distributionsformerna. Könsfördelningen bland programstudenter är relativt jämn, med 53 % kvinnor och 47 % män. I

gruppen av studenter som läser fristående kurs är andelen kvinnor något större, 57 %. När det gäller campusstudenterna är könsfördelningen helt jämn 2019, med 50 % kvinnor och 50 % män. Inom den nätbaserade utbildningen är dock fördelningen mer ojämn, med två tredjedelar kvinnor och en tredjedel män. Under perioden syns dock en ökning av andelen män som studerar nätbaserat, från 29 % år 2017 till 33 % år 2019.

Utbildningsområde

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom utbildning:

- *Minst 40 % av studenterna inom utbildningsområdet teknik är kvinnor, minst 20 % av studenterna inom utbildningsområdena medicin och vård är män och minst 35 % av studenterna inom utbildningsområdena samhällsvetenskap och juridik är män.*

Studenternas fördelning inom olika utbildningsområden framgår av tabell 9. Enligt den profilering som valts vid Högskolan återfinns flertalet av studenterna inom områdena teknik, naturvetenskap, samhällsvetenskap och juridik samt medicin och vård.

Sett över perioden 2017-2019 är fördelningen mellan helårsstudenter inom de olika utbildningsområdena i stort sett oförändrad. Endast marginella skillnader syns mellan de olika åren. Området teknik är störst, med 41 % av studenterna, följt av området medicin och vård som står för 20 %. Motsvarande siffror är 18 % för naturvetenskap och 16 % för samhällsvetenskap och juridik.

En mindre andel studenter finns inom humaniora, 3 %, och övriga områden, 2 %. Övriga områden utgörs av design, undervisning och verksamhetsförlagd utbildning. Det fåtal studenter som registrerats inom de två sistnämnda områdena tillhör den yrkeslärarutbildning som avvecklades år 2017.

Tabell 9: Andelen helårsstudenter i procent inom olika utbildningsområden

Utbildningsområden	2019	2018	2017
Teknik	41	40	40
-varav andelen kvinnor/män	32/68	31/69	27/73
Medicin och vård	20	22	21
-varav andelen kvinnor/män	86/14	88/12	89/11
Naturvetenskap	18	17	17
-varav andelen kvinnor/män	57/43	55/45	51/49
Samhällsvetenskap och juridik	16	15	16
-varav andelen kvinnor/män	69/31	69/31	72/28
Humaniora	3	4	3
-varav andelen kvinnor/män	59/41	63/37	52/48
Övriga områden	2	2	3
-varav andelen kvinnor/män	30/70	29/71	42/58

Källa: Ladok

Könsfördelning inom olika utbildningsområden

Könsfördelningen inom den samlade studentgruppen vid Högskolan är relativt jämn, med 54 % kvinnor och 46 % män, se sid 16. Inom de olika utbildningsområdena är fördelningen mellan könen dock mer ojämn. Kvinnorna är i majoritet inom medicin och vård, samhällsvetenskap och juridik samt inom humaniora. En motsatt situation finns inom teknik där männen är överrepresenterade. Inom naturvetenskap har könsfördelningen tidigare varit jämn. Där syns en trend under de två senaste åren med en ökad andel kvinnor och en minskad andel män.

Flera tecken på en positiv utveckling syns under jämförelseperioden, med en ökning av andelen kvinnor inom teknik respektive andelen män inom medicin och vård. Förändringen går dock långsamt

och motsvarar ännu inte de ambitiösa målen om jämnare könsfördelning som anges i utvecklingsplanen. Det fokus som finns på olika åtgärder för jämställdhetsintegrering, som inkluderar aktiviteter för breddad rekrytering vad gäller kön, är därför viktigt och välbehövligt.

Könsfördelningen inom högskoleingenjörs- och vårdutbildningarna, områden där könsfördelningen traditionellt är mycket sned, beskrivs och kommenteras i de särskilda avsnitten för dessa utbildningar, se sid 19-23.

Utbildningsnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om andel studenter på avancerad nivå:

- Andelen studenter inom utbildning på avancerad nivå är minst 15 %.

Fördelningen av studenter på olika utbildningsnivåer år 2019 är mycket lik fördelningen under de två senaste åren, vilket framgår av tabell 10. Den förändring som skett är att andelen studenter på den förberedande nivån (studenter inom den behörighetsgivande utbildningen) minskat med en procentenhet, från 3 till 2 %. Flertalet av studenterna, 90 %, studerar på grundnivå. Utbildningen på avancerad nivå står för 8 % av den totala volymen.

Tabell 10: Andelen helårsstudenter på olika nivåer

	2019	2018	2017
Förberedande nivå	2	3	3
-varav andelen kvinnor/män (%)	48/52	46/54	40/60
Grundnivå*	90	89	89
-varav andelen kvinnor/män (%)	53/47	54/46	52/48
Avancerad nivå	8	8	8
-varav andelen kvinnor/män (%)	60/40	65/35	66/34

Källa: Ladok. *I andelen helårsstudenter på grundnivå inkluderas helårsstudenter inom ej nivåindelade utlandsstudier.

Målet är att utbildningen på avancerad nivå ska öka i omfattning för att skapa bättre balans mellan de olika nivåerna. Tabell 10 visar att andelen studenter på avancerad nivå är oförändrad relaterat till de två föregående åren. Då den totala studentvolymen ökat under jämförelseperioden är det dock positivt att andelen utbildning på den avancerade nivån ligger på samma nivå.

I tabell 11 redovisas antal helårsstudenter inom de olika nivåerna. Som framgår har volymen av studenter ökat, både grundnivå och på avancerad nivå, medan antalet studenter på förberedande nivå minskat något.

Tabell 11: Antal helårsstudenter på olika nivåer

	2019	2018	2017
Totalt	3 722	3 492	3 404
Förberedande nivå (behörighetsgivande utbildning)	84	101	87
Grundnivå*	3 345	3 123	3 061
Avancerad nivå	293	268	256

Källa: Ladok. *I antalet helårsstudenter på grundnivå inkluderas helårsstudenter inom ej nivåindelade utlandsstudier.

Under flera år har arbete pågått för att öka utbudet av utbildning på avancerad nivå, med nya program inom samtliga utbildningsmiljöer vid Högskolan. År 2019 startade nya program på avancerad nivå inom bioteknik, informationsteknologi och vård. Under året har även planering skett för start av nya magister- och masterutbildningar 2020 inom folkhälsovetenskap och informationsteknologi. Förhoppningen är att såväl antal som andel studenter på avancerad nivå ska fortsätta att öka under kommande år.

Den förberedande nivån ses som en god rekryteringsbas för utbildningen på grundnivå. Volymen inom denna utbildning kommer förhoppningsvis att öka framöver. Under 2019 inrättades ett nytt behörighetsgivande program, biovetenskaplig basutbildning. Enligt planeringen ska detta program starta år 2021.

Könsfördelning inom olika utbildningsnivåer

Något fler kvinnor än män studerar på grundnivå men könsfördelningen är i stort sett jämn, med 53 % kvinnor och 47 % män år 2019. Även inom den förberedande nivån noteras en jämn könsfördelning. Där uppgår andelen kvinnor till 48 % år 2019, jämfört med 40 % år 2017.

En positiv trend syns också inom utbildningen på avancerad nivå där fördelningen nu är 60 % kvinnor och 40 % män. Att könsfördelningen inom utbildningen på avancerad nivå ändå är mer ojämn kan bero på att det vid Högskolan finns ett flertal program på avancerad nivå inom vårdområdet, ett område där det traditionellt finns flest kvinnor.

Ålder

Som framgår av tabell 12 har det under de senaste åren skett en viss förskjutning vad gäller åldersfördelning. Andelen studenter som är 24 år eller yngre har minskat och omfattar nu 44 %, jämfört med 52 % för två år sedan. Studenterna i de äldre åldersgrupperna har ökat i motsvarande omfattning. Studenterna i åldrarna 25-34 år står nu för 41 % av utbildningsvolymen och gruppen av studenter som är 35 år eller äldre för 15 %.

Förskjutningen mot en något äldre studentpopulation kan relatera till de förändringar som skett av utbildningsutbudet de senaste åren. En sådan faktor är att antalet program som erbjuds på avancerad nivå har blivit fler. Det ökade utbudet av fristående kurser, som ger möjlighet till livslångt lärande via fortbildning, är troligtvis också en bidragande orsak.

Tabell 12: Studenternas åldersfördelning

	2019	2018	2017
Andelen studenter - 24 år (%)	44	46	52
-varav andelen kvinnor/män (%)	52/48	51/49	49/51
Andelen studenter 25 – 34 år (%)	41	40	36
-varav andelen kvinnor/män (%)	52/48	54/46	52/48
Andelen studenter 35 år – totalt (%)	15	14	12
-varav andelen kvinnor/män (%)	64/36	67/33	66/34

Källa: Ladok

Könsfördelning inom olika åldersgrupper

Tabell 12 visar att fördelningen av kön är jämn i de två grupperna av yngre studenter, dvs. studenter som är yngre än 25 år och studenter mellan med 25 och 34 år. I dessa grupper utgör kvinnorna 52 % och männen 48 % av studenterna. En mindre ökning märks dock av andelen kvinnor i gruppen av studenter som är yngre än 25 år under jämförelseperioden, med 52 % kvinnor år 2019 jämfört med 49 % år 2017.

Bland de äldre studenterna, dvs. studenter som är över 35 år, är fördelningen mer ojämn. Där utgör kvinnorna två tredjedelar och männen en tredjedel av studentgruppen.

Genomströmning och examina

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om genomströmning och examina:

- *Genomströmningen efter ett läsår inom Högskolans program på grundnivå är minst 85 %.*
- *Andelen studenter som registrerats på Högskolans program på grundnivå och avancerad nivå och som sedan tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid är minst 55 %.*

Genomströmning

I utvecklingsplanen betonas vikten av en god genomströmning, dvs. att studenterna fullföljer sina studier inom kurs och program med godkänt resultat. Högskolan ska, utan att kompromissa med utbildningens kvalitet och uppsatta mål, skapa förutsättningar för att så många studenter som möjligt slutför sina studier.

Tabell 13 visar genomströmningen inom program på grundnivå efter ett år, en indikator som ska följas upp enligt utvecklingsplanen. En positiv utveckling noteras, där kvarvaron efter ett läsår ökat med fem procentenheter. År 2019 var kvarvaron 74 % för de programstudenter som startade sina studier året innan, jämfört med motsvarande kvarvaro på 69 % föregående år.

Tabellen visar också att det främst är inom den grupp av studenter som är kvinnor som genomströmningen ökat, med en kvarvaro efter ett läsår på 76 % år 2019 jämfört med kvarvaron på 70 % år 2018. Kvarvaron har också ökat bland männen, med två procentenheter, från 69 % år 2018 till 71 % år 2019. Jämfört med år 2017 syns en markant ökning av genomströmningen även för gruppen av studenter som är män.

Förhoppningen är att den systematiska uppföljningen av utbildning – som utgör en del av Högskolans lokala kvalitetssystem – kan bidra till att genomströmningen ytterligare ökar under åren framöver, både bland de studenter som är kvinnor och de som är män. Som framgår ovan är målet att kvarvaron efter ett läsår ska uppgå till 85 %.

Tabell 13: Genomströmning inom program på grundnivå

År för studiestart	2018	2017	2016
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade studenter	74 %	69 %	68 %
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade kvinnor	76 %	70 %	71 %
Kvarvaro efter 1 år – andelen av samtliga registrerade män	71 %	69 %	64 %

Källa: Ladok. 2018 förändrades mätmetoden p.g.a. nya Ladok. 2018 rättades värdet för 2016 från 70 % till 68 %.

Examina

Antalet utfärdade examina vid Högskolan 2019 var totalt 1 036. Då vissa studenter har avlagt mer än en examen är antalet examinerade studenter mindre än antalet examina. Under året examinerades 816 individer. Som framgår av tabell 14 är såväl antalet examina som antalet examinerade individer något mindre än föregående år.

Tabell 14: Antalet utfärdade examina

Examenstyp	2019	2018	2017
Generella examina på grundnivå			
Högskoleexamen	23	53	69
-varav andelen kvinnor/män (%)	43/57	81/19	86/14
Kandidatexamen	593	575	592
-varav andelen kvinnor/män (%)	59/41	55/45	60/40
Generella examina på avancerad nivå			
Magisterexamen	123	132	120
-varav andelen kvinnor/män (%)	73/27	66/34	72/28
Masterexamen	18	11	7
-varav andelen kvinnor/män (%)	44/56	55/45	29/71
Yrkesexamina på grundnivå			
Högskoleingenjörsexamen	44	53	36
-varav andelen kvinnor/män (%)	30/70	9/91	50/50
Sjuksköterskeexamen	151	123	115
-varav andelen kvinnor/män (%)	87/13	88/12	90/10
Yrkeslärarexamen	15	21	42
-varav andelen kvinnor/män (%)	60/40	52/48	62/38
Yrkesexamina på avancerad nivå			
Barnmorskeexamen totalt	24	22	21
-varav andelen kvinnor/män (%)	100/0	100/0	100/0
Specialistsjuksköterskeexamen totalt	44	54	37
-varav andelen kvinnor/män (%)	98/2	98/2	97/3
Lärarexamen (enligt tidigare utbildningsstruktur)	1	1	5
-varav andelen kvinnor/män (%)	100/0	0/100	100/0
Antalet examina totalt	1 036	1 045	1 044
-varav andelen kvinnor/män (%)	65/35	62/38	68/32
Antalet individer som tagit examen totalt	816	843	841
-varav andelen kvinnor/män (%)	61/39	59/41	63/37

Källa: Ladok

Vissa skillnader syns jämfört med år 2018. Antalet utfärdade kandidatexamina, masterexamina och sjuksköterskeexamina har ökat medan en minskning noteras gällande högskoleexamina, magisterexamina, högskoleingenjörsexamina och yrkeslärarexamina. Den variation som finns beror delvis på tillfälliga orsaker som berör situationen vid de olika årsskiftena. Sådana faktorer är fördelningen av ansökningar mellan december och januari samt handläggningstidernas längd. Olika grad av genomströmning för olika studentkullar bidrar också till variation.

Vissa trender som syns kan dock kopplas till förändringar i utbildningsutbud och studentvolym. Då antalet studenter på masterprogram ökat de senaste åren är den ökning som skett av antalet masterexamina förväntad. Den positiva trend som syns med fler examinerade sjuksköterskor beror främst på den utbyggnad som skett av sjuksköterskeutbildningen.

Den minskning som noteras vad gäller högskoleexamen kan härledas till ett mindre antal studenter än tidigare inom program på grundnivå som omfattar 120 högskolepoäng (tvååriga program). Att minskningen är så markant mellan åren 2018 och 2019 förklaras av att flertalet av studenterna på de sista kullarna från Butikschefsprogrammet och programmet Hälsocoach, program med stor studentvolym, tog examen år 2018. Avvecklingen av programmen har sin grund i den profilering mot treåriga program på grundnivå som anges i utvecklingsplanen. Detta har inneburit att flera tvååriga program successivt har fasats ut och ersatts med treåriga program. Yrkeslärarutbildningen har avvecklats vilket förklarar att så få yrkeslärarexamina har utfärdats år 2019.

Minskningen av utfärdade högskoleexamina och yrkeslärarexamina bidrar också till att det totala antalet examina som utfärdats har minskat.

Examensfrekvens

Examensfrekvensen utgör en viktig del av genomströmningen. Studenterna ska uppmuntras att efter avslutad utbildning ta ut en examen. Ambitionen, som framgår av utvecklingsplanens mål, är att andelen programstudenter som avslutar sin utbildning med en examen ska öka avsevärt, till 55 % år 2022. Tabell 15 visar att andelen studenter som tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid (2019) är 42 %. Detta innebär att en positiv utveckling skett under jämförelseperioden. Examensfrekvensen har ökat med tre procentenheter sedan mätningen som genomfördes för två år sedan.

Tabell 15: Examensfrekvens

År då examensfrekvens mäts*	2019	2018	2017
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade studenter	42 %	40 %	39 %
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade kvinnor	50 %	49 %	-
Uttagen examen 1,5 år efter nominell studietid – andelen av samtliga registrerade män	33 %	30 %	-

Källa: Ladok. 2018 förändrades mätmetoden p.g.a. nya Ladok. *Åren för studenternas studiestart ligger (beroende på programmets omfattning och uppläggning) 2, 3 eller 4 år bakåt i tiden. Könsuppdelade uppgifter redovisas med start år 2018. Uppgifter för 2017 kan inte tas fram i efterhand p.g.a. nya Ladok.

Könsfördelning relaterat till examina

Vad gäller fördelning mellan examina som utfärdats till kvinnor respektive män är den relativt lik könsfördelningen i studentpopulationen. Som exempel kan nämnas att kvinnorna står för 59 % av de kandidatexamina som utfärdats, och de utgör 54 % av helårsstudenterna totalt och 53 % av helårsstudenterna inom utbildning på grundnivå. Könsfördelningen vad gäller magisterexamen är ojämn, med drygt en fjärdedel män och knappt tre fjärdedelar kvinnor. Detta beror sannolikt på att drygt hälften av dessa examina utfärdas till studenter på vidareutbildningar inom vård, ett område där männen är starkt underrepresenterade. Den utjämning av könsfördelningen som skett bland utfärdade högskoleexamina beror på att det var en stor andel kvinnor på de avvecklade program som ledde till denna examen, se ovan.

Könsfördelningen inom de examina som hör till högskoleingenjörs- och vårdutbildningarna beskrivs och kommenteras i de särskilda avsnitten för dessa utbildningar, se sid 19-23.

Gällande examensfrekvens märks en viss skillnad mellan könen. Kvinnorna har en avsevärt högre examensfrekvens än männen. Som syns i tabell 15 har hälften av kvinnorna tagit ut en examen 1,5 år efter nominell studietid. Motsvarande andel för männen är en tredjedel. Jämfört med föregående års mätning syns dock en ökning av examensfrekvensen även för männen, från 30 % till 33 %.

Aspekter som rör kvalitet i högre utbildning

Enligt Högskolans utvecklingsplan ska en excellent lärmiljö vara utmärkande för Högskolans utbildning. I detta avsnitt redogörs för utvecklingen inom några aspekter som rör kvalitet i högre utbildning och som därför är viktiga för den excellenta lärmiljön. Aspekterna, som även betonas i utvecklingsplanen, är *studentinflytande, pedagogisk utveckling, breddad rekrytering (inklusive lika villkor och bedömning av reell kompetens)* samt *internationalisering*.

I utvecklingsplanen lyfts även andra aspekter fram som är viktiga för utbildningskvaliteten, nämligen integrering av temat *digitalisering för hållbar utveckling, attraktivitet, infrastruktur och kultur, genomströmning, kompetensförsörjning, jämställdhet och samverkan*. Redovisning av dessa aspekter lämnas i andra delar av årsredovisningen. Högskolans kvalitetsarbete, som är en förutsättning för excellens i verksamheten, redovisas i avsnittet som rör Högskolans vision och värdeordet excellens.

Studentinflytande

Mål i högskolelagen (1992:1434) om studentinflytande (1 kap. 4a §):

- *Studenterna skall ha rätt att utöva inflytande över utbildningen vid högskolorna. Högskolorna skall verka för att studenterna tar en aktiv del i arbetet med att vidareutveckla utbildningen (1 kap 4a §).*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om studentinflytande:

- *Svarsfrekvensen på kursvärderingar är i genomsnitt minst 60 %.*

Studentkåren har under året varit väl representerad i Högskolans olika organ och grupper. Studentrepresentanterna har deltagit i det kontinuerliga arbete som bedrivs av högskolestyrelsen, rektors ledningsgrupp, rektors kvalitetsråd, fakultetsnämnden, rådet för verksamhetsstöd, rådet för digitalisering, utbildningskommittéer, programråd med mera. Vidare har en studentrepresentant medverkat vid de beslutsmöten som rektor håller varannan vecka. Högskolans ledningsfunktioner, såväl på central nivå som på institutions- och avdelningsnivå, samt dekanerna har regelbundet haft dialogmöten med representanter från Studentkåren.

Studenternas synpunkter på utbildningen, som främst dokumenteras i kurs- och programutvärderingar, utgör ett centralt verktyg för uppföljning och utvärdering av utbildning.

Tabell 16: Svarsfrekvensen på kursenkäter

	2019	2018	2017
Genomsnittsvärde för svarsfrekvens på kursenkäter	23 %	25 %	23 %

Källa: Kursenkäter genomförda i det digitala systemet EvaSys, läsperiod 1 och 2 (vårtermin). Konsupplade uppgifter beräknas inte p.g.a. lågt deltagande på kursenkäter.

Utvecklingsplanens mål är att studenternas svarsfrekvens på enkäter inom ramen för kursutvärderingar i genomsnitt ska vara 60 %. Som framgår av tabell 16 uppgick svarsfrekvensen endast till 23 % vid årets mätning. Utfallet 2019 visar att de satsningar som gjordes under 2018, bland annat omformulering av frågorna, inte gett önskat resultat. Ökning av svarsfrekvensen på kursenkäter ingår därför som en viktig del i det åtgärds-PM som rektors kvalitetsråd har sammanställt under året. Förhoppningen är att de olika åtgärder för höjd svarsfrekvens som planeras eller har påbörjats vid institutionerna ska ge resultat år 2020.

Under 2019 genomfördes den första omgången av de högskolegemensamma programutvärderingar som har tagits fram. Under våren skickades enkäter till alla studenter på Högskolans program på grundnivå som omfattar 180 högskolepoäng. I enkäterna får studenterna möjlighet att lämna synpunkter rörande programutbildningens innehåll och genomförande. Utvecklingsarbete som rör programutvärdering har fortsatt under året. Riktlinjerna för programutvärdering reviderades i november, med tillägg av frågor för program på grundnivå som omfattar 120 högskolepoäng samt för

program inom utbildning på avancerad nivå. Detta innebär att programutvärdering av samtliga program vid Högskolan kommer att kunna ske våren 2020.

Synpunkter från studenter fångas även upp via studentbarometrar. Studenterna får där möjlighet att lämna synpunkter inom en rad olika områden som rör studiemiljön. I februari 2019 presenterades resultatet av den barometer som genomfördes i slutet av 2018. Barometern visade ett positivt värde när det gällde studenters vilja att rekommendera Högskolan till andra. Den visade också på högt ”nöjd-studentindex” och att stoltheten över att studera på Högskolan är hög. Även bemötande från lärare och kontakt med studiekamrater fick höga indexvärden. Barometern pekade dock också på att en stor andel studenter upplever stress kopplat till studierna, något som verkar vara en nationell trend bland högskolestuderande. Under året har olika åtgärder som rör resultatet från studentbarometern planerats eller satts igång, i syfte att stödja studenterna och utveckla studiemiljön.

Rektors kvalitetsråd har, med stöd av Högskolans jurist, år 2019 genomfört en granskning av studentinflytandet. Granskningen gjordes inom ramen för en lokal granskning av regeltillämpning, som i sin tur utgjorde en förberedelse för Universitetskanslersämbetets lärosätetillsyn våren 2020. Kvalitetsrådets bedömning var att det finns mycket goda förutsättningar för studentinflytande på olika nivåer. Dock noterades ett visst utvecklingsbehov när det gäller tillämpning av den reglering som finns, främst i de fall när en enda person bereder eller fattar beslut. Informations- och utbildningsinsatser planeras under 2020.

Utvecklingen av studentinflytandet för Högskolans doktorander redovisas i avsnittet Utbildning på forskarnivå, se sid 41.

Pedagogisk utveckling

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om pedagogisk utveckling:

- *Av de tillsvidareanställda lärarna är minst 50 % meriterade lärare och minst 15 % excellenta lärare. Minst en excellent lärare finns inom varje ämnesgrupp för ämnen som utgör huvudområden.*

Det övergripande syftet för Högskolans modell för pedagogisk karriärstege är att den ska bidra till den excellenta lärmiljön genom kvalitetsdrivande processer för pedagogik i högre utbildning. Den pedagogiska karriärstegen utgör ett verktyg för att kompetensutveckla och bedöma ämneskunniga lärares skicklighet i att bedriva högskolepedagogisk verksamhet i praktiken. I modellen för pedagogisk karriärstege finns två nivåer med en tydlig progression dem emellan: meriterad lärare och excellent lärare. Ansvaret för bedömningar av ansökningar inom den pedagogiska karriärstegen har lagts hos rådet för högskolepedagogisk meritering. Rådet är inrättat av och organiserat under Högskolans fakultetsnämnd.

Under hösten 2019 har tre lärare blivit utsedda till meriterade lärare och en till excellent lärare. Förhoppningen är att antalet ansökningar ska öka år 2020. Under året har förberedelser för detta skett genom att två omgångar workshops för pedagogisk meritering – med tio platser på vardera – har slutförts. En tredje omgång workshops startade i december 2019. På önskemål från en institution har en digital variant av workshopserien utvecklats, där lärare kan få vägledning i valfri takt. Inom ramen för dessa workshops arbetar lärarna med att dokumentera sin pedagogiska meritering i pedagogiska portföljer, något som behövs för att kunna ansöka om att bli meriterad eller excellent lärare.

I Högskolans utvecklingsplan anges mål som rör den pedagogiska meriteringen. Den utveckling som skett under den senaste treårsperioden framgår av tabell 17.

Tabell 17: Meriterade och excellenta lärare

	2019	2018	2017
Andelen meriterade lärare (%)	8	7	9
Andelen excellenta lärare (%)	0,4	0	0
Totalt antal meriterade lärare	19	18	20
-varav andelen kvinnor/män (%)	47/53	44/56	50/50
Totalt antal excellenta lärare	1	0	0
-varav andelen kvinnor/män (%)	0/100	0/0	0/0

Källa: Primula

Breddad rekrytering

Mål i högskolelagen (1992:1434) om breddad rekrytering:

- *Högskolorna skall också aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan (1 kap 5 §).*

Högskolans bedriver ett kontinuerligt arbete kring breddad rekrytering. Arbetet avser alla de åtgärder som genomförs för att rekrytera fler studenter från underrepresenterade grupper.

De aspekter av breddad rekrytering som Högskolan främst fokuserar på är kön och social bakgrund. Som mått på social bakgrund används föräldrarnas utbildningsnivå. Målet är att rekrytera fler kvinnor till högskoleingenjörsutbildning samt fler män till utbildningar inom ekonomi och vård, utbildningar som har sned könsfördelning. Då utbildningsnivån i Skaraborg är under riksgenomsnittet innebär fokus på social bakgrund att satsningar görs på rekrytering i närregionen Skaraborg.

I den studentrekrytering som bedrivits under året har Högskolan arbetat med hur målgrupperna för den breddade rekryteringen ska nås och vilka budskap som ska användas. Samarbetet med Teknikcollege samt Vård- och omsorgscollege i Skaraborg har fortsatt under året. Lärare och studenter från Högskolan har besökt gymnasieskolor i närregionen. Syftet har varit att öka intresset för högre studier samt bjuda in till Högskolans Öppet hus som genomfördes under våren. Extra satsningar har gjorts för att öka Högskolans synlighet i närregionen, bland annat via digital marknadsföring, radioreklam och reklamfilm.

De aktiviteter som genomförts syftar till att bredda rekryteringen till Högskolan, såväl på kort som lång sikt.

Breddat deltagande

Breddat deltagande är de aktiviteter som görs för att introducera och stödja studenterna. Som exempel kan nämnas introduktionsarbete vid terminsstarter, olika studentstödande insatser under hela studietiden, högskolepedagogisk utbildning för Högskolans lärare och projekt som syftar till att ge studenter bättre studieförutsättningar. Det pågår också ett ständigt förbättringsarbete i den fysiska miljön för att möta olika studenters behov samt öka möjligheterna till naturliga möten och inkludering. Lärosätets strävan är att ha inkluderande miljö och undervisning som ger lika möjligheter för alla studenter.

Högskolan har också deltagit i det nationella nätverket Include som arbetar för att stärka breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning.

Bedömning av reell kompetens

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2019 om bedömning av reell kompetens:

Enligt högskoleförordningen (1993:100) ansvarar universitet och högskolor för att göra bedömningar av studenters reella kompetens. Under perioden 2016 – 2018 hade universitet och högskolor i uppdrag att utveckla sitt arbete med bedömning av reell kompetens.

- *I årsredovisningen ska lärosätena redogöra för hur arbetet med bedömning av reell kompetens utvecklats under 2019.*

Högskolan har sedan år 2016 aktivt deltagit i olika nätverk och sammankomster som rör bedömning av reell kompetens. Främst har kontakter skett inom ramen för Valideringsnätverk Väst. I nätverket, som tillkom genom de projekt som under 2016-2018 finansierades av Universitets- och högskolerådet, ingår ett flertal västsvenska lärosäten. Under året har en överenskommelse gjorts mellan de sju deltagande lärosätena som syftar till att skapa varaktiga strukturer för bedömning av reell kompetens och validering. Lärosätena har möjlighet att godta varandras bedömningar baserat på reell kompetens för såväl behörighet till utbildning som tillgodoräknande av utbildning. I praktiken har detta tillämpats vid bedömning för tillträde då Högskolan har vägt in bedömningar gjorda av de involverade lärosätena inom Valideringsnätverk Väst.

Under 2019 har ett fortsatt arbete skett med Högskolans lokala processer för bedömning av reell kompetens. Implementering av nya rutiner har skett såväl vid behörighetsprövning som vid tillgodoräknande. Den särskilda grupp för bedömning av reell kompetens som bildades år 2018, REKO-gruppen, har fortsatt och utvecklat sitt arbete. I gruppen ingår antagningshandläggare, examenshandläggare, studie- och karriärvägledare samt berörd lärare med ämneskompetens. Metodmanualen som tagits fram av Valideringsnätverk Väst har implementerats och gett stöd och inspiration för Högskolans lokala arbete.

Vid revideringar som gjorts under 2019 av de styrdokument som främst berörs, antagningsordningen och riktlinjerna för tillgodoräknande, har tydligare skrivningar införts rörande bedömning av reell kompetens. Webbinformationen om reell kompetens har utvecklats under året och särskilda interna informationsinsatser har genomförts, främst riktade mot Högskolans lärare.

Under året har 74 ansökningar som rör reell kompetens vid behörighetsprövning handlagts av REKO-gruppen. Knappt hälften, 29 ärenden, beviljades och övriga avslogs. Antalet handlagda ärenden som rör reell kompetens vid ansökan om tillgodoräknande är mindre, endast fyra. Ett sådant ärende beviljades delvis medan övriga avslogs.

Statistik har också sammanställts inom Valideringsnätverk Väst, i syfte att få en bild av likheter och skillnader mellan de olika lärosätena gällande bedömning av reell kompetens.

Internationalisering inom utbildning

Mål i högskolelagen (1992:1434) om internationalisering:

- *Högskolorna bör vidare i sin verksamhet främja förståelsen för andra länder och för internationella förhållanden (1 kap 5 §).*

Mål i regleringsbrevet för budgetår 2019 om studieavgifter för tredjelandsstudenter:

- *I årsredovisningen ska den studieavgiftsfinansierade verksamhetens omfattning redovisas. Årsredovisningen ska även innehålla en redogörelse för den studieavgiftsfinansierade verksamhetens eventuella påverkan på ett universitets eller en högskolas övriga verksamhet. Universitet och högskolor ska redovisa antalet tredjelandsstudenter som har deltagit i utbildning inom ett utbytesavtal och de eventuella förändringar som har skett i denna verksamhet. Vidare ska universitet och högskolor redovisa hur samarbetet med Migrationsverket har fungerat.*
- *Universitet och högskolor ska även redovisa antalet avgiftsskyldiga studenter som har antagits genom separat antagning samt hur den studieavgiftsfinansierade verksamheten har påverkats av denna.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om internationalisering inom utbildning:

- *Av de studenter som tagit ut en examen vid Högskolan har minst 15 % studerat eller praktiserat utomlands under en del av sin studietid.*

Internationalisering bidrar till utbildningarnas kvalitet och gör Högskolan till en del av den globala akademiska gemenskapen. Högskolan har under året genomfört en rad insatser som syftar till att stärka Högskolans internationalisering. Fokus har bland annat varit att identifiera och utveckla relevanta samarbeten för Högskolans utbildningsprogram, genomföra aktiviteter för att underlätta mobiliteten för framförallt utresande studenter samt en ökad rekrytering av studieavgiftsskyldiga studenter.

Mobilitet

De utbytesprogram som Högskolan huvudsakligen har varit aktiva i under 2019 är Erasmus+, Nordplus och Linnaeus-Palme. Sex nya avtal har ingåtts under året med lärosäten i Indien, Kina, Nederländerna och Rumänien. Därutöver har ett befintligt samarbete med ett partnerlärosäte breddats till att omfatta ett nytt ämnesområde. En översyn av utbytesavtalen inom Erasmus+ har påbörjats under året, inför att programperioden för Erasmus+ löper ut år 2021.

Tabell 18: Årlig studentmobilitet inom utbytesavtal

	2019	2018	2017
Antalet utresande studenter (personer)	46	48	27
-varav andelen kvinnor/män (%)	46/54	46/54	48/52
varav till länder utanför EES	25	19	6
-varav andelen kvinnor/män (%)	56/44	37/63	33/67
Antalet utresande studenter (helårsstudenter)	23	22	13
Antalet utresande praktikstudenter (personer)*	8	5	7
Antalet inresande studenter (personer)	200	182	167
- varav andelen kvinnor/män (%)	48/52	47/53	49/51
varav från länder utanför EES	52	64	62
- varav andelen kvinnor/män (%)	67/33	59/41	56/44
Antalet inresande studenter (helårsstudenter)	113	102	98

Källa: Ladok. *Interna uppgifter, antalet avser genomförd/avslutad praktik innevarande år. Könsuppdelade uppgifter redovisas inte p.g.a. det låga antalet utresande praktikstudenter. Praktikmobilitet kräver inte utbytesavtal utan kan ske genom överenskommelser med olika organisationer.

Tabell 18 visar på en viss minskning av antalet utresande utbytesstudenter jämfört med föregående år. Trots fortsatta marknadsförings- och informationsinsatser gentemot studenter och ett relativt stort initialt intresse från studenter för utlandsstudier, kvarstår utmaningar kring programstrukturer som försvårar utlandsstudier. Många program saknar också anpassade utbytesavtal. En process är därför igångsatt för att identifiera relevanta samarbetspartners för programmen.

Antalet utresande studenter på kortare utbyten har ökat från 15 till 27 utbyten mellan 2018 och 2019. Dessa utbyten registreras inte i Ladok då de är kortare än tre månader och därmed inte finns med i tabellen ovan. Antalet utresande praktikstudenter har ökat från fem studenter år 2018 till åtta år 2019. Sex studenter har under året beviljats Minor Field Studies-stipendier, dvs. stipendier för fältstudier i utvecklingsländer.

Antalet inresande utbytesstudenter uppgick till 200, en ökning med närmare 10 % jämfört med 2018. Ökningen var främst från de europeiska partneruniversiteten.

Studentutbytet med tredje land, dvs. länder utanför det europeiska ekonomiska samarbetsrådet (EES), har ökat under året vad gäller utresande studenter och minskat vad gäller inresande studenter.

Könsfördelningen bland utbytesstudenterna totalt sett är relativt jämn. Männen är något fler, såväl bland utresande som inresande studenter. Andelarna är ungefär lika stora i båda grupperna. En orsak till att andelen män som bedrivit utlandsstudier är något högre än andelen kvinnor kan vara att cirka hälften av de utresande studenterna kommer från informationsteknologi, ett område där majoriteten av studenterna är män. När det gäller studentutbyten till och från länder utanför EES-området är fördelningen den motsatta, med något fler kvinnor än män både för inresande och utresande studenter.

Enligt utvecklingsplanens mål ska minst 15 % av de studenter som tar ut en examen vid Högskolan ha studerat eller praktiserat utomlands. Som framgår av tabell 19 har denna andel endast utgjort 3 % år 2019.

Tabell 19: Av de studenter som tagit ut en examen från Högskolan har minst 15 % studerat eller praktiserat utomlands under en del av sin studietid

	2019	2018	2017
Studier eller praktik utomlands under del av studietid – andel av samtliga registrerade studenter	3 %	3 %	3 %
-varav andelen kvinnor/män*	56/44	72/28	-

Källa: Ladok samt interna uppgifter avseende praktik utomlands. *Könsuppdelade uppgifter redovisas med start år 2018. Uppgifter för 2017 kan inte tas fram i efterhand p.g.a. nya Ladok.

I gruppen av studenter som har studerat eller praktiserat utomlands under sin studietid är andelen kvinnor högre än andelen män, 56 % jämfört med 44 %. Andelen män har ökat i jämförelse med föregående år då andelen var 28 %. Att andelen män har ökat kan ha sin förklaring i att fler studenter inom informationsteknologi, där majoriteten av studenterna är män, deltar i utlandsstudier.

När det gäller personalmobilitet har Högskolan under året haft tio utresande samt 15 inresande lärare. Vidare har fem utresande samt två inresande personalutbyten för teknisk/administrativ personal genomförts. Jämfört med 2018 noteras att antalet utresande personal ökat marginellt medan antalet inresande ökat markant, särskilt inom den förstnämnda gruppen. Antalet inresande inom denna grupp 2018 var tre.

Studieavgiftsfinansierad verksamhet

Antalet registrerade avgiftsskyldiga studenter 2019 var 159, en ökning med 50 studenter jämfört med 2018. Intäkterna från studieavgifter har ökat till 10 933 tkr jämfört med 6 671 tkr år 2018, trots ett fortsatt högt antal återbetalningsärenden. De ökade intäkterna täcker kostnaderna som också har ökat jämfört med år 2018. Andelen avgiftsskyldiga studenter som rekryterats via agenter (av Högskolan anlidade rekryterare) har ökat från cirka 40 % år 2018 till 47 % år 2019. Av de avgiftsskyldiga studenterna blev närmare 62 % rekryterade från Indien, Bangladesh och Pakistan. Andelen

avgiftsskyldiga studenter på kandidatprogram har ökat, från 7 % år 2018 till 14 % år 2019.

Av samtliga avgiftsskyldiga studenter har cirka 26 % finansierat sina studier med stipendier jämfört med 37 % föregående år, främst gäller det stipendier från Universitets- och högskolerådet (UHR) och Svenska institutet. Sammantaget utgör dessa stipendieprogram en betydande del av tillgängliga stipendier för de avgiftsskyldiga studenterna och de spelar därför en avgörande roll för Högskolans studieavgiftsfinansierade verksamhet. Minskningen beror på att beviljade stipendiemedel från UHR inte har ökat jämfört med det ökade antalet avgiftsskyldiga studenter vilket leder till att en mindre andel har möjlighet att bli tilldelade stipendierna.

Andelen kvinnor i gruppen av studenter inom den avgiftsfinansierade utbildningen har minskat något jämfört med 2018. År 2019 utgjorde andelen kvinnor i denna grupp 42 % av det totala antalet studenter.

Tabell 20: Antalet avgiftsskyldiga studenter

	2019	2018	2017
Antalet avgiftsskyldiga studenter	159	109	78
-varav andelen kvinnor/män (%)	42/58	46/54	36/64
Helårsstudenter	83	57	47
-varav andelen kvinnor/män (%)	44/56	46/54	36/64
Helårsprestationer	52	42	36
-varav andelen kvinnor/män (%)	47/53	50/50	39/61
Studieavgifter (tkr)*	10 933	6 671	4 686

Källa: Ladok, Unit4. *I summan ingår studie- och anmälningsavgifter, stipendier från UHR, Svenska institutet, STINT, Science without Border samt US Department of Veterans Affairs.

Helårsprestationerna bland de avgiftsskyldiga studenterna är fortsatt låga. Orsakerna kan vara flera, bland annat bristande studieavsikter och svårigheter med att klara förkunskapskraven i kurserna samt att anpassa sig till det svenska studieupplägget.

Den studieavgiftsfinansierade verksamheten har inte påverkat antalet inresande studenter från tredjeländ inom ramen för utbytesavtal och inte heller Högskolans övriga utbytesverksamhet. Högskolan har inte antagit studenter genom separat antagning under 2019.

Samarbete med Migrationsverket

Samarbetet med Migrationsverket har fungerat bra, då myndigheten i större utsträckning än tidigare har varit öppen för dialog med lärosätena. Det har blivit tydligare kontaktytor och en bättre kommunikation. Det finns en större förståelse för att processen kring studenter kan skilja sig från andra individer som söker uppehållstillstånd.

De stramare migrationsreglerna gör dock fortfarande att vissa studenter förlorar möjligheten att fortsätta utbildningen. Högskolans önskan är att Migrationsverket skulle ha en högre flexibilitet i de enskilda bedömningarna, särskilt när det gäller presterande studenter som är i slutfasen av sin utbildning. Där borde Migrationsverket kunna ta hänsyn till vilka utbildnings- och examinationstillfällen som är möjliga i tid för att slutföra utbildningen, även om det kan innebära att kravet på heltidsstudier inte kan uppfyllas.

Ett problem som också har uppmärksammats under året är att Migrationsverket och ambassaderna har svårt att hinna handlägga ansökningar om uppehållstillstånd i den tid som krävs för att studenterna ska hinna anlända i tid till terminsstarterna.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Utvecklingen av forskning och utbildning på forskarnivå under 2019 presenteras i tre avsnitt. Indelningen, som utgörs av avsnittet *publicering, utbildning på forskarnivå och forskningsfinansiering* grundas på den struktur som finns i Högskolans utvecklingsplan.

Publicering

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om publicering:

- Andelen publikationer i de kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda inom respektive fält är minst 25 %.
- Andelen högt citerade artiklar, dvs. artiklar som finns bland de 10 % mest citerade inom respektive fält inom en fyraårsperiod, är minst 10 %.
- Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering är minst 40 %.

Tabell 21: Antalet publikationer

	2019	2018	2017
Totalt	280	302	262
varav tidskriftsartiklar	195	194	191
varav böcker	1	2	1
varav konferensartiklar	68	73	54
varav bokkapitel	16	33	16
varav rapporter	-	-	-

Källa: DiVA

Det totala antalet publikationer har under 2019 gått tillbaka något jämfört med föregående år, som publiceringsmässigt var väldigt starkt, se tabell 21. Minskningen märks främst i kategorierna konferensartiklar och bokkapitel. Medelvärdet för antalet publikationer för åren 2015-2019 är 274. Sett över tid är produktionen för 2019 relativt normal.

Tabell 22: Andelen kvinnor och män i procent av författare med hemvist vid Högskolan

	2019	2018	2017
Fördelning totalt - Andelen kvinnor/män	33/67	34/66	40/60

Källa: Interna uppgifter

Den könsmissiga fördelningen bland publikationsförfattarna ligger över tid på 35–40 % kvinnor och 60–65 % män. Det är dock något oroväckande att fördelningen för 2019 på ett negativt sätt avviker från det fördelningsmönstret, se tabell 22. Inom de olika forskningsmiljöerna varierar dock fördelningen mer, beroende på om forskningsområdena traditionellt är mansdominerade (exempelvis ingenjörsvetenskap) eller kvinnodominerade (exempelvis omvårdnad). Sett per institution är det enbart en av de fem institutionerna som uppvisar jämställd fördelning i siffrorna över publikationerna (42 % kvinnor, 58 % män).

I relation till helheten forskarutbildad lärarpersonal (40 % kvinnor och 60 % män med lägst doktorsexamen) har män under 2019 en högre produktivitet än kvinnor. Underlaget för 2019 visar på 1,44 publikationer per disputerad man; motsvarande siffra för disputerade kvinnor är 1,05.

Tabell 23: Andelen publikationer i ledande och prestigefyllda kanaler

	2019	2018	2017*
Andelen publikationer i de mest ledande och prestigefyllda kanalerna inom respektive fält	26 %	32 %	25 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	32/68	39/61	-

Källa: DiVA. *Könsuppdelade uppgifter har inte tagits fram för 2017 p.g.a. det merarbete detta kräver.

En minskning noteras mellan 2019 och 2018 för andelen publikationer i kanaler som räknas som de mest ledande och prestigefyllda publiceringskanalerna inom respektive fält¹. Sett över tid syns dock en svag positiv trend. Det målvärde om 25 % som utvecklingsplanen har pekat ut för 2022 uppnåddes redan under 2017, se tabell 23. Det är mycket positivt att konstatera att utvecklingsplanens målvärde är relativt stabilt, med en svagt positiv utveckling.

Vad gäller fördelningen mellan mäns och kvinnors publikationer i ledande och prestigefyllda kanaler är den jämn, mot bakgrund av respektive grupps totala publikation. 25 % av kvinnornas publikationer 2019 skedde i ledande och prestigefyllda kanaler; för män är motsvarande siffra 26 %.

Tabell 24: Andelen högt citerade artiklar

Fyraårsperiod	2015-2018	2014-2017	2013-2016*
Andelen högt citerade artiklar inom en fyraårsperiod	9,8 %	7,8 %	8,0 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	52/48	55/45	-

Källa: Web of Science. *Könsuppdelade uppgifter har inte tagits fram för 2017 p.g.a. det merarbete detta kräver.

Värdet för andelen högt citerade artiklar under perioden 2015-2018 är mycket starkt. Det visar även att det relativt låga värdet föregående år var en tillfällig svaghet och inte tecken på en trend. Det målvärde om 10 % som utvecklingsplanen har pekat ut för 2022 är nästan uppnått, se tabell 24. Fortsatt är det dock viktigt att iaktta hur värdet utvecklas över tid för att kunna konstatera en stabil nivå.

Den könsmissiga fördelningen bland artikelförfattarna är jämn. Kvinnor citeras dock i avsevärt högre grad än män. 24 % av kvinnors publikationer under perioden 2015-2018 är högt citerade, för män är motsvarande siffra 11 %.

Tabell 25: Andelen internationell sampublicering

	2019	2018	2017*
Andelen publikationer som utgörs av internationell sampublicering	46 %	41 %	40 %
-varav andelen kvinnor/män (%)	38/62	49/51	-

Källa: DiVA. *Könsuppdelade uppgifter har inte tagits fram för 2017 p.g.a. det merarbete detta kräver.

Målet för 2022 gällande sampublicering med internationella forskare är satt till 40 %. Denna andel uppnåddes redan under 2017, se tabell 25. Indikatorn för 2019 visar på en fortsatt mycket positiv utveckling med en ökad andel internationella forskningssamarbeten. Den könsmissiga fördelningen bland publikationsförfattarna har dock backat betänkligt och ligger 2019 under den acceptabla relationen 40/60.

¹ Som grund för den beräkning som görs används de s.k. norska, danska respektive finska listorna för vetenskapliga publikationskanaler.

Utbildning på forskarnivå

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om utbildning på forskarnivå:

- Högskolan har rätt att i egen regi bedriva utbildning på forskarnivå inom tre områden.
- Antalet utfärdade doktorsexamina under åren 2017–2022 är minst 70. Av dessa hör minst 40 till den utbildning som genomförs i egen regi.
- Antalet forskarstuderande som antas under åren 2017–2022 är minst 90. Av dessa antas minst 50 inom utbildning som genomförs i egen regi.

Högskolan har i dagsläget examenstillstånd för utbildning på forskarnivå inom området informationsteknologi. I utvecklingsplanen finns ett uttalat mål om att i egen regi även bedriva forskarutbildning inom ett område kopplat till hälsovetenskaper samt inom ytterligare ett område. Arbetet med en ansökan om utbildning på forskarnivå inom området hälsa och *digitalisering för hållbar utveckling*, som inletts tidigare, har fortsatt under år 2019.

Högskolans ambition är, att genom samverkan med andra lärosäten, även fortsatt kunna bedriva utbildning på forskarnivå inom de områden där Högskolan saknar eget examenstillstånd. Under 2019 har sådan samverkan bland annat funnits med Högskolan i Borås, Jönköping University, Göteborgs universitet, Linköpings universitet och Åbo universitet.

I december 2019 fanns det totalt 64 doktorander² vid Högskolan, se redovisning i tabellerna 26 och 27. Av dessa hade sju antagits under året. Under innevarande sexårsperiod (2017-2022) har totalt 39 doktorander antagits. Som framgår ovan är målet att minst 90 doktorander ska antas under perioden. Fem doktorsexamina utfärdades under året. Sedan år 2017 har 20 doktorsexamina utfärdats, vilket ska relateras till de 70 examina som utgör målvärde för år 2022. Såväl antalet nya doktorander som antalet utfärdade examina varierar år från år. Sammantaget är dock volymerna något låga i förhållande till målen, särskilt när det gäller antalet examina.

Forskarstudierna finansieras genom anställning. Anställningen kan vara en doktorandanställning vid Högskolan, en doktorandanställning vid annat lärosäte, en annan anställning vid Högskolan eller annan anställning hos annan arbetsgivare. Av det totala antalet doktorander i december 2019 var merparten anställda som doktorander (56 %) eller hade annan anställning inom Högskolan, till exempel som adjunkter (27 %). Övriga (17 %) hade annan anställning.

I avsnitten nedan beskrivs utbildningen på forskarnivå mer i detalj, såväl utbildningen inom informationsteknologi i egen regi som den utbildning som bedrivs i samverkan med andra lärosäten.

Utbildning på forskarnivå i egen regi

Utvecklingen inom Högskolans utbildning på forskarnivå i egen regi framgår av tabell 26.

År 2019 har två nya doktorander antagits till Högskolans egen utbildning på forskarnivå inom informationsteknologi. Under den sexårsperiod som mäts, som startade år 2017, har totalt 24 doktorander antagits. Målet i utvecklingsplanen för hela perioden är 50 nya doktorander. Då medel för en ny forskarskola relaterad till forskarutbildningen i informationsteknologi erhållits under året är förhoppningen också att ett flertal doktorander ska antas under de närmaste åren.

När det gäller antalet doktorsexamina redovisas två sådana examina under året och elva under perioden. I utvecklingsplanen anges 40 examina som målvärdet år 2022. Som framgår motsvarar antalet antagna doktorander hittills under perioden det uppsatta målet. Hälften av den önskade volymen har antagits under första halvan av perioden. Antalet doktorsexamina är dock lågt, relaterat till målet.

---

² Med doktorand avses här samtliga forskarstuderande, oavsett anställningsform.

Tabell 26: Utbildning på forskarnivå i informationsteknologi

	2019	2018	2017
Antalet nya doktorander	2 (24)	12 (22)	10
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	17/83	50/50
Antalet doktorander totalt	40	46	47
-varav andelen kvinnor/män (%)	25/75	24/76	30/70
Antalet utfärdade doktorsexamina	2 (11)	8 (9)	1
-varav andelen kvinnor/män (%)	50/50	13/87	0/100
Antalet utfärdade licentiatexamina	1 (3)	1 (2)	1
-varav andelen kvinnor/män (%)	100/0	100/0	0/100

Källa: Interna uppgifter. Mätmetoden har justerats år 2019. Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes, där ny sexårsperiod inleddes 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022.

Den genomsnittliga bruttostudietiden³ för de två personer som avlagt doktorsexamina är 6,7 år. Den långa tiden förklaras i det ena fallet av föräldraledighet under perioder och i det andra fallet av byte av ämne mellan licentiatexamen och doktorsexamen. För den doktorand som erhållit licentiatexamen under 2019 var bruttostudietiden 7 år. Att studierna tagit så lång tid beror till viss del på varierande aktivitetsgrad under hela studietiden.

Könsfördelningen inom utbildningen är sned med tre fjärdedelar män och en fjärdedel kvinnor. Den höga andelen män är i paritet med liknande utbildningar nationellt. En positiv trend syns dock vad gäller de nya doktoranderna. Variationen är stor mellan åren men sammantaget under perioden, dvs. sedan år 2017, är en tredjedel av de doktorander som antagits kvinnor.

Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten

Inom den utbildning på forskarnivå som sker i samverkan med andra lärosäten redovisas totalt 24 doktorander vid utgången av året, se tabell 27. Av dessa doktorander har fem antagits år 2019. Antalet utfärdade examina under året i denna grupp är tre, varav samtliga är doktorsexamina.

Tabell 27: Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten

	2019	2018	2017
Antalet nya doktorander	5 (15)	3 (10)	7
-varav andelen kvinnor/män (%)	100/0	33/67	43/57
Antalet doktorander totalt	24	20	29
-varav andelen kvinnor/män (%)	46/54	50/50	48/52
Antalet doktorsexamina	3 (9)	2 (6)	4
-varav andelen kvinnor/män (%)	33/67	100/0	25/75
Antalet licentiatexamina	0	1	1
-varav andelen kvinnor/män (%)	0	100/0	100/0

Källa: Interna uppgifter. Mätmetoden har justerats år 2019. Ackumulerade värden från en sexårsperiod anges inom parentes, där ny sexårsperiod inleddes 2017, enligt indikator i utvecklingsplanen 2017-2022.

Av tabell 28 framgår inom vilka områden som forskarutbildningen i samverkan bedrivs. År 2019 redovisas tolv doktorander inom biovetenskap, tre inom handel och företagande och nio inom hälsovetenskaper. År 2017 fanns det även några doktorander inom informationsteknologi och ingenjörsvetenskap som var inskrivna vid andra lärosäten. Från och med år 2018 är samtliga

³ Den totala tiden i utbildning beräknad som "antal kalenderhalvår från antagning till utfärdad examen/2" utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad.

doktorander inom dessa områden antagna inom Högskolans egen utbildning i informationsteknologi.

När det gäller könsfördelning inom de olika områdena märks tydliga snedfördelningar. Männan är i majoritet bland doktoranderna inom biovetenskap samt handel och företagande. Motsatt förhållande råder i den hälsovetenskapliga forskarutbildningen där flertalet av doktoranderna är kvinnor.

Tabell 28: Utbildning på forskarnivå i samverkan med andra lärosäten, uppdelat på områden

	2019	2018	2017
<i>Biovetenskap</i>			
Antalet doktorander	12	9	9
-varav andelen kvinnor/män (%)	33/67	33/67	33/67
<i>Handel och företagande</i>			
Antalet doktorander	3	2	4
-varav andelen kvinnor/män (%)	0/100	0/100	0/100
<i>Hälsovetenskaper</i>			
Antalet doktorander	9	9	12
-varav andelen kvinnor/män (%)	78/22	78/22	92/8

Källa: Interna uppgifter

Doktorandinflytande

Doktorandernas delaktighet i Högskolans arbete och utveckling, främst relaterat till utbildning på forskarnivå och forskning, är mycket viktig. Doktorandrådet, som är en förening under Studentkåren, samlar doktorander inom all utbildning på forskarnivå vid lärosätet. Representanter utsedda av rådet har under året deltagit i det kontinuerliga arbetet som bedrivs inom fakultetsnämnden och utbildningskommittén för utbildning på forskarnivå i informationsteknologi. Vidare har en representant för doktoranderna funnits med i rådet för forskningsetiska frågor och anti-korruptionsgruppen.

Under ett flertal år har en doktorandspegel genomförts vid Högskolan, så även år 2019. I enkäten samlas uppgifter om hur studiesituation och handledning upplevs, av både doktorander och handledare. Styrkor och svagheter identifieras i syfte att förbättra och utveckla forskarutbildningen. Årets doktorandspegel visade att majoriteten av doktoranderna är nöjda med utbildningen. Några utvecklingsområden syns dock, bland annat rörande information vid antagning och kursutbud. Vidare framkom att en stor andel av doktoranderna hade upplevt negativ stress under året. Högskolans studierektorer inom utbildning på forskarnivå kommer under våren 2020 att, i enskilda samtal med doktoranderna, följa upp och försöka identifiera eventuella stressfaktorer.

Forskningsfinansiering

Mål i Högskolans utvecklingsplan för 2022 om forskningsfinansiering:

- *Forskningsintäkterna utgör minst 40 % av Högskolans totala intäkter. Målvärdet grundas på en prognos där utbildningsvolymen i stort sett är oförändrad jämfört med utgångsläget år 2016.*
- *Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för Högskolans forskning är minst 70 %.*
- *Andelen intäkter från de tre forskningsråden Vetenskapsrådet, Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd och Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande av de totala intäkterna för forskning är minst 10 %.*
- *Andelen intäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning är minst 10 %.*

Den ekonomiska utvecklingen för forskningen är ett resultat av Högskolans strategi att fokusera på behovsmotiverad forskning. Förutsättningarna för att erhålla finansiering för sådan forskning, där det på kort eller lång sikt finns ett identifierat behov, är generellt sett goda.

Forskningsintäkter

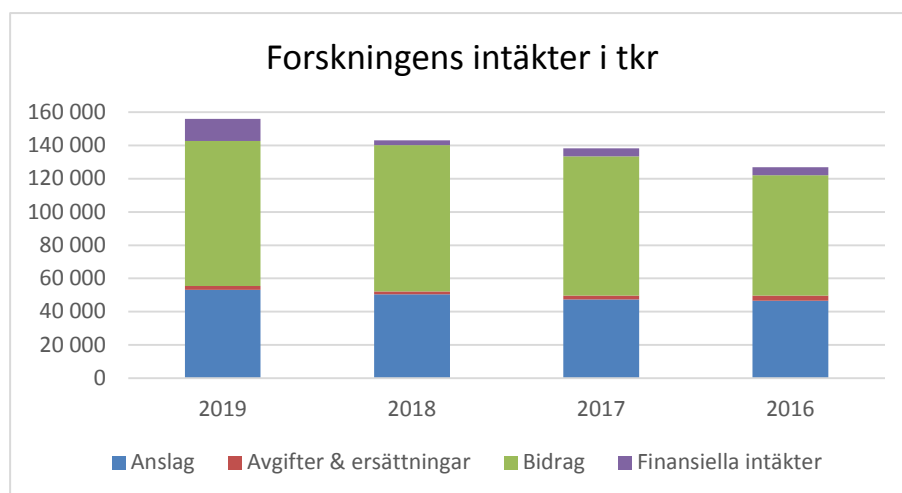
Av Högskolans totala intäkter utgörs 31 % av forskningsintäkter, se tabell 29. Sett över tid noteras en positiv trend, vilket kan förklaras av att Högskolan fokuserar på att söka externa forskningsmedel och lyckas relativt väl med det.

Tabell 29: Andelen forskningsintäkter av Högskolans totala intäkter

	2019	2018	2017
Andelen forskningsintäkter	31 %	30 %	30 %

Källa: Unit4

Forskningens intäkter, det vill säga de periodiserade inbetalningarna, illustreras i figur 1. Fördelningen mellan anslag, avgifter och ersättningar, bidrag samt finansiella intäkter visar att en viss ökning har skett av bidragsdelen under 2019, samt av de finansiella intäkterna. Sett över en fyraårsperiod är trenden för forskningsintäkterna mycket positiv. Omslutningen har ökat från 127 Mkr 2016 till 156 Mkr 2019, vilket motsvarar en ökning med 23 %.

Figur 1: Forskningens intäkter i tkr. Källa Unit4

Andelen externfinansierad forskning, det vill säga bidrag, avgifter och finansiella intäkter, utgör 66 % av de totala forskningsintäkterna, se tabell 30. Sett mot målbilden att andelen extern finansiering ska utgöra 70 % av forskningsmedlen år 2022 kan konstateras att andelen extern finansiering de senaste tre åren har legat på en konstant nivå, några procentenheter under målbilden.

Tabell 30: Andelen extern forskningsfinansiering av de totala intäkterna för forskning

	2019	2018	2017
Andelen forskningsfinansiering	66 %	65 %	66 %

Källa: Unit4

Högskolan har i sin utvecklingsplan en uttalad ambition att höja andelen intäkter från tre av de statliga forskningsråden; Vetenskapsrådet, Forte och Formas. I tabell 31 redovisas utvecklingen för denna andel. Andelen intäkter från de tre forskningsråden uppgår till 3,3 % av de totala intäkterna för forskning 2019. Det innebär att andelen för dessa finansiärer nu uppvisar en nedåtgående trend, efter att ha legat konstant på 4 % under åren 2015–2017.

Tabell 31: Andelen intäkter från VR, Forte och Formas av de totala intäkterna för forskning

	2019	2018	2017
Andelen forskningsintäkter	3,3 %	3,5 %	4 %

Källa: Unit4

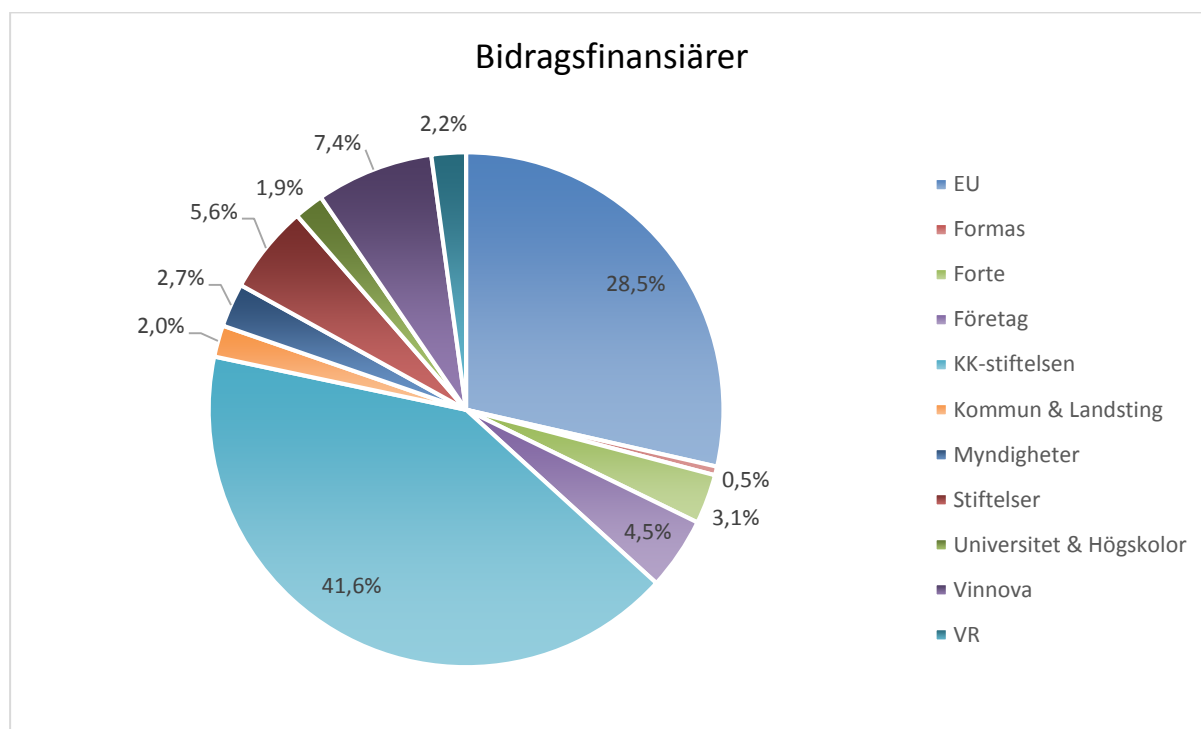
Ett strategiskt arbete för att öka finansieringen från EU:s olika ramprogram påbörjades under 2014 med stöd av särskilda medel ur myndighetskapitalet. Denna satsning har kraftigt accelererat andelen EU-medel de senaste tre åren, vilket redovisas i tabell 32. Andelen EU-finansiering uppgick 2019 till 16 % av de totala intäkterna för forskning. Utvecklingsplanens målvärde för 2022 om att 10 % av forskningsintäkterna ska utgöras av EU-medel har därmed fortsatt överträffats och satsningen som Högskolans styrelse inledde 2014 för att öka andelen forskningsmedel från EU har haft tydlig och ihållande effekt.

Tabell 32: Andelen forskningsintäkter som utgörs av EU-medel av de totala intäkterna för forskning

	2019	2018	2017
Andelen forskningsintäkter	16 %	16 %	13 %

Källa: Unit4

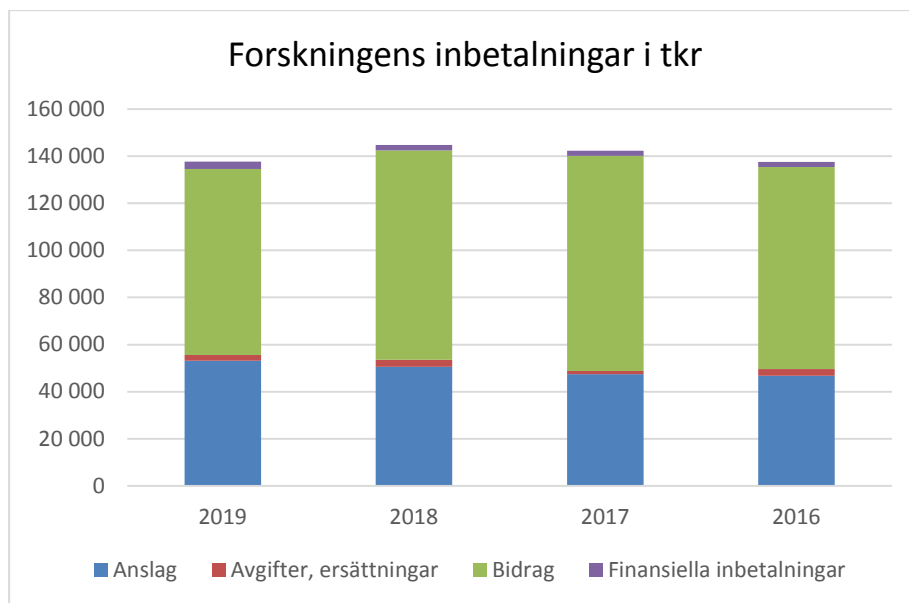
När det gäller bidragsdelen av forskningsintäkterna, se figur 2, så är fördelningen relativt lik föregående år. Noteras kan att KK-stiftelsens dominerande andel fortsatt är stark och till och med har ökat något, liksom även andelen från Vinnova. Andelen intäkter som utgörs av EU-medel har också ökat något.

Figur 2: Olika finansiärers andelar av bidragsintäkterna, i procent, år 2019. Källa: Unit4

Forskningens inbetalningar

Utvecklingen för forskningens inbetalningar sedan 2016 framgår av figur 3. För 2019 noteras en tillbakagång till 2016 års nivå, efter två starka år 2017 och 2018. Minskningen märks i bidragsdelen (ca 10 Mkr) medan forskningsanslaget har ökat kontinuerligt under perioden 2016-2019. Forskningens ekonomiska resultat presenteras mer utförligt i avsnittet Ekonomiskt resultat och prestationer.

Figur 3: Forskningens inbetalningar i tkr. Källa: Unit4

Samverkan, nyttiggörande och forskningskommunikation

Mål i högskolelagen (1992:1434) om samverkan:

- *I högskolornas uppgift ska ingå att samverka med det omgivande samhället och informera om sin verksamhet samt verka för att forskningsresultat tillkomna vid högskolan kommer till nytta (1 kap 2 §).*

År 2019 har ett antal aktiviteter genomförts i syfte att skapa, utveckla och fördjupa olika typer av samverkan relaterat till Högskolans verksamhet. En del sådana aktiviteter ryms inom områden som redovisas i andra delar av årsredovisningen, exempelvis anpassning av utbildningsutbudet till det omgivande samhällets behov.

Dialog och kunskapsutbyte har under året skett mellan akademi och arbetsliv inom ramen för olika samverkansplattformar. Under 2019 fanns följande samverkansplattformar etablerade; Sweden Game Arena, Centrum för Ledarskap och Arbetsliv i Skaraborg, ASSAR Industrial Innovation Arena, Bio-science for Society och Privacy, Information and Cyber Security samt Skaraborgs Hälsoteknikcentrum. Plattformarna är knutna till olika forsknings- och utbildningsmiljöer vid Högskolan.

Möjligheterna till ökad samverkan mellan Högskolan och det omgivande samhället främjas också av de samarbetsavtal som ingåtts med olika intressenter i närområdet. Inom ramen för avtalen med Skövde kommun och Skaraborgs kommunalförbund har samverkan under året skett inom exempelvis följande områden: näringslivsutveckling, kunskaps- och kompetensutveckling inom kommunal vård och omsorg, bostads- och lokalfrågor samt marknadsföringsfrågor. Dialogmöten har hållits för att diskutera gemensamma intressen.

Högskolan beviljades i december 2019 medel för att – tillsammans med industriella partners och fyra andra lärosäten – starta Sveriges största företagsforskarskola inom området smart industri. Begreppet smart industri används för den nyindustrialiseringsstrategi som regeringen har lanserat. Strategin handlar främst om behovet av att inom svensk industri utnyttja digitaliseringens möjligheter för ökad konkurrenskraft. Satsningen på forskarskolan är av stor betydelse för utvecklingen av såväl industrin som de deltagande lärosätena.

Samverkan med det omgivande samhället utgör också en viktig del i Högskolans arbete med att söka examenstillstånd på forskarnivå inom hälsovetenskaper. Under året har diskussioner förts kring

möjligheten att öka antalet gemensamma forskningsprojekt inom områden som är relevanta för planerad utbildning på forskarnivå. Diskussionerna har framförallt förts med Skaraborgs kommunalförbund, Skaraborgs sjukhus, primärvården, Skaraborgsinstitutet och Västra Götalandsregionen.

En väl fungerande kontakt med tidigare studenter, alumner, är betydelsefullt. Antalet alumner kopplade till Högskolans LinkedIn-konto har ökat under året och uppgår nu till cirka 18 000. En utredning har genomförts, som underlag för satsningar på ökad samverkan med alumnerna.

Nyttiggörande

Under 2019 har Högskolans innovationsrådgivning på ett mer strukturerat sätt än tidigare jobbat med forskningsgrupperna inom ramen för forskningsstrategier, så kallade road maps. Efter två års etablering av innovationsrådgivning har nu ett ökat antal valideringsprojekt utvecklats, baserat på forskningsverksamhet för ökad nytta i samhället. En ökad samverkan kring innovationsrådgivning har etablerats med framförallt Chalmers tekniska högskola, Högskolan i Borås, Högskolan i Halmstad, Högskolan Väst och Jönköping University. Detta har dels gjorts inom ramen för Innovationspartnerskapet Väst som leds av Chalmers tekniska högskola, dels via direkta samverkansaktiviteter mellan lärosätena.

Forskningssamverkan

Under 2019 har Högskolan sammanställt och kommunicerat ut ett stort antal forskningsnyheter av bredare intresse. Nyheterna har förmedlats till pressen men också via insatser på sociala medier mot allmänheten. Högskolan är ansluten till tjänsten Expertsvar, där journalister som står i begrepp att rapportera om ett område kan söka lämpliga experter att intervjua. Årets forskningsnyheter har publicerats på expertsvar.se och på Twitter-kontot forskning.se.

Under 2019 har det även bedrivits en mängd utåtriktade aktiviteter med syfte att på ett enkelt sätt berätta om Högskolans forskning. Exempel på dessa är genomförande av Forskarfredag och Forskar Grand Prix. Ett antal öppna populärvetenskapliga caféer har hållits under året. De senare har genomförts i samarbete mellan Högskolan, Folkuniversitetet och Skaraborgs Senioruniversitetet. Högskolans bibliotek har genomfört en föreläsningsserie, benämnd "20 minuter om...". Syftet har varit att sprida kunskap om det egna lärosätets forskning, framför allt till studenter men även till andra intresserade. En särskild webbsida med information om forskning som relaterar till det högskoleövergripande temat *digitalisering för hållbar utveckling* lanserades hösten 2019.

Attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildning

Mål i Högskolans utvecklingsplan om attraktivitet och synlighet:

- *Högskolans utbildningar är så attraktiva och kända att det i genomsnitt finns minst 1,6 behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs.*

I syfte att skapa attraktivitet och synlighet för Högskolans utbildningar har det under året främst bedrivits arbete med digital marknadsföring och personliga möten. Lokalt och regionalt har även synligheten i det offentliga rummet ökat. Den digitala marknadsföringen har riktats till olika målgrupper, via annonser, filmer och artiklar om Högskolan och de olika utbildningar som erbjuds. Personliga möten har främst skett vid olika utbildningsmässor, såväl nationella som lokala, samt vid den dataspelskonferens som arrangerades i Skövde under hösten. Vid en av landets stora nationella mässor, Kunskap & Framtid i Göteborg, utsågs Högskolan till årets marknadsförare. Utmärkelsen bidrog till ökad synlighet och uppmärksamhet för Högskolans utbildningar.

Fokus har lagts på att öka söktrycket regionalt, främst till utbildningar inom ekonomi, ingenjörsvetenskap och vård. I insatserna ingick – förutom personliga möten där Öppet hus var en viktig och central del – bland annat digital marknadsföring, radioreklam och reklamfilm. Reklamfilmen *Jag är ingenjör* visades på regionala biografier. Satsningen regionalt är en del av arbetet

med breddad rekrytering, se särskilt avsnitt om detta på sid 32.

Högskolan fortsätter samarbetet med Skövde kommun och Studentkåren för att stärka Skövde som utbildningsort. Planen är att en ansökan om att bli årets studentstad 2020/2021 ska lämnas in under år 2020.

Tabell 33: Antalet behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs

	Ht 2019	Ht 2018	Ht 2017
Totalt	1,0	0,9	1,1
-varav kvinnor/män	0,9/1,0	0,8/1,0	1,0/1,1

Källa: SCB: Sveriges officiella statistik, Statistiska meddelanden UF 46 SM 1901, UF 46 SM 1801, UF 46 SM 1701

Utvecklingsplanens mål om ökat antal behöriga förstahandssökande per antagen följs upp via den statistik som SCB presenterar årligen. Som framgår av tabell 33 har söktrycket ökat något jämfört med 2018. Denna utveckling ligger i linje med den nationella trenden för högskoleutbildning under året.

Antalet behöriga förstahandssökande per antagen till program och kurs är något lägre bland kvinnor än män, precis som det varit de senaste åren. Nationellt är trenden den motsatta. Detta förklaras av att kvinnor i större utsträckning söker sig till utbildningar inom områdena hälso- och sjukvård samt social omsorg, vilka generellt sett har ett högt söktryck, medan män i större utsträckning söker utbildningar inom områdena teknik och tillverkning där söktrycket generellt sett är svagt. Denna skillnad gäller även vid Högskolan i Skövde men utjämnas av IT- och dataspelsutbildningarna, vilka har ett högt söktryck och i hög grad attraherar män.

Uppdragsutbildning

Högskolan erbjuder kompetensutveckling för yrkesverksamma genom uppdragsutbildning. Utbildningarna ges som utbildningsprogram med poänggivande kurser, fristående poänggivande kurser eller icke poänggivande kurser, seminarier eller föreläsningar. Utbildningen sker såväl på campus som nätbaserat. Som visas i tabell 34 uppgick intäkterna för uppdragsverksamheten till 8 340 tkr varav uppdragsutbildning till 6 253 tkr.

Tabell 34: Uppdragsverksamhet i tkr

	2019	2018	2017
Uppdragsverksamhet	8 340	6 058	10 351
-varav uppdragsutbildning	6 253	4 827	7 660

Källa: Unit4

Under året har Högskolan genomfört och påbörjat 23 uppdragsutbildningar för 14 olika uppdragsgivare. I tabell 35 framgår det att totalt 429 personer har deltagit i uppdragsutbildning. Av dessa har 100 personer deltagit i poänggivande kurser, vilket motsvarar 32 helårsstudenter.

Tabell 35: Antalet deltagare inom uppdragsutbildning

	2019	2018	2017
Helårsstudenter inom poänggivande kurser*	32	22	59
-varav andelen kvinnor/män (%)	66/34	41/59	51/49
Antalet deltagare i poänggivande kurser*	100	258	682
-varav andelen kvinnor/män (%)	45/55	57/43	62/38
Antalet deltagare i ej poänggivande kurser**	329	610	669
-varav andelen kvinnor/män (%)	55/45	65/35	64/36

*Källa: Ladok. **Interna uppgifter

Som framgår av tabellerna finns vissa skillnader jämfört med föregående år. Intäkter och helårsstudenter har ökat medan antalet deltagare har minskat, såväl inom poänggivande som icke poänggivande kurser. Skälet är främst att en del av den uppdragsutbildning som har genomförts är

mer omfattande än tidigare, till exempel har hela utbildningsprogram getts för specialistsjuksköterskor inom inriktningarna anestesi och operation. Tio studenter inom varje inriktning har utbildats under året. Även sjuksköterskeutbildningen har getts som uppdragsutbildning, genom samläsning med ordinarie programstudenter. Två studenter avslutade utbildningen i januari 2019 och två nya studenter påbörjade utbildning hösten 2019.

Andra mer omfattande former av utbildning som erbjudits under året är sammanfogade koncept för livslångt lärande. Ett sådant koncept är utbildningen *Framtidens ledare*. De studerande läser institutionsövergripande kurser bland annat i ekonomistyrning, gruppsykologi och praktisk retorik på halvfart under två år, tillsammans med programstudenter. Den tredje kursomgången har startat under året och en fjärde planeras.

Pågående långvariga satsningar är bland annat *Införande av tillämpning av ledningssystem för informationssäkerhet för Västra Götalandsregionen* samt *Nätverk för samordnare för nyanländas lärande*, som startade 2016 på uppdrag av Skolverket med deltagare från ett antal närliggande kommuner. Kurser som *Anatomi och fysiologi*, *Hälsoinformatik*, *Lean* och *Avancerad problemlösning Green Belt* inom industrin är andra exempel på årets uppdragsutbildningar.

Bibliotek

Mål i bibliotekslagen om högskolebibliotek:

- *Det ska finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Dessa bibliotek ska svara för biblioteksverksamhet inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid universitetet eller högskolan (12 §).*

Högskolebiblioteket är en central resurs för Högskolans informationsförsörjning. För smidig och samtidig sökning av både tryckt och elektroniskt material har avtal slutits om nytt söksystem. Integrering av informationsresurser i systemet har skett under hösten inför lanseringen i början av 2020. I enlighet med den nationella målbilden om att vetenskapliga publikationer ska göras direkt öppet tillgängliga har ett flertal transformativa avtal, som kombinerar rättigheter för både läsning och publicering, förhandlats fram inom Bibsamkonsortiet. Därmed har Högskolan åter fått tillgång till Elsevartidskrifterna efter ett och ett halvt års uppehåll. Det har under året publicerats ett tjugotal öppet tillgängliga artiklar inom de befintliga transformativa avtalen. Parallellpublicering i publikationsdatabasen DiVA sker numera i samtliga fall där förlagsvillkoren tillåter det, vilket har resulterat i att antalet parallellpubliceringar har ökat med 65 % jämfört med föregående år.

Den avdelningsövergripande funktion som ger stöd i frågor om hantering och tillgängliggörande av forskningsdata har under året ordnat workshops och tagit sig an de första förfrågningarna från forskare. En dataflödespilot har genomförts för att testa arbetsflöden för beskrivning och granskning av forskningsdata samt tydliggöra kompetensutvecklingsbehov. En rådgivande referensgrupp för forskningsdata med representanter från samtliga institutioner har etablerats under året.

Kompetensen kring bibliometriska analyser har vidareutvecklats och i samarbete med forskningsgrupper har bibliometriska verktyg använts i syfte att stödja utvecklingen av vetenskapliga strategier. Arbetet har innefattat omvärldsanalys, exempelvis i form av nätverkskartor för att identifiera potentiella samarbetspartners inom respektive områden.

Högskolebiblioteket erbjuder vägledning och undervisning i informationssökning, värdering av källor, referenshantering och akademiskt skrivande. Under året har arbetet med att i nära dialog med program- och kursansvariga lärare integrera insatserna i utbildningarna fortsatt. Nytt för 2019 är att detta delvis har skett tillsammans med andra studentstödande funktioner på Högskolan. Antalet studenter som är i behov av och efterfrågar inläst litteratur har ökat under året och antalet nedladdade talböcker har mer än fördubblats jämfört med 2018.

Studiemiljöerna i biblioteket är under kontinuerlig utveckling och i biblioteksrummet sker möten dels mellan olika utbildningar och dels mellan Högskolans verksamhet och det omgivande samhället. I år har detta bland annat skett genom utställningar relaterade till utbildning och forskning vid Högskolan.

Lika villkor

Arbetet för lika villkor har sin grund i diskrimineringslagen (2008:567).

- *Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. I lagen anges att det inom en verksamhet måste genomföras aktiva åtgärder för att motverka diskriminering och främja lika rättigheter (1 kap 1 § och 3 kap 1 §).*

Arbetet med att förebygga alla former av diskriminering och trakasserier vid Högskolan har fortsatt under året. Samordningsgruppen för lika villkor började under 2019 att implementera nya rutiner och arbetssätt utifrån styrdokumentet kring lika villkor som togs fram under 2018.

Både tidigare medarbetarenkäter och 2018 års studentbarometer visade på behov av mer kunskap och information om lika villkor bland personal och studenter. Under året har fokus därför legat på informationsspridning och kunskapshöjande åtgärder, bland annat framtagning av stödmaterial, tydligare information på Högskolans webbsidor och informationspass riktade till olika personalgrupper och till studenter. En särskild utbildningsinsats har också genomförts för chefer om diskrimineringslagen och rutiner för hantering av ärenden som rör trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Under året har även ett lika villkorsspel använts för att öka medvetenheten om lika villkorsfrågor i organisationen, kartlägga risker i verksamheten samt identifiera relevanta åtgärder. Risker och åtgärder har också fångats upp via en enkät som skickats ut till olika delar av verksamheten under året.

När det gäller gruppen studenter med funktionsnedsättning som har fått tillgång till särskilt pedagogiskt stöd, har antalet fortsatt att öka markant. År 2018 uppgick antalet till 307 medan siffran för 2019 var 373, en ökning som motsvarar 21 %. För att möta de behov som finns kring dessa studenter har en rad insatser genomförts under året. Som exempel kan nämnas att information om funktionsnedsättningar har lämnats till olika personalgrupper och att fler studentmentorer har rekryterats. Vidare har möjligheten till campuslicens på ett talsyntesprogram nyttjats av allt fler studenter, inte bara studenter med särskilt pedagogiskt stöd. Implementering av programvaran utifrån ett studietekniskt perspektiv genomförs på gruppnivå vid programträffar och kommer då många studenter till del.

Specifika och generella åtgärder har också genomförts för att förbättra den fysiska miljön, exempelvis genom fler ståbord inomhus och fler sittplatser utomhus.

Jämställdhet

Mål i högskolelagen (1992:1434) om jämställdhet och mångfald:

- *I högskolornas verksamhet skall jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iakttas och främjas (1 kap 5 §).*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2019 vad gäller jämställdhetsintegrering:

- *Åtgärder och resultat utifrån jämställdhetsintegreringsplanen ska redovisas i årsredovisningen.*
- *Universitet och högskolor ska i årsredovisningen också redovisa hur de beaktar jämställdhet vid fördelning av forskningsmedel.*

Under året har ett aktivt jämställdhetsarbete bedrivits. Arbetet har skett integrerat i Högskolans kvalitetsarbete och i enlighet med Högskolans handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017-2019. Nedan följer redovisning enligt de fem effektmål som har satts upp i handlingsplanen.

Högskolan erbjuder en normmedveten utbildning och en studiemiljö med mindre könsbundna studieval och som inte påverkas av kön eller föreställningar om kön.

Vid samtliga institutioner finns en medvetenhet om jämställdhetsperspektivet. Alla institutioner har genomfört eller håller på att genomföra en analys av kurs- och utbildningsplaner med fokus på jämställdhet. Vid fyra av fem institutioner innefattar utbildningsprogrammen minst en kurs där jämställdhetsperspektivet ingår (motsvarar 80 % av Högskolans utbildningsprogram). Den femte institutionen har under 2019 påbörjat sin jämställdhetsanalys av innehåll i kurser och utbildningsprogram.

Ett initiativ som har pågått sedan 2011 och som har varit och fortsatt är en viktig del i Högskolans arbete för en normmedveten utbildning är DONNA. DONNA, som är en intressegrupp med studenter och lärare vid dataspelsutbildningarna, arbetar för en jämställd spelkultur och spelbransch. Genom DONNA har under 2019 flera aktiviteter genomförts i syfte att opinionsbilda, väcka intresse och rekrytera studenter. Ett liknande initiativ har tidigare funnits inom ingenjörsutbildningarna. Under året har planering skett för att åter aktualisera ett sådant nätverk.

I marknadsföringsarbete för studentrekrytering finns jämställdhetsperspektivet alltid med vid val av bilder, representanter för utbildning, i beskrivande texter och liknande. En av de aspekter som Högskolans fokuserar på i arbetet med breddad rekrytering är just rekrytering av underrepresenterat kön till utbildningar med sned könsfördelning, se särskilt avsnitt på sid 32.

Högskolan erbjuder medarbetare såväl som framtida medarbetare en arbetsplats som präglas av normmedvetenhet och där arbetsmiljö, rekrytering, karriärvägar och kompetensutveckling inte påverkas av kön eller föreställningar om kön.

Under året har flera institutioner arbetat med jämställdhetstemat på personaldagar och i ledningsgruppsmöten. I form av workshoppar och föreläsningar stärks normmedvetenhet och kunskaper om jämställdhetsfrågor hos medarbetare och chefer. Ett så kallat lika-villkorsspel har också introducerats i verksamheten. Spelet används som ett redskap för systematiskt arbete relaterat till jämställdhet och andra delar av området lika villkor.

Stöd i form av en extern jämställdhetskonsult har erbjudits Högskolans olika ledningsgrupper under året. Flera ledningsgrupper och interna mötesföra lyfter jämställdhetsfrågan systematiskt. Jämställdhet tas även upp i medarbetarsamtal som en delaspekt av arbetsmiljön.

Processerna för rekrytering och befordran har under 2019 genomlysts utifrån ett diskrimineringsperspektiv, där jämställdhet ingår som ett perspektiv.

Jämställdhetsperspektiven är integrerade i strategiska och stödjande verksamhetsprocesser samt i styrande dokument.

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i alla delar av Högskolans samlade kvalitetssystem, vilket består av kvalitetsarbete i utbildning, forskning, verksamhetsstöd samt högskoleövergripande lednings- och styrprocesser. Jämställdhet är därmed en viktig kvalitetsfråga för Högskolan. Regelbundet rapporteras därför arbetet med jämställdhetsintegrering till rektorsfunktionen.

I de huvudsakliga strategiska processerna (årsredovisning och verksamhetsplanering) finns jämställdhetsperspektivet beaktat. Årsredovisningen redovisar så gott som samtliga resultatuppgifter uppdelat per kön, vilket ger ett kvalitetssäkrat underlag att analysera jämställdheten utifrån. För verksamhetsplaneringen införde Högskolan 2019 en ny mall, i vilken det är ett krav att minst en aktivitet i institutionernas verksamhetsplaner för 2020–2022 ska beröra jämställdhet.

Samtliga institutioner har 1-2 jämställdhetskoordinatorer. Det innebär att ansvaret för att jämställdhetsperspektivet integreras i det vardagliga arbetet lagts i själva verksamheten, istället för att utgöras av en central resurs.

Vid en av institutionerna har en handledning arbetats fram, den ”röda tråden”, som ett stöd i att förstå och implementera mål för jämställdhet och likabehandling i utbildningen.

Jämställdhetsperspektivet beaktas vid all tillsättning av grupper, råd och andra organ. Generellt finns en hög medvetenhet om genus- och jämställdhetsfrågor vid Högskolan vad gäller strategiska och stödjande verksamhetsprocesser samt i styrande dokument.

Genus och jämställdhet är en integrerad del i Högskolans utformning, genomförande och uppföljning av utbildningar.

Jämställdhetsperspektiv beaktas såväl vid inrättande som uppföljning av utbildning. Jämställdhet finns med som en särskild bedömningsgrund i dessa processer. Inom ramen för ansökningar och självvärderingar beskriver institutionerna hur jämställdhetsperspektivet är integrerat i befintliga respektive planerade utbildningsprogram.

Under 2019 har utbildningsprogram inom tre huvudområden följts upp, som en del av sexårsuppföljningen av utbildning. Utfallet visar att aspekten jämställdhet bedömts vara tillfredsställande i samtliga utbildningar som granskats.

I kvalitetssystemets årliga uppföljning av utbildningsprogram är det under 2019 nio av 56 utbildningsprogram som har inkluderat jämställdhetsintegrering som en prioriterad kvalitetsaspekt att arbeta med. Det finns flera tänkbara förklaringar till den relativt låga andelen program som prioriterat åtgärder som rör jämställdhet. Till exempel är uppföljningssystemet relativt nytt och man har då i inledningsskedet valt att fokusera på andra kvalitetsaspekter. Fakultetsnämnden kommer framöver att observera utvecklingen för kvalitetsaspekten jämställdhet inom ramen för den årliga programuppföljningen.

En normmedvetenhet präglar fördelningen av personella resurser, processen med forskningsansökningar och tilldelning av forskningsmedel.

Jämställdhetsperspektivet finns integrerat i de högskoleinterna mallarna för ansökningar inom ramen för forsknings- och utbildningsmiljön INFINIT, vilket på ett generellt plan främjar en normmedvetenhet hos forskarna vid skrivandet av forskningsansökningar. När sakkunniga granskare anlitas för kvalitetssäkring av forskningsansökningar läggs stor vikt vid en jämställd fördelning. I syfte att skapa goda förutsättningar för både kvinnor och män att forska har Högskolan justerat sin interna fördelningsmodell för fördelning av forskningsanslag. Modellen gynnar forskningsområden med övervägande andel kvinnor, då Högskolan historiskt kan konstatera att dessa områden missgynnats av tidigare fördelningsmodeller. Fördelningen av forskningsanslag 2019 visar att modellen leder till en mer jämställd fördelning: 45 % av forskningsanslagen tillfaller kvinnor, medan motsvarande siffra för män är 55 %.

Fördelningsmodellen är inte tillämpningsbar på extern finansiering, som söks i konkurrens. Av Högskolans externa forskningsfinansiering står kvinnor för 30 % och män för 70 %. I relation till helheten forskarutbildad lärarpersonal (40 % kvinnor och 60 % män med lägst doktorsexamen) erhåller män avsevärt mycket mer extern finansiering än kvinnor.

Den totala fördelningen av forskningsmedel (anslagsmedel och extern finansiering) framgår av tabell 36. Den könsmässiga fördelningen av forskningsmedel ligger över tid på 34-37 % kvinnor och 63-66 % män. En tydlig trend går inte att utläsa.

Tabell 36: Fördelning av forskningsmedel

	2019	2018	2017
Total fördelning av forskningsmedel (verks 23 och 24) -varav andelen kvinnor/män (%)	36/64	37/63	35/65

Källa: Agresso, Unit4

Medarbetare

Som framgår av Högskolans utvecklingsplan är medarbetarna lärosätets viktigaste tillgång. Högskolan ska vara en attraktiv arbetsplats dit potentiella medarbetare söker sig och där redan anställda medarbetare ges förutsättning för utveckling.

Viktiga aspekter för att skapa en attraktiv arbetsplats är väl etablerade strukturer för kompetensförsörjning och kompetensutveckling, en god arbetsmiljö och, inte minst, en god kultur där positiva värden betonas och främjas. Grunden för detta utgörs av ett professionellt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap.

De personalrelaterade frågorna presenteras i fyra avsnitt, *personalstruktur*, *kompetensförsörjning*, *arbetsmiljö* och *bisysslor*.

Personalstruktur

Vid Högskolan fanns i december 2019 totalt 555 medarbetare anställda, motsvarande 466,9 årsarbetskrafter, tabell 37. Jämfört med 2018 är det en ökning med 13 medarbetare, och ökning med cirka elva årsarbetskrafter. Ökningen återfinns främst inom tekniskt/administrativ personal.

Totalt sett är könsfördelningen bland personalen vid Högskolan jämn med 51 % kvinnor och 49 % män. Könsfördelningen skiljer sig dock mellan olika personalkategorier. Inom lärarkåren är 43 % kvinnor och 57 % män. Kategorin doktorander är mansdominerad medan kategorierna teknisk/administrativ personal inom verksamhetsstödet och institutionerna samt bibliotekspersonal är kvinnodominerade. Könsfördelningen är totalt sett oförändrad jämfört med föregående år. Personalstrukturen presenteras i sin helhet i tabell 37.

Chefsbefattningar och ledningsuppdrag bemannades under 2019 av totalt 41 personer. Könsfördelningen är jämn, med 21 kvinnor och 20 män. I jämförelse med 2018 är könsfördelningen i stort sett oförändrat vilket också gäller för antalet medarbetare med chefsbefattningar och ledningsuppdrag.

Av alla anställningar vid Högskolan är 88 % tillsvidareanställningar, undantaget anställningar som per definition är tidsbegränsade. Bland lärarpersonalen har 90 % en tillsvidareanställning. Bland teknisk/administrativ personal och bibliotekspersonal har 83 % en tillsvidareanställning. Anställningsformen är i stort sett oförändrat i förhållande till 2018. Genomsnittsåldern för alla anställda är 46 år vilket är i nivå med övrig statlig sektor och oförändrat jämfört med tidigare år. Under året har Högskolan inte haft några stora pensionsavgångar. Några större pensionsavgångar är heller inte att vänta under den kommande tioårsperioden.

Tabell 37: Antalet anställda per 31 december 2019 (årsarbetskrafter inom parantes)

	2019			2018			2017		
	Totalt	K	M	Totalt	K	M	Totalt	K	M
Professor (inklusive adjungerade professorer och gästprofessorer)	46 (27,9)	12 (7,9)	34 (20,0)	44 (28,6)	15 (10,4)	29 (18,3)	37 (24,5)	13 (9,1)	24 (15,4)
Biträdande professor	27 (21,8)	17 (13,6)	10 (8,2)	21 (16,4)	13 (10,2)	8 (6,2)	25 (18,4)	13 (9,9)	12 (8,5)
Lektor (inklusive adjungerade och kliniska lektorer)	129 (104,3)	48 (38,5)	81 (65,8)	135 (110,7)	55 (42,0)	80 (68,7)	134 (107,6)	53 (41,4)	81 (66,2)
Lektor, biträdande	12 (10,6)	8 (6,6)	4 (4,0)	16 (14,5)	8 (7,6)	8 (6,9)	19 (18,9)	9 (8,9)	10 (10,0)
Postdoktor	4 (3,9)	2 (2,0)	2 (1,9)	4 (4,0)	2 (2,0)	2 (2,0)	7 (6,8)	5 (5,0)	2 (1,8)
Adjunkt (inklusive adjungerade adjunkter)	99 (82,2)	50 (39,7)	49 (42,5)	98 (81,7)	49 (37,2)	49 (44,6)	105 (93,4)	51 (42,9)	54 (50,5)
Lärarpersonal totalt	317 (250,7)	137 (108,3)	180 (142,4)	318 (255,8)	142 (109,2)	176 (146,6)	327 (269,6)	144 (117,2)	183 (152,4)
varav disputerade	218 (167,3)	88 (68,9)	130 (98,4)	219 (173,5)	94 (73,1)	125 (100,5)	223 (177,2)	95 (76,2)	128 (101,0)
Annan undervisande och forskande personal	32 (27,7)	15 (12,2)	17 (15,5)	31 (21,7)	9 (7,2)	22 (14,5)	31 (20,9)	7 (5,3)	24 (15,6)
Doktorander*	35 (32,0)	13 (12,0)	22 (20,0)	34 (33,8)	12 (12,0)	22 (21,8)	32 (31,7)	11 (10,8)	21 (20,9)
Teknisk/administrativ personal verksamhetsstöd	144 (133,4)	94 (85,3)	50 (48,1)	133 (121,2)	90 (81,9)	43 (39,4)	125 (113,7)	82 (74,4)	43 (39,3)
Teknisk/administrativ personal institutionerna	12 (8,9)	10 (7,6)	2 (1,3)	12 (10,0)	10 (8,7)	2 (1,3)	10 (7,5)	9 (6,5)	1 (1,0)
Bibliotekspersonal	15 (14,2)	12 (11,2)	3 (3,0)	14 (13,3)	11 (10,3)	3 (3,0)	15 (14,1)	12 (11,1)	3 (3,0)
Anställda totalt	555 (466,9)	281 (236,6)	274 (230,3)	542 (455,8)	274 (229,3)	268 (226,5)	540 (457,5)	265 (225,1)	275 (232,4)

Källa: Primula. *Uppgifterna avser anställningar som doktorand.

Kompetensförsörjning

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten skall redovisa de åtgärder som har vidtagits i syfte att säkerställa att kompetens finns för att nå verksamhetens mål. I redovisningen skall det ingå en analys och en bedömning av hur de vidtagna åtgärderna sammantaget har bidragit till att nå verksamhetens mål (3 kap 3 §).*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om andelen professorer och lärare med doktorsexamen:

- *Andelen av professorer av lärarpersonalen är minst 20 %. Andelen lärare med doktorsexamen av lärarpersonalen är minst 75 %.*

Mål i regleringsbrevet för budgetåret 2019 vad gäller rekryteringsmål för professorer:

- *Under 2017 – 2019 har lärosätet ett mål för könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 43 % kvinnor. I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.*

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om jämställdhet inom forskning:

- *Minst 45 % av Högskolans professorer är kvinnor. Inom varje forskningsmiljö är minst en tredjedel av professorerna kvinnor och minst en tredjedel män.*

Högskolan har under året arbetat med att utveckla formerna för rekrytering i syfte att attrahera efterfrågad kompetens till institutioner samt verksamhets- och ledningsstöd. Med utgångspunkt för dialog mellan medarbetare och chef i medarbetarsamtal har olika insatser för kompetensutveckling av personalen genomförts. Högskolan har medverkat i nätverk inom området *tillitsbaserad styrning* genom Tillitsdelegationens nätverk för myndigheter. Arbetet har en tydlig koppling till Högskolans arbete med medarbetarskap. Under året har det pedagogiska utvecklingsarbetet intensifierats med olika insatser för att stärka kompetensen.

Behov av ledarutveckling finns kontinuerligt och ett antal medarbetare har under året deltagit i en högskolegemensam ledarskapsutbildning. Parallellt har interna insatser för chefer genomförts. Ledningsgruppsutveckling har även skett med stöd av externa konsulter. Chefer har haft möjlighet till individuell ledarutveckling genom chefssupportprogram och i vissa fall individuellt mentorskap. En utbildningsinsats har genomförts för chefer som är mentorer.

För de akademiska ledarna har ett arbete fortsatt i syfte att stärka och synliggöra akademiska karriärvägar. Som en del av detta har uppdragsbeskrivningar för flera sådana uppdrag, bland annat ämnesföreträdare och ämnesansvarig lärare, reviderats hösten 2019.

Professorer och lärare med doktorsexamen

Antalet professorer⁴ har ökat under året från 44 till 46 personer. Under året har åtta nya professorer anställts varav tre genom befordran. Sex professorer har slutat sin anställning under 2019. En ökning syns också vad gäller andelen professorer av lärarpersonalen. Andelen uppgår 2019 till 15 %, jämfört med 14 % 2018. Utvecklingsplanens mål är att andelen ska uppgå till 20 %.

Högskolan hade 27 biträdande professorer 2019 jämfört med 21 år 2018. En avsikt med anställningsformen är att skapa förutsättningar för fortsatt meritering till professor.

---

⁴ I kategorin professor inkluderas befordrade professorer, adjungerade professorer, gästprofessorer och professor emeritus till skillnad från tabell 39 där regleringsbrevet anger följande kriterier - I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

Andelen lärare med doktorsexamen var 69 % år 2019, dvs. samma som år 2018. Utgångspunkten är att i första hand rekrytera lärare med doktorsexamen för att nå utvecklingsplanens målvärde på 75 %. Måluppfyllelsen påverkas dock av fler faktorer än nyanställningar – som antalet nyanställda lärare totalt sett, antalet disputationer bland befintlig personal samt antalet anställda som slutar sin anställning – och är därför svår att förutsäga och styra i detalj.

Tabell 38: Andelen* professorer av lärarpersonalen och andelen* lärare med doktorsexamen

	2019	2018	2017
Andelen professorer av lärarpersonalen	15 %	14 %	11 %
varav andelen kvinnor/män	26/74	34/66	35/65
Andelen lärare med doktorsexamen	69 %	69 %	68 %
varav andelen kvinnor/män	40/60	43/57	43/57

Källa: Primula. *Andelen utgår från antalet personer inom gruppen lärare med doktorsexamen och professorer av lärarpersonalen.

Andelen professorer som är kvinnor har minskat och är 26 % år 2019 jämfört med 34 % år 2018. Ambitionen enligt Högskolans utvecklingsplan är att minst 45 % av professorerna är kvinnor, senast år 2022. Andelen kvinnor i förhållande till män som har doktorsexamen har minskat något i jämförelse mellan åren 2018 och 2019.

Tabell 39: Andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer⁵

	2019	2018	2017
Andelen kvinnor	0	30 %	25 %

Källa: Primula

Högskolan har under perioden 2017-2019 nyrekryterat 24 professor, varav fem kvinnor och 19 män. Trots insatser för en jämnare könsfördelning bland professorerna, bland annat genomlysning av processerna för rekrytering och befordran utifrån ett diskrimineringsperspektiv, uppnås inte målet i regleringsbrevet avseende könsfördelningen bland nyrekryterade professorer om 43 % kvinnor. Andelen kvinnor i denna grupp uppgår under perioden till 21 %. Som framgår av tabell 39 var samtliga professorer som rekryterades under året män.

Tabell 40: Andelen professorer som är kvinnor respektive män inom Högskolans forskningsmiljöer

	2019	2018	2017
Framtidens företagande (andelen kvinnor/män)	25/75	33/67	25/75
Hälsa, hållbarhet och digitalisering (andelen kvinnor/män)	64/36	75/25	75/25
Informationsteknologi (andelen kvinnor/män)	6/94	8/92	13/87
Systembiologi (andelen kvinnor/män)	33/67	40/60	33/67
Virtual Engineering (andelen kvinnor/män)	13/87	11/81	0/100

Källa: Primula

I utvecklingsplanen anges även mål för könsfördelningen inom gruppen professor i varje forskningsmiljö. Inom varje forskningsmiljö ska minst en tredjedel vara kvinnor och minst en tredjedel män. Som framgår av tabell 40 når två forskningsmiljöer målet om en könsfördelning bland professorer motsvarande en tredjedel av respektive kön. Jämfört med föregående år är det oförändrat. Övriga miljöer uppvisar en hög grad av sned könsmässig fördelning bland professorer. Då antalet medarbetare inom vissa områden är lågt får varje enskild individ stor påverkan på utfallet. Siffrorna

⁵ I kategorin professor, i tabell 39, anger regleringsbrevet följande kriterier - I målet inkluderas befordrade professorer och gästprofessorer, men inte adjungerade professorer.

bygger på det totala antalet personer med anställningsformen professor (inklusive adjungerade professorer), oavsett tjänstgöringsgrad.

Arbetsmiljö

Mål i Högskolans utvecklingsplan för år 2022 om arbetet med arbetsmiljö:

- *Högskolans medarbetare är mycket nöjda med sin arbetsmiljö. Medarbetarindex (eller motsvarande) i de medarbetarundersökningar som görs är för samtliga medarbetare minst 80 % och för chefer minst 85 %.*

Inom ramen för systematiskt arbetsmiljöarbete har avdelningar och institutioner fortsatt att arbeta med resultatet från medarbetarundersökningen som genomfördes i början på 2018. Under våren 2019 genomfördes också, utifrån resultat från medarbetarundersökningen, en fördjupad undersökning tillsammans med Partsrådet, under temat "Ett hållbart arbetsliv". Resultatet som framkom har Högskolan också fortsatt att arbeta med under året. Ett stort revideringsarbete avseende rutiner för rehabilitering har också gjorts, detta främst i syfte att förbättra stödet när det gäller rehabiliteringsarbete för chefer. Ett arbete med att erbjuda alla medarbetare en hälsokontroll vid företagshälsovården har också påbörjats under 2019 och kommer att fortsätta under 2020.

Friskvård

Under 2019 har Högskolan, liksom tidigare år, erbjudit medarbetare ett friskvårdsbidrag som nyttjas genom en friskvårdsportal. Syftet med friskvårdsbidraget är att uppmuntra alla medarbetare till friskvårdsaktiviteter. Styrke- och konditionsträning står för den aktivitet som nyttjats mest, följt av massage och vattensporter. Under året har friskvårdsbidraget flera gånger uppmärksammats på Medarbetarportalen, med avsikt att sprida kännedom om möjligheten till bidrag och uppmuntra till aktivitet. Under året har 373 medarbetare använt friskvårdsbidraget, se tabell 41. Det är 63 % av alla de som tilldelats bidraget, vilket är en höjning med tre procentenheter från år 2018.

Tabell 41: Nyttjandegrad av friskvårdsbidraget

	2019	2018	2017
Nyttjandegrad	61 %	59 %	56 %
Aktiveringsgrad	63 %	60 %	58 %
Antalet medarbetare som tilldelats bidrag	589*	586*	600*
Antalet aktiverade medarbetare	373	352	348

Källa: ActiWay. *Bidraget tilldelas initialt 1 januari respektive år till befintligt anställda och sedan sker tilldelningen löpande till nyanställda för den delen av året de arbetar. Nyttjandegrad är förhållandet mellan tilldelad summa och nyttjad summa av friskvårdsbidraget Aktiveringsgrad är förhållandet mellan antal anställda och antal som nyttjat friskvårdsbidraget.

Sjukfrånvaro

I tabell 42 redovisas de anställdas sjukfrånvaro som andel sjukfrånvarotimmar av total tillgänglig arbetstid. I uppgifterna ingår även sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda tillgängliga arbetstid. Den totala sjukfrånvaron var 3,4 % under 2019 vilket är en ökning med 0,2 % jämfört med år 2018. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat medan mäns sjukfrånvaro har minskat. Fördelat på olika åldersgrupper är sjukfrånvaron förhållandevis jämn. Sjukfrånvaron för gruppen upp till 29 år har ökat kraftigt men antalet anställda inom denna grupp är förhållandevis liten. Andelen långtidssjukskrivna har minskat i förhållande till 2018.

Tabell 42: Andelen sjukfrånvaro i procent av arbetstid

	2019	2018	2017
Totalt	3,4	3,2	3,4
Kvinnor	4,8	4,5	3,9
Män	1,9	2,0	2,9
Anställda - 29 år	3,6	0,3	0,9
Anställda 30 - 49 år	3,2	3,5	3,4
Anställda 50 år -	3,5	3,3	3,8
Andel långtidssjukskrivna (60 dagar eller mer)*	68,2	72,8	70,9

Källa: Primula. *Andelen långtidssjukskrivna är presenterad som andel av total sjukfrånvaro.

Högskolan fortsätter sitt arbete med noggranna och regelbundna uppföljningar av sjukfrånvaron. Ett samarbete med Partsrådet under rubriken "Hållbart arbetsliv" inleddes under 2018 och genomfördes under våren 2019. Syftet var att försöka utreda problematiken runt arbetsrelaterad utmattning, detta för att få bättre kunskap och därmed också en ökad möjlighet att förebygga sjukskrivningar som är relaterade till denna problematik. Ett revideringsarbete avseende rehabilitering har genomförts under 2019, detta i syfte att förbättra rehabiliteringsarbetet men också via stödjande verktyg förbättra möjligheten att identifiera medarbetare som riskerar att hamna i en sjukskrivning. I december genomfördes ett chefsseminarium om rehabilitering.

Möjligheter till förebyggande arbete både på grupp och individnivå finns sedan tidigare både genom chefsupportprogram liksom genom företagshälsovården.

Bisysslor

Målet är att alla medarbetare ska anmäla om man har eller inte har bisyssla. Under 2019 har 86 % av medarbetarna lämnat sådan redovisning, vilket är en ökning med 12 % jämfört med 2018.

Ekonomiskt resultat och prestationer

Förordning om årsredovisning och budgetunderlag:

- *Myndigheten ska redovisa och kommentera verksamhetens resultat i förhållande till de uppgifter som framgår av myndighetens instruktion och till vad regeringen, i förekommande fall, har angett i regleringsbrev eller i något annat beslut.*

Resultatredovisningen ska främst avse hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader.

Resultatredovisningen ska lämnas enligt en indelning som myndigheten bestämmer, om inte regeringen har beslutat annat (3 kap 1 §).

Myndigheten ska fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader enligt den indelning som följer av 1 § tredje stycket (3 kap 2 §).

Ekonomiskt resultat

Samlad verksamhet

Resultatet för Högskolans samlade verksamhet uppgår under 2019 till 4,6 Mkr, se tabell 43. Resultatet fördelas med -102 tkr för utbildning på grundnivå och avancerad nivå respektive 4,7 Mkr för forskning och utbildning på forskarnivå. Resultatet beror bland annat på omställning av utbildningsutbudet enligt utredningar under 2016, budgeterade satsningar för ökad forskning och digitalisering samt främst på realiserad värdeförändring på finansiella tillgångar.

De totala intäkterna uppgår under 2019 till 507 Mkr vilket innebär en marginell ökning jämfört med 2018. År 2018 var de totala intäkterna 470 Mkr. Under budgetåret svarar anslagen för huvuddelen av intäkterna, 74 %. Anslagsfinansieringen har i stort sett varit oförändrad under åren, jämförelsetalen för både 2018 och 2017 var 75 %. Vi ser en ökning av icke anslagsfinansiering. Inom forskningsområdet noteras stort sett samma intäkter för bidrag vid jämförelse med 2018. Över en längre tidshorisont har lärosätet haft en tillväxt motsvarande cirka 9 % per år för forskning finansierad av bidrag.

Tabell 43: Intäkter, kostnader och verksamhetsutfall

Belopp i tkr	2019	2018	2017
Intäkter*	506 768	469 573	458 911
varav anslag	373 376	354 527	344 167
varav avgifter	28 144	21 058	23 201
varav bidrag	91 808	90 715	86 587
Kostnader	-502 154	-490 085	-474 342
Verksamhetsutfall	4 614	-20 512	-15 431

Källa: Regleringsbrev 2019, Unit4, Ladok. *I de totala intäkterna ingår även - förutom anslag, avgifter och bidrag - finansiella intäkter.

Årets överskott om 4,6 Mkr kommer att balanseras i Högskolans myndighetskapital. Myndighetskapitalet uppgick vid utgången av 2019 till 98 Mkr. Myndighetskapitalets ökning hänger samman med realiserad värdeökning på finansiella tillgångar motsvarande 10 Mkr. Högskolans styrelse har fattat ett strategiskt beslut om att arbeta ned myndighetskapitalet till som lägst 50 Mkr eller 10 % av omsättningen genom olika strategiska insatser.

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

För 2019 uppgick antalet anslagsfinansierade helårsstudenter till 3 639. Det är en ökning med 204 helårsstudenter i jämförelse med 2018 års utfall. Högskolan tror att våra strategiska satsningar på anpassning av verksamheten, framåt kommer innebära ett större antal studenter. Mellan 2018 och 2017 var ökningen 78 helårsstudenter. Högskolan når till takbeloppet samt tar i anspråk 7,4 Mkr av sparade anslag.

De totala intäkterna inom området uppgår till 351 Mkr, se tabell 44. Intäkterna utgörs till 91 % av anslag. Kostnaderna har ökat något under året. En viss ökning av personalkostnader har skett. Fördyrade pensionskostnader är en del av kostnadsökningen. Intäkter av avgifter har ökat under 2019, främst i form av betalande studenter från tredje land. Uppdragsutbildningar har prioriterats ned till förmån för anslagsfinansierad utbildning. Bidragen har ökat något.

Tabell 44: Resultaträkning för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Belopp i tkr	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Anslag	320 288	304 004	296 744
Avgifter	25 821	19 382	20 894
Bidrag	4 656	2 890	2 897
Finansiella intäkter	132	219	241
Summa intäkter	350 897	326 495	320 776
Verksamhetens kostnader			
Personal	-243 458	-229 226	-227 147
Lokaler	-50 947	-47 740	-46 787
Övrig drift	-44 608	-43 746	-46 250
Finansiella kostnader	-362	-690	-709
Avskrivningar	-11 624	-11 934	-12 863
Summa kostnader	-350 999	-333 336	-333 756
Verksamhetsutfall	-102	-6 841	-12 980
Transfereringar			
Medel från statsbudgeten för finansiering av bidrag	896	896	758
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	2 365	2 710	3 456
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	77	78	45
Lämnade bidrag	-3 338	-3 684	-4 259
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-102	-6 841	-12 980

Källa: Regleringsbrev 2019, Unit4, Ladok

Det sammantagna resultatet (kapitalförändringen) för området utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgår till -102 tkr.

Uppdragsutbildning

I tabell 45 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Intäkterna för uppdragsutbildning har ökat vid jämförelse med 2018. Högskolan har inte lagt stort fokus på detta område, prioritering har legat på anslagsfinansierade studenter.

Tabell 45: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå

<i>Belopp i tkr</i>	<i>2019</i>	<i>2018</i>	<i>2017</i>
Verksamhetens intäkter			
Avgifter	6 554	5 115	8 255
Bidrag	1 785	943	2 096
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	8 339	6 058	10 351
Verksamhetens kostnader			
Personal	-6 615	-4 473	-8 312
Lokaler	-397	-281	-486
Övrig drift	-1 253	-978	-1 363
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	0	17
Summa kostnader	-8 265	-5 732	-10 144
Verksamhetsutfall	74	326	207
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	545	736	551
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	78	78	45
Lämnade bidrag	-623	-814	-596
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	74	326	207

Källa: Unit4

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Forskning och utbildning på forskarnivå

Intäkterna inom området forskning och utbildning på forskarnivå fortsätter att öka för sjunde året i rad. Lärosätet har en 80 % ökning av forskningens intäkter mellan 2012–2019. Intäkterna uppgår till 155,1 Mkr, se tabell 46, 65,9 % av intäkterna utgörs av externa medel. Bidragsintäkterna har minskat marginellt i förhållande till 2018. Lärosätet kan konstatera att bidragen till forskningen har haft en årlig tillväxt med 9 % per år sedan 2010. Intäkterna följer de mål som finns i Högskolans utvecklingsplan för perioden 2017-2022. Arbetet med profilering av forskningen vid Högskolan leder till mer komplexa och ekonomiskt större projekt inom vissa områden. Högskolans styrelse har under perioden 2014–2016 avsatt särskilda medel som en satsning för att attrahera forskningsfinansiering från EU. Under 2017–2019 har arbetet fått effekt.

Personalkostnadsökningen beror på att antalet projekt har ökat under året. Kostnadsökningen kan också tillskrivas styrelsens satsningar på olika projekt finansierade av Högskolans myndighetskapital. Driftkostnaderna har minskat jämfört med 2018. Orealiserade värdeförändringar på finansiella anläggningstillgångar har påverkat resultatet för verksamhetsgrenen.

Tabell 46: Resultaträkning för forskning och utbildning på forskarnivå

	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Anslag	53 088	50 523	47 423
Avgifter	2 323	1 676	2 307
Bidrag	87 152	87 825	83 691
varav från forskningsråd	5 081	4 984	5 008
varav från statliga myndigheter	10 442	8 267	9 225
varav från kommun/landsting	1 727	7 585	8 047
varav från EU	24 882	23 224	17 569
varav från svenska företag	3 937	3 299	6 814
varav från svenska org utan vinstsyfte	41 059	40 424	36 974
varav från utländska org utan vinstsyfte	24	42	54
Finansiella intäkter	13 308	3 054	4 714
Summa intäkter	155 871	143 078	138 135
Verksamhetens kostnader			
Personal	-121 572	-119 214	-112 837
Lokaler	-10 877	-10 754	-9 993
Övrig drift	-17 627	-21 450	-16 929
Finansiella kostnader	-101	-4 590	-1
Avskrivningar	-978	-741	-826
Summa kostnader	-151 155	-156 749	-140 586
Verksamhetsutfall	4 716	-13 671	-2 451
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	12 776	3 941	3 438
Övriga medel för finansiering av bidrag	5 683	21 320	3 035
Lämnade bidrag	-18 459	-25 261	-6 473
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	4 716	-13 671	-2 451

Källa: Regleringsbrev 2019, Unit4

I tabell 47 redovisas resultatet inom uppdragsverksamheten, inom området forskning och utbildning på forskarnivå.

Tabell 47: Resultaträkning för uppdragsverksamhet inom forskning och utbildning på forskarnivå

	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Anslag	0	0	0
Avgifter	1 949	756	1 764
Bidrag	0	0	0
Finansiella intäkter	0	0	0
Summa intäkter	1 949	756	1 764
Verksamhetens kostnader			
Personal	-1 708	-628	-1 615
Lokaler	-98	-42	-93
Övrig drift	-148	-86	-110
Finansiella kostnader	0	0	0
Avskrivningar	0	0	0
Summa kostnader	-1 954	-756	-1 818
Verksamhetsutfall	-5	0	-54
Transfereringar			
Medel från myndigheter för finansiering av bidrag	0	0	0
Övriga medel för finansiering av bidrag	0	0	0
Lämnade bidrag	0	0	0
Summa transfereringar	0	0	0
Resultat	-5	0	-54

Källa: Regleringsbrev 2019, Unit4

Redovisning av den samlade avgiftsfinansierade verksamheten, enligt särskild tabell i regleringsbrevets bilaga 4, lämnas i årsredovisningens finansiella del.

Kostnad per prestation

I tabell 48 redovisas Högskolans kostnader per prestation med avseende på kostnad per helårsstudent, helårsprestation och referegranskad vetenskaplig publikation.

Tabell 48: Kostnad per helårsstudent, helårsprestation och publikation

	2019	2018	2017
Kostnad per helårsstudent (kr)*	92 085	101 815	95 075
Kostnad per helårsprestation (kr)*	120 605	128 860	112 832
Kostnad per referegranskad vetenskaplig publikation (kr)**	539 839	508 509	536 589

Källa: * Unit4, Ladok. **Unit4, intern uppgift

Kostnad för prestationer avseende samverkan

Enligt 3 kap 1§ i förordningen (SFS 2000: 605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheterna redovisa hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på volym och kostnader. Vad gäller prestationer för samverkan kan dessa vara av helt olika karaktär och ekonomiska mått är svåra att definiera och ställa i relation till prestationer. Ett sätt att åskådliggöra prestationer för samverkan kan vara att redovisa andelen av externt finansierad verksamhet i ekonomiska termer som omsättning i relation till total omsättning för grundutbildning respektive forskning, se tabell 49. Detta mått kan påvisa förändringen av samverkan med ekonomiska mått som bas.

Tabell 49: Andel externfinansierad verksamhet i procent

	2019	2018	2017
Grundutbildning	8,7	6,9	7,5
Forskning	65,9	64,7	65,7

Källa: Unit4

Finansiell redovisning

Resultaträkning

Högskolans samlade verksamhet (tkr)

	Not	2019	2018
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag		373 376	354 527
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	28 144	21 058
Intäkter av bidrag		91 808	90 715
Finansiella intäkter	2	13 440	3 273
Summa intäkter		506 768	469 573
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-365 030	-348 440
Kostnader för lokaler		-61 824	-58 494
Övriga driftskostnader	4	-62 235	-65 196
Finansiella kostnader	5	-463	-5 280
Avskrivningar och nedskrivningar		-12 602	-12 675
Summa kostnader		-502 154	-490 085
Verksamhetsutfall		4 614	-20 512
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		896	896
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		15 141	6 651
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	6	5 760	21 397
Lämnade bidrag		-21 797	-28 944
Summa transfereringar		0	0
Årets kapitalförändring	7	4 614	-20 512

Balansräkning

Balansräkning (tkr)

Tillgångar	Not	2019-12-31	2018-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling		2 341	0
Rättigheter och andra immateriella anläggnings tillgångar		1 246	648
Summa	8	3 587	648
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet		20 571	24 303
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		29 753	14 748
Pågående materiella nyanläggningar		3 224	12 194
Summa	9	53 548	51 245
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	10	82 431	71 539
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 971	5 638
Fordringar hos andra myndigheter	11	8 661	5 134
Övriga kortfristiga fordringar	12	8	23
Summa		11 640	10 795
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader		18 482	16 346
Upplupna bidragsintäkter		13 397	17 109
Övriga upplupna intäkter		0	0
Summa	13	31 879	33 455
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	14	-2 284	-9 693
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		94 270	104 174
Kassa och bank		5 403	0
Summa		99 673	104 174
Summa tillgångar		280 474	262 163

Balansräkning (fortsättning)

Balansräkning (tkr)

Kapital och skulder	Not	2019-12-31	2018-12-31
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring		93 339	113 851
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		4 614	-20 512
Summa	15	97 953	93 339
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		651	539
Övriga avsättningar		333	1 998
Summa	16	984	2 537
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	17	55 593	38 106
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	18	10 591	10 467
Leverantörsskulder		10 787	11 446
Övriga kortfristiga skulder	19	11 195	5 772
Depositioner		395	395
Förskott från uppdragsgivare och kunder		1 678	1 391
Summa		90 239	67 577
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader		34 338	32 537
Oförbrukade bidrag		45 438	56 978
Övriga förutbetalda intäkter		11 522	9 195
Summa	20	91 298	98 710
Summa kapital och skulder		280 474	262 163

Anslagsredovisning 2019-12-31

Belopp i tkr

Anslag	Benämning	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Om-disponerat anslagsbelopp	In-dragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
16'2:49	Utbildning på grundnivå och avancerad nivå (ramanslag)							
16'2:49:001	Takbelopp	9 693	313 775			323 468	-321 184	2 284
16'2:50	Forskning och utbildning på forskarnivå							
16'2:50:001	Basresurs (ram)	0	53 088			53 088	-53 088	0
	Summa	9 693	366 863	0		376 556	-374 272	2 284

Finansiella villkor	Maximerat belopp i kr	Utnyttjat belopp i kr
Universitet och högskolor får belasta anslagen med kostnader för personskadeförsäkringar för studenter	24	16
Kostnaderna får högst uppgå till 24 kr per helårsstudent		

Tilläggsupplysningar

Kommentarer till noter

Högskolan i Skövde (Högskolan) om ingenting annat anges. Belopp i tkr där inte annat anges.

Undantag

Högskolan har undantag från bestämmelsen om redovisning av anslagsmedel enligt 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Högskolan medges undantag från 7 § anslagsförordningen (2011:223) på så sätt att lärosätet får överföra såväl överproduktion som outnyttjat takbelopp (anslagssparande) till ett värde av högst 10 % av takbeloppet till efterföljande budgetår utan att särskilt begära regeringens medgivande.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen om att årsredovisningen ska innehålla redovisning av väsentliga uppgifter enligt 2 kap 4 § tredje stycket enligt förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan ska i stället lämna uppgifter enligt bilaga 6 till regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende universitet och högskolor: Väsentliga uppgifter.

Högskolan har undantag från bestämmelserna om budgetunderlag i 9 kap 3 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Regeringen beslutar om särskilda anvisningar om vilka uppgifter som ska redovisas i budgetunderlaget.

Högskolan medges undantag från bestämmelsen enligt 2 kap 4 § förordningen (2000:605) andra stycket om årsredovisning och budgetunderlag om att i årsredovisningen upprätta och lämna en finansieringsanalys till regeringen.

Högskolan medges undantag från 2 kap 1 § första stycket och 3 § kapitalförsörjningsförordningen (2011: 210) om finansiering av anläggningstillgångar.

Högskolan medges undantag från 25 a § andra och tredje stycket avgiftsförordningen (1992:191) om disposition av inkomster från avgiftsbelagd verksamhet.

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Högskolan har följt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till densamma. Högskolan följer god redovisningssed enligt ESV:s allmänna råd till 6 § Förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Högskolan avviker från allmänna råd utfärdade av ESV vid redovisningen av bärbara datorer samt immateriella anläggningstillgångar. Dessa avvikelser kommenteras i anslutning till aktuell post.

Transfereringar

Årets transfereringar består till stor del av medel från Vinnova där vi är koordinatörer för några projekt (ca 10 Mkr). Vi är också koordinatörer i projekt finansierat av KK-stiftelsen där transferering också skett (ca 6 Mkr). I övrigt består de av medel från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Erasmusmedel, stipendiemedel till 3:e landsstudenter, EU-medel samt medel till Skövde Studentkår från Kammarkollegiet och från vårt anslag.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. I de fall faktura har inkommit efter fastställd brytdag (2020-01-03) eller när fordrings- eller skuldbeloppet inte är exakt känt när bokslutet upprättas, redovisas beloppen som periodavgränsningsposter. Övriga händelser tas upp som fordringar respektive skulder.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde om minst 20 tkr och en

beräknad livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar. Anläggningstillgångar skrivs av linjärt över den bedömda ekonomiska livslängden. För förbättringsutgifter på annans fastighet ska värdet vara minst 100 tkr.

Följande avskrivningstider tillämpas:

<i>Datorer</i>	<i>3 år</i>
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	<i>3 år</i>
<i>Maskiner, fordon m.m.</i>	<i>5 år</i>
<i>Inredning, möbler m.m.</i>	<i>7 år</i>
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>	<i>10 år</i>

Högskolan avviker från ESV:s allmänna råd till 5 kap 4 § FÅB avseende rekommenderad livslängd för datorer. Högskolan redovisar inte bärbara datorer som anläggningstillgångar utan kostnadsför dem löpande. Anledningen till detta är att utrustningen har en livslängd som är kortare än 3 år på grund av det slitage användningen innebär.

Enligt 5 kap 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag gäller: Utgifter för en utveckling som är av väsentligt värde för myndighetens kommande år ska tas upp som Immateriell anläggningstillgång. Detta innebär att Högskolan tillämpar sedvanliga kriterier även för immateriella anläggningstillgångar med en livslängd om minst 3 år och ett värde på minst 20 tkr. För egenutvecklad immateriell anläggningstillgång ska värdet vara minst 100 tkr för att tillgången ska aktiveras.

Värdering av finansiella anläggningstillgångar

Högskolans finansiella anläggningstillgångar värderas till marknadsvärdet 2019-12-31, enligt 5 kap 13 § förordningen (2000:605) årsredovisning och budgetunderlag.

Brytdag

Löpande redovisning avseende räkenskapsåret har gjorts fram till 2020-01-03.

Ersättningar och uppdrag

Ersättningar till Högskolans styrelse år 2019 samt uppgifter om övriga uppdrag (uppdrag som anges är styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag, såväl svenska som utländska).

Styrelsen 2019/2020

Uppgifter om styrelsen enligt 7 kap 2 § FÅB gällande ersättning m.m. till styrelse och ledande befattningshavare.

Allmänna företrädare	tkr
Ejbyfeldt, Göran	0
Fagrell, Per	22
Falk, Pia	22
Gustafsson, Niklas	0
Kronqvist, Pia	22
<i>Ledamot i Sveriges Radios styrelse</i>	
<i>VD i Scenkonst Öst</i>	
<i>Ledamot i Svensk Scenkonst styrelse</i>	

Lantz, Ann	22
Lifvergren, Svante	0
<i>VD och ordförande i Lean Logic Solutions AB</i>	
Norén, Kerstin	50
<i>Ledamot i Universitetet i Agder</i>	
Niklasson, Lars	1 114
<i>Ledamot i Science Park Skövde AB</i>	
<i>Ledamot i Länsstyrelsen Västra Götalands Läns Insynsråd</i>	

Till företrädarna för verksamheten utgår inget arvode utan dessa fullgör sitt uppdrag inom ramen för sina respektive anställningar.

Andersén, Jim (professor)	528
Larsson, Margaretha (lektor)	567
Lindström, Birgitta (bitr. professor)	649
Företrädare för studenterna	
Bergström, Henrik	11
Lindeberg, Victoria	28
Ståhl, Niclas	354

Notupplysningar

Noter till resultaträkningen

Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2019	2018
§ 4 avgiftsförordningen	8 044	7 399
Avgiftsintäkter från tjänsteexport	10 933	6 671
Avgift enl. 6 kap 1 § Kapitalförsörjningsförordningen	0	0
Offentligrättsliga avgifter	585	609
Uppdragsutbildning	6 253	4 827
Uppdragsforskning	1 949	756
Övrigt	380	796
Summa	28 144	21 058

Ökningen av avgiftsintäkter från tjänsteexport beror på ökat antal betalande studenter från tredje land

Not 2 Finansiella intäkter	2019	2018
Ränteintäkter avseende lån i Riksgäldskontoret	132	216
Ränteintäkter från bankmedel	257	400
Utdelning på aktier	1 846	1 903
Orealiserade värdeförändr. för finansiella tillgångar	10 154	0
Reavinst vid avyttring finansiell anläggnings tillgång.	1 051	751
Övriga finansiella intäkter	0	3
Summa	13 440	3 273
Not 3 Kostnader för personal	2019	2018
Lönekostnader, exklusive arbetsgivaravgifter m.m.	236 869	227 598
Övriga personalkostnader	128 161	120 842
Summa	365 030	348 440
Lön till styrelseledamöter, kommittéer eller ej anställd personal (uppdragstagare) uppgår till 5 989 tkr		
Not 4 Övriga driftskostnader	2019	2018
Reparationer, underhåll m.m.	1 479	1 579
Offentligrättsliga avgifter	0	0
Resor, representation, information	11 349	10 923
Inköp av varor	16 992	15 244
Inköp av tjänster	32 415	37 450
Summa	62 235	65 196
Not 5 Finansiella kostnader	2019	2018
Räntekostnader avseende räntekonto RGK	263	565
Räntekostnader avseende leverantörsskulder	3	2
Bankkostnader	47	52
Realiserade valutakursförluster	55	73
Orealiserade värdeförändr. för finansiella tillgångar	95	4 588
Summa	463	5 280
Not 6 Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2019	2018
EU	0	11 378
Stiftelser	5 683	7 419
Västra Götalandsregionen	0	2 523
Övriga	77	77
Summa	5 760	21 397

Not 7 Årets kapitalförändring (se tabell under not 15)	2019	2018
Kapitalförändring anslagsfinansierad verksamhet	-5 956	-17 955
Kapitalförändring bidragsfinansierad verksamhet	9 706	-2 423
Kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	864	-134
Kapitalförändring finansiella aktiviteter	0	0
Summa	4 614	-20 512

Noter till balansräkningen

Not 8 Immateriella anläggningstillgångar

Balanserade utgifter för utveckling	2019	2018
IB anskaffningsvärde	4 489	4 489
Tillkommande tillgångar	2 341	0
Avgående tillgångar	0	0
Anskaffningsvärde UB	6 830	4 489
IB ackumulerade avskrivningar	-4 489	-4 489
Årets avskrivningar	0	0
Avgående tillgångar	0	0
Ackumulerade avskrivningar UB	-4 489	-4 489
Bokfört värde	2 341	0

Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	2019	2018
IB anskaffningsvärde	7 161	8 519
Tillkommande tillgångar	1 070	317
Avgående tillgångar	0	-1 675
Anskaffningsvärde UB	8 231	7 161
IB ackumulerade avskrivningar	-6 513	-7 260
Årets avskrivningar	-472	-928
Avgående tillgångar	0	1 675
Ackumulerade avskrivningar UB	-6 985	-6 513
Bokfört värde	1 246	648

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

Förbättringsutgifter på annans fastighet	2019	2018
IB anskaffningsvärde	59 963	58 336
Tillkommande tillgångar	1 771	1 723
Avgående tillgångar	0	-96
Anskaffningsvärde UB	61 734	59 963

IB ackumulerade avskrivningar	-35 660	-30 376
Årets avskrivningar	-5 503	-5 380
Avgående tillgångar	0	96
Ackumulerade avskrivningar UB	-41 163	-35 660
Bokfört värde	20 571	24 303
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	2019	2018
IB anskaffningsvärde	91 752	89 881
Tillkommande tillgångar	9 437	6 513
Överföringar	12 194	0
Avgående tillgångar	0	-4 642
Anskaffningsvärde UB	113 383	91 752
IB ackumulerade avskrivningar	-77 004	-75 278
Årets avskrivningar	-6 626	-6 368
Avgående tillgångar	0	4 642
Ackumulerade avskrivningar UB	-83 630	-77 004
Bokfört värde	29 753	14 748
Pågående materiella nyanläggningar	2019	2018
IB anskaffningsvärde	12 194	0
Tillkommande tillgångar	3 224	12 194
Överföringar	-12 194	0
Anskaffningsvärde UB	3 224	12 194
Pågående nyanläggningar, årets anskaffningsutgift	3 224	12 194
Not 10 Andra långfristiga värdepappersinnehav		
Bokfört värde (marknadsvärde)	2019	2018
Aktiefonder	55 322	44 591
Obligationsfonder	27 109	26 948
Summa	82 431	71 539
Anskaffningsvärde		
Aktiefonder	27 560	26 984
Obligationsfonder	28 454	28 197
Summa	56 014	55 181

Beloppen avser medel placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning.

I enlighet med ESV:s allmänna råd till 10§ Donationsförordningen är Högskolans donationer placerade hos Kammarkollegiets fondförvaltning. Kapitalet är placerat enligt följande:

	Ansk värde 191231	Markn värde 191231	Utdelning	Köp	Försäljning	Värdetförändr. 2019
Aktieindexkonsortiet Utland	5 941	14 312	257	257		34,5 %
Aktiekonsortiet Sverige	21 619	41 010	1 603	1 603	2 320	29,7 %
Räntekonsortiet	28 454	27 109	243	243		0,6 %

Not 11 Fordringar hos andra myndigheter **2019** **2018**

Kundfordringar statliga	3 363	1 381
Mervärdesskattefordran	5 275	3 747
Övriga fordringar	23	6
Summa	8 661	5 134

Not 12 Övriga kortfristiga fordringar **2019** **2018**

Fordringar personal	8	23
Summa	8	23

Not 13 Periodavgränsningsposter **2019** **2018**

Förutbetalda hyror	13 581	12 952
Upplupna bidragsintäkter (utomstatliga)	10 077	11 741
Övriga periodavgränsningsposter	8 221	8 762
Summa	31 879	33 455

Posten upplupna bidragsintäkter (utomstatliga) består av upparbetade kostnader avseende 37 bidragsfinansierade projekt år 2019.

Not 14 Avräkning med statsverket **2019** **2018**

Avräkning mot statsverket – IB	-9 693	-4 658
Redovisat mot anslag	374 272	355 423
Anslagsmedel som tillförs räntekonto	-366 863	-360 458
Återbetalning av anslagsmedel		
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-2 284	-9 693

Not 15 Balanserad kapitalförändring

Redovisning av myndighetskapital m.m.	Belopp
A. Ackumulerat över- eller underskott (årets och balanserad kapitalförändring)	97 953
B. Årets totala kostnader	502 154
A i procent av B	19,5 %

Redovisning av kapitalförändring per område

Verksamhet	Balanserad kapitalförändring (A)	Årets kapitalförändring (B)	Summa (A+B)
------------	----------------------------------	-----------------------------	-------------

Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Utbildning enligt uppdrag i regleringsbrev	93 023	-971	92 052
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 4)	688	869	1 557
Summa	93 711	-102	93 609

Forskning och utbildning på forskarnivå

Forskning och utbildning på forskarnivå	-47 314	4 721	-42 593
Uppdragsverksamhet (enligt bilaga 4)	31 257	-5	31 252
Förändrad redovisningsprincip finansiella aktiviteter	15 685	0	15 685
Summa	-372	4 716	4 344

Förändring av myndighetskapitalet (enligt förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, bilaga 8)

	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring i bidragsfinansierad verksamhet	Finansiella aktiviteter	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2018*	49 110	31 488	17 568	15 685	-20 512	93 339
A Ingående balans 2018	49 110	31 488	17 568	15 685	-20 512	93 339
Föregående års kapitalförändring	-17 955	-134	-2 423	0	20 512	0
Ändrad redovisningsprincip	0	0	0	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	4 614	4 614
B Summa årets förändring	-17 955	-134	-2 423	0	25 126	4 614
C Utgående balans 2019	31 155	31 354	15 145	15 685	4 614	97 953

*Samtliga värden för utgående balans 2018 har justerats p g a felaktigheter i tabellen tidigare år.

Not 16 Avsättningar	2019	2018
Ingående avsättning pensioner	539	829
+ Årets kostnad	453	0
- Årets utbetalning	-341	-290
= Utgående avsättning	651	539

Ingående avsättning övrigt	1 998	554
+ Årets kostnad	0	1 998
- Årets utbetalning	-1 665	-554
= Utgående avsättning	333	1 998

Utgående avsättning avser övertalighet inom två ämnesområden som omfattar fyra personer.

Not 17 Lån i Riksgäldskontoret	2019	2018
Ingående skuld	38 106	44 448
Lån upptagna under året	29 476	6 382
Årets amorteringar	-11 989	-12 724
Summa	55 593	38 106

Beviljad låneram	60 000	60 000
------------------	--------	--------

Nettoeffekten för decemberinvesteringar 2019 är 1 542 tkr. I beloppet för upptagna lån under året finns ett belopp (12,2Mkr) för pågående nyanläggningar som inte lånades till under 2018.

Not 18 Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2019	2018
Skuld till Skatteverket (arbetsgivaravgifter)	6 207	5 990
Skuld till Skatteverket (mervärdesskatt)	913	1 099
Leverantörsskulder till statliga myndigheter	3 471	3 378
Summa	10 591	10 467

Not 19 Övriga kortfristiga skulder	2019	2018
Sociala avgifter och skatt	5 790	5 711
Övriga skulder	5 405	61
Summa	11 195	5 772

I posten övriga skulder ingår saldo på valutakonto som består av slutbetalning för ett EU-projekt som skall transfereras vidare till andra aktörer. Inbetalningen till valutakontot kom sent i december.

Not 20 Periodavgränsningsposter	2019	2018
Oförbrukade bidrag (statliga)	10 552	10 626
Oförbrukade bidrag (utomstatliga)	33 342	45 031
Oförbrukade bidrag angående transfereringar	1 544	1 321
Upplupna löner inkl. sociala avgifter	1 820	1 104
Semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	28 239	25 978
Kompetensutvecklingsmedel	2 241	2 335
Upplupna räntor (statliga)	0	0
Övriga upplupna kostnader	2 038	3 120
Övriga förutbetalda intäkter	11 522	9 195
Summa	91 298	98 710

I posten oförbrukade bidrag består saldot av 112 bidragsfinansierade projekt. Ca 43 % av bidraget är förskottsinsbetalning för fyra KKS finansierade projekt.

Beräknad förbrukning av oförbrukade bidrag (statliga)	2019	2018
- inom tre månader	2 638	2 656
- mer än tre månader till ett år	7 914	7 969
- mer än ett år till tre år	0	0
- mer än tre år	0	0

Redovisning av avgiftsfinansierad verksamhet

(enligt bilaga 4, regleringsbrev)

Intäkter av avgifter och andra ersättningar (tkr)

Verksamhet	Över-/under-skott tom år 2017	Över-/under-skott år 2018	Intäkter år 2019	Kostnader år 2019	Över-/under-skott år 2019	Ack över-/under-skott utgående år 2019
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå						
Beställd utbildning	86	0	0	0	0	86
Yrkeshögskola, KY m.m.	0	0	0	0	0	0
Uppdragsutbildning	- 452	326	6 253	-6 179	74	-52
Utbildning av studieavgiftsskyldiga studenter	431	-352	10 933	-10 030	903	982
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	65	-26	17 186	-16 209	977	1 016
Forskning eller utbildning på forskarnivå						
Uppdragsforskning	-137	0	1 949	-1 954	-5	-142 ⁶
Övrigt	0	0	244	-244	0	0
Summering	-137	0	2 193	-2 198	-5	-142
Verksamhet där krav på full kostnadstäckning inte gäller						
Högskoleprovet	368	-108	585	-693	-108	152
Upplåtande av bostadslägenhet -utbytesprogram och gästforskare	0	0	0	0	0	0
Upplåtande av bostadslägenhet -regeringsbeslut (U2018/03635/UH)	0	0	0	0	0	0
Övrigt	0	0	0	0	0	0
Summering	368	-108	585	-693	-108	152

Kommentar: Under Forskning eller utbildning på forskarnivå ligger en post för "Övrigt". Detta p.g.a att ett i huvudsak bidragsfinansierat projekt haft en avgiftsintäkt från en finansär.

⁶ Det ackumulerade underskottet för uppdragsforskning om 142 tkr kommer successivt att minska till ett nollresultat de kommande åren.

Redovisning av takbelopp

(enligt bilaga 3, regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Universitet och högskolor)

Tabell 1 Redovisning av antal helårsstudenter (HST) och helårsprestationer (HPR)

Utfall avseende perioden 2019-01-01 – 2019-12-31

Enligt bilaga 1 till regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende universitet och högskolor: Avräkning av helårsstudenter och helårsprestationer m.m. Summan utfall total ersättning ska avse den totala ersättningen som lärosätet genomför produktion för, dvs. oberoende av om den ryms inom tilldelade medel eller inte.

Utbildningsområde	Utfall HST	Utfall HPR	HST Ersättning (tkr)	HPR Ersättning (tkr)	Utfall Total Ersättning
Humaniora	125	61	4 043	1 277	5 320
Juridik	79	49	2 544	1 039	3 583
Samhällsvetenskap	508	397	16 382	8 354	24 736
Naturvetenskap	628	444	34 544	20 622	55 166
Teknik	1 511	1 111	83 143	51 551	134 694
Vård	540	496	31 620	25 140	56 760
Medicin	187	165	12 226	13 130	25 356
Undervisning	0	3	16	107	123
VFU	1	3	45	161	206
Övrigt	0	0	0	0	0
Design	50	50	7 797	4 750	12 547
Musik	10	10	1 346	850	2 196
Summa	3 639	2 789	193 706	126 981	320 687

Takbelopp (tkr) 313 775. Redovisningen visar att lärosätet kommer över takbeloppet med 6 912 tkr.

Antal helårsstudenter inom vissa konstnärliga områden

Totalt antal utbildade helårsstudenter 56 inom **design**. Högst får 50 avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom design har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Totalt antal utbildade helårsstudenter 27 inom **musik**. Högst får tio avräknas inom det aktuella utbildningsområdet. Övriga helårsstudenter inom musik har avräknats mot utbildningsområdet teknik.

Redovisning av takbelopp (fortsättning)

(Enligt bilaga 3, regleringsbrev)

Tabell 2 Beräkning av anslagssparande och överproduktion (tkr)

<i>A. Tillgängliga medel (inklusive beslutad tilläggsbudget)</i>	
Årets takbelopp (tkr)	313 775
+ Ev ingående anslagssparande (tkr)	9 693
Summa (A)	323 468
<i>B. Utfall totalt för utbildning på grundnivå och avancerad nivå</i>	
Ersättning för HPR från december föregående budgetår	497
Utfall total ersättning enligt tabell 1	320 687
+ Ev utnyttjande av tidigare överproduktion	0
Summa (B)	321 184
Summa (A - B)¹	2 284

¹ Positiv summa förs till tabell över anslagssparande nedan.
Negativ summa förs till tabell över överproduktion nedan.

<i>Tabell. Anslagssparande</i>	
Totalt utgående anslagssparande (A - B)	2 284
- Ev anslagssparande över 10 % av takbeloppet ²	0
Utgående anslagssparande	2 284

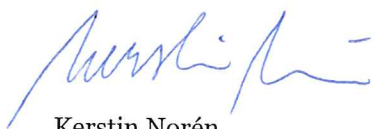
<i>Tabell. Överproduktion</i>	
Totalt utgående överproduktion	
- Ev. överproduktion över 10 % av takbeloppet ²	
Utgående överproduktion	

² Den del av anslagssparandet respektive överproduktion som lärosätet inte får behålla utan regeringens godkännande.

Underskrifter

Högskolans styrelse har vid sitt sammanträde 2020-02-07 beslutat att fastställa årsredovisningen för Högskolan i Skövde 2019.

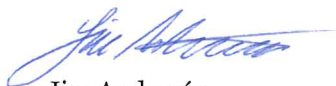
Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Kerstin Norén
Ordförande

Lars Niklasson
Rektor

Jim Andersén

Henrik Bergström

Göran Ejbyfeldt

Per Fagrell

Pia Falk

Niklas Gustafsson

Pia Kronqvist

Ann Lantz

Margaretha Larsson

Birgitta Lindström

Victoria Lindeberg

Svante Lifvergren

Niclas Ståhl

HÖGSKOLAN I SKÖVDE

POSTADRESS

Högskolan i Skövde
Box 408, 541 28 Skövde

BESÖKSADRESS

Högskolevägen

TELEFON

0500-44 80 00

FAX

0500-41 63 25

INTERNET

www.his.se
